

صنعة الله بيكولات

مبدأ القراءة

الجزء الأول

(Ўқини асоси)

1-қисм

Бошланғич араб тили ўрганувчиларга қўлланма

Нашрга:
Анвар Аҳмад
тайёрлади

www.arabic.uz

Тошкент:
2014

Муқаддима

Охирги дин Ислом учун араб тилини танлаган Ҳакийму Қодир Зот Аллоҳга битмас-туганмас ҳамду санолар бўлсин!

Ўз умматларига Роббиси амри ила шариатни араб тилида ўргатган Пайғамбаримиз алайҳиссаломга мукамал ва батамом салавоту саломлар бўлсин!

Аллоҳнинг каломи ва пайғамбарини ҳадисларини Ислом умматига араб тилида етказган оли байтлари ва саҳобаларига Аллоҳнинг розилиги бўлсин!

Аллоҳнинг каломи ҳамда Пайғамбар алайҳиссаломнинг ҳадисларини бизларга етказиш ва англатишда беқиёс хизматлар қилган араб тили уламоларимизга Аллоҳнинг раҳмати бўлсин!

Азиз ва муҳтарам ўқувчилар! Аллоҳ таолонинг инояти ила сиз азизларга “Мабдаул қироа” (ўқиш асоси) китобининг 1-қисмини тақдим қилмоқдамиз. Ушбу китоб мана бир асрдан бери мадрасаларда дарслик қилиб ўқитиб келинган. Ўшанда бу китоб татар тили ва араб ёзувида бўлган. Бу нарса ҳозирги китобхонга бироз қийинчилик туғдириши табиий. Ана шу қийинчиликни бартараф қилиш мақсадида, китобни ўзбек тили ва кирилл ёзувида қайтадан тайёрлашга жазм қилдик. Албатта китобни тайёрлаш жараёнида баъзи жойларини тўлдириш ёки изох бериш лозим бўлса, уни амалга оширдик. Ҳар-бир дарс сўнгидан эса луғатни келтирдик.

Китобнинг охирида ўтилган дарсларнинг арабча матнини ўзбек тилига ўгирдик. Ўзбекча матнини эса, арабий матнга ўгирдик. Бу нарса, ўқувчига ўзи мустақил ўрганиш имконини беради.

Сўзларнинг маъноларини берганда, агар ўша сўз исм бўлса, унинг бирлик ва кўплигини ҳам бердик. Бордию, феъл бўлса, мозий, музореъ, амр ва масдарини ҳам бердик. Чунки, ўқувчи жумлалар орасида ушбу нарсаларга дуч келади.

Ушбу китоб таълиф этилганига бир асрдан ошган бўлсада ҳануз бу ўз кучини йўқотгани йўқ. Иншааллоҳ бундан кейин

ҳам шундай бўлиб қолажак.

Қадрли ўқувчилар! Ушбу китобни ўқиш жараёнида ўзингиз учун бирор фойдали нарса топсангиз Аллоҳ таолодан деб, нуқсон ва камчиликлар учратсангиз камина ходимингиздан деб билгайсиз.

Ҳурмат ила Анвар Аҳмад.

САНЪАТУЛЛОҲ НЕЪМАТУЛЛОҲ ЎҒЛИ БЕКПЎЛАТ

Атоқли татар–турк олими, кўплаб асарлар муаллифи Санъатуллоҳ Неъматуллоҳ ўғли Бекпўлат 1885 йили таваллуд топган. 1894–1905-йилларда Уфадаги «Хусайния» мадрасасида, кейинчалик эса Қоҳирадаги машҳур «Ал–Азҳар» дорилфунунида таҳсил олган. Ўн тўққизинчи асрнинг улуғ маърифатпарварлари ва диний арбобларидан бўлган Санъатуллоҳ Бекпўлат «Хусайния» мадрасаси ва бошқа билим даргоҳларида араб тили ҳамда Ислом ва тарихдан кўп йиллар сабоқ берди. Кейинчалик ҳукмдорлар таъқибига учраб, ўрта Осиёга кетишга мажбур бўлади. Муҳожирликда ўзбек, қирғиз, қозоқ, уйғур, тожик тилларини мукаммал эгаллайди. 1928 йилдан Татаристоннинг Қозон шаҳрида яшаб, фаолият олиб боради.

Санъатуллоҳ Бекпўлат дарс бериш билан бирга илмий-ижодий фаолиятини ҳам тўхтатмади. Унинг «Шарқ тарихи» «Тўрт халифа», «Ҳазрати Муҳаммад», «Мабда ус-сарф», «Мабдаун наҳв» каби дарсликлари узоқ йиллар илм-маърифатга хизмат қилди ва ҳозирда ҳам аҳамиятини йўқотмаган.

Машҳур аллома, моҳир педагог С. Бекпўлат 1954 йили Татаристоннинг Қозон шаҳрида вафот этди. (Аллоҳ бу зотни ўз раҳматига олсин)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

هَذَا كِتَابٌ. هَذِهِ مِسْطَرَةٌ. أَيْنَ السَّبُورَةُ؟ أَيْنَ الْمِحْبَرَةُ؟ خُذِ الْقَلَمَ. هَاتِ الْكُرَّاسَةَ. هَذَا وَرَقٌ. خُذِ الْكِتَابَ. مَا هَذِهِ؟ - مِسْطَرَةٌ. هَاتِ قَلَمَ الْحَبْرِ. خُذِ الرَّيْشَةَ. أَيْنَ الْكُرَّاسَةُ؟ أَيْنَ الْوَرَقُ؟ هَذَا الْحَبْرُ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: سۆزلارнинг маънолари

СИЁҲДОН	مِحْبَرَةٌ، (مَحَابِرُ)	КИТОБ	كِتَابٌ، (كُتُبٌ)
доска	سَبُورَةٌ، (ات)	лавҳа, тахтача	لَوْحٌ، (أَلْوَاخٌ)
дафтар	دَفْتَرٌ، (دَفَاتِرٌ) = كُرَّاسَةٌ	қалам	قَلَمٌ، (أَقْلَامٌ)
ҚОҒОЗ	وَرَقٌ، (أَوْرَاقٌ)	ЧИЗҒИЧ	مِسْطَرَةٌ، (مَسَاطِرٌ)
бу (муаннас)	هَذِهِ، (هُؤُلَاءِ)	бу (музаккар)	هَذَا، (هُؤُلَاءِ)
сиёҳ	حَبْرٌ، (حُبُورٌ)	қаерда?	أَيْنَ؟
олмоқ	أَخَذَ، يَأْخُذُ، خُذْ، أَخِذْ	нима?	مَا؟
пат, перо	الرَّيْشَةُ	бер, келтир	هَاتِ
Оддий, бўёк, қўрғошин қалам	قَلَمُ الرَّصَاصِ	шарикли ручка	قَلَمُ الْحَبْرِ
Сиёҳ	نَشَافَةُ الْحَبْرِ	Пероли ручка,	مَسْكَةٌ = مَاسِكَةٌ،

шимдиргич, босма		эшик ушлагичи	(مُسَاكٌ)
---------------------	--	------------------	-----------

1-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Дафтар қаерда? Чизғич қаерда? Бу қалам. Бу қоғоз. Сиёҳдонни бер. Китобни ол. Бу нима? – тахтача. Перо қаерда? Шарикли ручкани ол. Дафтарни бер. Қоғоз қаерда? Қалам қаерда? Сиёҳни келтир.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2

الدَّرْسُ الثَّانِي

أَيْنَ الْحَبِيرِ؟ أَيْنَ مَقْعَدِ التَّلْمِيذِ؟ هَذَا مَكْتُبُ الْمُعَلِّمِ. خُذِ الْوَرَقَ. هَاتِ الْمَسْحَةَ. مَا هَذَا؟ - كُرْسِيٌّ.
 أَيْنَ الْمِمْحَاةِ؟ - هُنَا. فَرِيدٌ يَقْرَأُ الدَّرْسَ. هَاتِ الْمِمْحَاةَ. هَاتِ الْمِسْطَرَّةَ. مَا هَذَا؟ - هَذَا كِتَابٌ. التَّلْمِيذُ يَقْرَأُ
 الدَّرْسَ. الْمُعَلِّمُ يَكْتُبُ. أَيْنَ الْمُعَلِّمِ؟ - فِي الْفَصْلِ. أَيْنَ التَّلْمِيذِ؟ - هُنَاكَ، فِي الْمَدْرَسَةِ. عُثْمَانُ يَقْرَأُ الدَّرْسَ
 فِي الْفَصْلِ. أَيْنَ عَبْدُ اللَّهِ؟ - فِي الْفَصْلِ يَكْتُبُ. أَيْنَ الْمَسْحَةَ؟

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

ўқувчи	تَلْمِيذٌ، (تَلَامِيذٌ)	ўқитувчи	مُعَلِّمٌ، (مُعَلِّمُونَ)
ёзмок	كَتَبَ، يَكْتُبُ، اُكْتُبُ، كِتَابَةٌ	стул, курси	كُرْسِيٌّ، (كُرَاسِيٌّ)
синф	فَصْلٌ، (فُصُولٌ)	мактаб, мадраса	مَدْرَسَةٌ، (مَدَارِسُ)
ўқувчининг партаси	مَقْعَدُ التَّلْمِيذِ	ўқитувчининг столи	مَكْتُبُ الْمُعَلِّمِ
ўқимок	قَرَأَ، يَقْرَأُ، اِقْرَأُ، قِرَاءَةٌ	дарс	دَرْسٌ، (دُرُوسٌ)
латта, доска артгич	مَسْحَةٌ، (مَمَاسِحٌ)	ўчирғич, резинка	مِمْحَاةٌ، (مَمَاحٍ) = مَسَاحَةٌ
у ерда	هُنَاكَ	бу ерда	هُنَا
стол	مَكْتُبٌ، (مَكَاتِبٌ)	-да, ичида	فِي

2- машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу курси. Бу стол. Бу нима? Дафтар. Бу нима? Курси. Ўқитувчи қаерда? Мактабда. Ўқувчи ёзпти. Ўқувчи дарсни ўқияпти. Дафтарни ол. Стол қаерда? Бу ерда. Абдурахмон дарсни ўқияпти. Абдурахмон ёзпти. Абдуллоҳ қаерда? Синфда дарсни ўқияпти. Латта қаерда? Бу ерда. Ўчирғич қаерда? У ерда.

3

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

أَيْنَ الْمِبْرَأَةِ؟ خُذِ الْمِقْلَمَةَ. خُذِ الْكَبْرِيَّتَ. هَاتِ الْمِحْفَظَةَ. ادْخُلِ الرَّذْهَةَ. مَا هَذَا؟ - شُبَّاكٌ. أَيْنَ الْمِصْبَاحِ؟ هَاتِ الْمِبْرَأَةَ. اقْرَأِ الدَّرْسَ. مَنْ هَذَا؟ - مُعَلِّمٌ. ادْخُلِ الْحُجْرَةَ. افْهَمْ الدَّرْسَ. ائْعُدْ عَلَى الْكُرْسِيِّ. أَيْنَ الطَّبَّاشِيرِ؟ - عَلَى مَكْتَبِ الْمُعَلِّمِ. مَنْ يَقْرَأُ الْكِتَابَ فِي الْفَصْلِ؟ - عَبْدُ اللَّهِ. مَنْ فِي الْفَصْلِ؟ مَنْ يَحْفَظُ الدَّرْسَ؟ اقْرَأْ هُنَا. أَيْنَ الْقَلَمِ؟ هَاتِ. الْمُعَلِّمُ يَقْعُدُ عَلَى الْكُرْسِيِّ. أَيْنَ السَّاعَةِ؟ كَرِيمٌ يَفْهَمُ الدَّرْسَ. أَيْنَ الْقَلَمِ؟ - هُنَا فِي الْمِقْلَمَةِ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: Сўзларнинг маънолари

каламтарош, пакки	مِبْرَأَةٌ، (مِبْرَأِ)	Сумка	مِحْفَظَةٌ، (مِحْفَظُ)
----------------------	------------------------	-------	------------------------

الجدول في فعل الماضي والضمائر: Ўтган замон феъли ва замирлар

	المعنى	المتصلة	الأسماء	المعنى	الماضي	المنفصلة		
مذكر	Унинг исми	هُ	إِسْمُهُ	(у) ёзди	كَتَبَ	هُوَ	III-шахс – غائب	
	У икковининг	هُمَا	إِسْمُهُمَا	(у) иккиси ёзди	كَتَبَا	هُمَا		
	Уларнинг исмлари	هُم	إِسْمُهُم	(улар) ёздилар	كَتَبُوا	هُم		
مؤنث	У аёлнинг исми	هَا	إِسْمُهَا	(у) ёзди (аёл)	كَتَبَتْ	هِيَ		
	У икки аёлнинг	هُمَا	إِسْمُهُمَا	(у) иккиси ёзди (аёл)	كَتَبَتَا	هُمَا		
	У аёлларнинг	هُنَّ	إِسْمُهُنَّ	(улар) ёздилар (аёл)	كَتَبْنَ	هُنَّ		
مذكر	Сенинг исминг	كَ	إِسْمُكَ	(сен) ёздинг	كَتَبْتَ	أَنْتَ		II-шахс – مخاطب
	Сиз икковингизни	كُما	إِسْمُكُما	иккингиз ёздингиз	كَتَبْتُما	أَنْتُما		
	Сизларнинг	كُم	إِسْمُكُم	(сизлар) ёздингиз	كَتَبْتُمْ	أَنْتُمْ		
مؤنث	Сен аёлнинг	كِ	إِسْمُكِ	(сен) ёздинг (аёл)	كَتَبْتِ	أَنْتِ		
	Сиз икковингизни	كُما	إِسْمُكُما	иккингиз ёздингиз (аёл)	كَتَبْتُما	أَنْتُما		
	Сиз аёлларнинг	كُنَّ	إِسْمُكُنَّ	(сизлар) ёздингиз (аёл)	كَتَبْتُنَّ	أَنْتُنَّ		
مذكر + مؤنث	Менинг исмим	ي	إِسْمِي	(мен) ёзим (эркак+аёл)	كَتَبْتُ	أَنَا	I-шахс – متكلم	
	Бизнинг исмимиз	نا	إِسْمُنَا	(биз) ёздик (эркак+аёл)	كَتَبْنَا	نَحْنُ		

4

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

овқат	طَبِيخٌ = (طَعَامٌ)	бола	وَلَدٌ، (أَوْلَادٌ) = وُلَيْدٌ
кофе	قَهْوَةٌ	чай	شَايٌ
емоқ	أَكَلَ، يَأْكُلُ، كُلٌّ، أَكْلٌ	шакар	سُكَّرٌ
эй	يَا	ичмоқ	شَرِبَ، يَشْرَبُ، اشْرَبْ، شَرِبْتُ
		билан	بِـ

5 الدَّرْسُ الْخَامِسُ

أَيْنَ الْمُصَلَّى. هَاتِ الْمِسْوَاكَ. ادْخُلِ الرَّذْهَةَ. سَلِّمْ يَحْفَظُ الدَّرْسَ. إِحْفَظِ الدَّرْسَ. هَذَا بَابٌ. مَنْ يَحْفَظُ الدَّرْسَ؟ - كَرِيمٌ. الْوَلَدُ يَنَامُ عَلَى السَّرِيرِ. مُحَمَّدٌ يَأْكُلُ الْخُبْزَ. كُلِ اللَّحْمَ. أَيْنَ الْمِسْوَاكُ؟ - هُنَاكَ عَلَى مَكْتَبِ الْمُعَلِّمِ. إِحْفَظِ الدَّرْسَ. تَعَالَ هُنَا. مُحَمَّدٌ يَأْكُلُ اللَّحْمَ. هَاتِ الْمِبرَةَ. أَيْنَ الْكُرَّاسَةُ؟ - هُنَاكَ عَلَى مَقْعَدِ التَّلْمِيذِ. الْكِتَابُ فِي الْخِزَانَةِ. سَلِّمْ يَشْرَبُ الشَّايَ. مَنْ فِي الْبَيْتِ؟ مَنْ فِي الدَّارِ؟ اشْرَبِ الْقَهْوَةَ بِالسُّكَّرِ.

5-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Фарид дарсини ёдлаяпти. Муҳаммад овқатни еяпти. Бу ерга кел. Дарсни ёдла. Бола каравотда ухляпти. Қаламтарошни ол. Залга кир. Бу жойнамоздир. Бу мисвокдир. Салим қаерда? У ерда дарсини ўқияпти. Бу эшикдир. Бу

مذكر + مؤنث	Менинг исмим	ي	إِسْمِي	(мен) ёзаман (эркак+аёл)	أَكْتُبُ	أَنَا	مذكر - I-шахс
	Бизнинг исмимиз	نَا	إِسْمِنَا	(биз) ёзамиз(эркак+аёл)	نُكْتُبُ	نَحْنُ	

6

الدَّرْسُ السَّادِسُ

هُوَ تَلْمِيذٌ. أَنَا مُعَلِّمٌ. أَنْتَ تَلْمِيذٌ. الْفَرَسُ يَرْكُضُ. أَيْنَ الْمُهْرُ؟ الدِّيكُ يَصِيحُ. أَيْنَ الثَّورُ؟ مَتَى تَقْرَأُ؟
 أَرْكُضُ يَا سَعِيدُ. أَخْرَجُ مِنَ الْفَصْلِ. أَنَا أَكْتُبُ. هُوَ يَصِيحُ. أَنَا تَلْمِيذٌ. أَكْتُبُ يَا عُمَانُ. الْمُهْرُ يَرْكُضُ فِي
 الدَّارِ. أَيْنَ الْبَقْرَةُ؟ فِي الدَّارِ. هُوَ يَشْرَبُ الشَّايَ. أَنْتَ تَشْرَبُ الشَّايَ. أَيْنَ الْفَرَسُ؟ - فِي الدَّارِ. أَنَا أَقْرَأُ
 الدَّرْسَ. أَنْتَ تَفْهَمُ الدَّرْسَ يَا سَعِيدُ. أَنَا أَحْفَظُ الدَّرْسَ. أَنْتَ تَنَامُ عَلَى السَّرِيرِ. الثَّورُ يَأْكُلُ. أَنَا أَرْكُضُ.
 إِشْرَبِ الشَّايَ. كُلِ الْخُبْزَ. الْمُهْرُ يَرْكُضُ. أَيْنَ الْكَلْبُ؟ - فِي الدَّارِ. تَعَالَ هُنَا يَا كَرِيمُ. هُوَ يَأْكُلُ اللَّحْمَ.
 الْعِجْلُ فِي الدَّارِ. أَيْنَ الدَّجَاجَةُ؟

6-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

От, сигир, тойчоқ, бузоқ. Бу нима? Жойнамоз. От югуряпти. Сигир қаерда? Бу ерда. Карим дарсни ўқияпти. Сен дарсни ўқияпсан. Эй Фарид, югур. Сен залга қиряпсан. Мен хонадан чиқяпман. У чойни ичяпти. Сен чойни ичяпсан. Фарид қаерда? Ҳовлида. Ўқитувчи қаерда? Залдан чиқ. Хўроз қичқиряпти. Бу от. От қаерда? Бузоқ югуряпти. Тойчоқ бу ерда, ҳовлида.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

хўроз	دِيكٌ، (دُيُوكٌ)	буқа	تَوْرٌ، (تَيْرَانٌ)
от	فَرَسٌ، (أَفْرَاسٌ)	ит	كَلْبٌ، (كِلَابٌ)
қичқирмоқ	صَاحٌ، يَصِيحُ، صَحٌ، صِيَاخٌ	тойчоқ	مُهْرٌ، (أَمْهَارٌ)
бузоқ	عِجْلٌ، (عُجُولٌ)	сигир	بَقْرَةٌ
товуқ	دَجَاجَةٌ	югурмоқ	رَكَضٌ، يَرْكُضُ، أَرْكُضُ، رَكَضٌ
сен	أَنْتَ	мен	أَنَا
қачон?	مَتَى؟	у	هُوَ
чиқмоқ	خَرَجَ، يَخْرُجُ، أَخْرَجَ، خُرُوجٌ	...дан	مِنْ

الدَّرْسُ السَّابِعُ

التَّلْمِيذُ يَلْعَبُ بِالْكُرَةِ. السَّمَكُ يَسْبَحُ فِي الْمَاءِ. مَنْ يَلْعَبُ بِالْكُرَةِ فِي الدَّارِ؟ - فَرِيذٌ. أَنْظُرْ مِنَ الشُّبَّانِكِ.
 اشْرَبِ الْمَاءَ. يَفْعَلُ التَّلْمِيذُ. أَنَا أَشْرَبُ اللَّبَنَ. أَنَا أَلْعَبُ بَعْدَ الدَّرْسِ. أَنْتِ تَقْعُدُ عَلَى الْكُرْسِيِّ. خُذِ الْقَيْنَةَ.
 هَاتِ السِّكِّينَ. كُلْ لَحْمَ الْبَقْرَةِ. أَيُّنَ السِّكِّينِ؟ - هُنَا فِي الْخِزَانَةِ. مَا هَذَا؟ أَنَا أَنْظُرُ مِنَ الشُّبَّانِكِ. فَمُ وَاقْرَأْ
 الدَّرْسَ. عَبْدُ الْكَرِيمِ يَشْرَبُ الْقَهْوَةَ. أَنَا أَلْعَبُ بَعْدَ الدَّرْسِ. هَلْ هَذَا فَرَسٌ؟ نَعَمْ هَذَا فَرَسٌ.

7-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Коптокни ол. Бу ерга ўтир. Партага ўтир. Сен деразадан қараяпсан. Мен деразадан қараяпман. Балиқ сувда сузаяпти. Синфга кир. Мен ўтираяпман. Эй Саид, дарсдан кейин копток билан ўйна. Шиша идиш қаерда? Бу ерда, шкафда. Мен ҳовлида югурияпман. Мушук гўшти еяпти. Дарсдан кейин ўйнайсанми? Ҳа, ўйнайман. Деразадан қарадингми? Бузоқ сув ичяпти.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: سۆزلارنىڭ ماънолари

шиша идиш, графин	فَيْيَنَّةٌ، (فَنَانٍ)	пичоқ	سِكَّيْنٌ، (سَكَاكِيْنٌ)
тўп, копток	كُرَّةٌ	сузмоқ	سَبَّحَ، يَسْبَحُ، اسْبَحَ، سَبَّاحَةٌ
сув	مَاءٌ، (مِيَاءٌ)	балиқ	سَمَكٌ، (أَسْمَاكٌ)
кейин	بَعْدَ	олдин	قَبْلَ
турмоқ	قَامَ، يَقُومُ، قُمْ، قِيَامٌ	сут	لَبَنٌ، (أَلْبَانٌ)
ўйнамоқ	لَعِبَ، يَلْعَبُ، اَلْعَبَ، لَعِبٌ	карамоқ	نَظَرَ، يَنْظُرُ، اُنْظُرْ، نَظْرٌ
ха	نَعَمْ	...ми?	هَلْ؟

الجدول في فعل الأمر والضمائر: Буйруқ феъли ва замирлар

	المعنى	المتصل	الأسماء	المعنى	الأمر	المنفصل	
مذكر	Сенинг исминг	لَكَ	إِسْمُكَ	сен ёз	اُكْتُبْ	أَنْتَ	II-шакс - عطف
	Сиз икковингизни	كُما	إِسْمُكُمْ	сиз икковингиз ёзинг	اُكْتُبَا	أَنْتُمَا	
	Сизларнинг	كُم	إِسْمُكُمْ	сизлар ёзинглар	اُكْتُبُوا	أَنْتُمْ	
مؤنث	Сен аёлнинг	لِكَ	إِسْمُكِ	сен ёз (1аёл)	اُكْتُبِي	أَنْتِ	
	Сиз икковингизни	كُما	إِسْمُكُمْ	сиз иккингиз ёзинг (аёл)	اُكْتُبَا	أَنْتُمَا	
	Сиз аёлларнинг	كُنَّ	إِسْمُكُمْ	сизлар ёзинглар (аёллар)	اُكْتُبْنَ	أَنْتُنَّ	

8

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

هَذَا قَلَمٌ فَرِيدٌ. هَذِهِ مِسْطَرَةٌ مُحَمَّدٍ. هَذَا قَلَمُكَ. هَذَا قَلَمِي. خُذْ فِنْجَانَكَ. اِشْرَبْ شَايَكَ. هَذَا فَرَسٌ
 سَلِيمَانٌ وَهَذَا ثَوْرُهُ. أَيْنَ مِحْفَظَتِي؟ هَاتِ كُرَّاسِي. التَّلْمِيذُ يَفْرَأُ دَرْسَهُ. فَرِيدٌ يَحْفَظُ دَرْسَهُ. هُوَ يُطِيعُ أُمَّهُ. أَيْنَ
 مُهْرُكَ؟ أَيْنَ مِقْلَمَتِكَ؟ الْأَخُ يُحِبُّ أُخْتَهُ. فَرْسِي يَرْكُضُ. أَيْنَ كِتَابِي يَا أُمِّي؟ أَخْرِجْ مِنَ الرَّذْهَةِ يَا أَخِي. خُذْ
 هَذَا الْقَلَمَ يَا أَخِي. اِفْرَأْ دَرْسَكَ يَا كَرِيمٌ. ابْنُكَ يَنَامُ عَلَى سَرِيرِهِ. هَذَا أَبِي. أَبِي يَكْتُبُ. أَنَا أَدْخُلُ فَصْلِي. أَنَا
 أُطِيعُ مُعَلِّمِي. أَنْتَ تُطِيعُ مُعَلِّمَكَ. أَبِي يَكْتُبُ. هَاتِ مِحْبَرَتِي. اِشْرَبْ فَهَوْتَكَ. هَذَا الْعِجْلُ يَشْرَبُ الْمَاءَ.
 الْمُهْرُ يَخْرُجُ مِنَ الدَّارِ.

8-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу Орифнинг тахтачаси. Бу менинг қаламим. Чизғични ол. Қаламимни бер. Дарсингни ўқи. Соатингни ол. Фарид дарсини ўқияпти. Салим синглисини яхши кўради. Дарсингни ёдла Эй Саид. Салим қаерда? Каравотда ухляпти. Отам қаерда? Уйда. Акам қаерда? Ҳовлида копток ўйнапти. Бу менинг ўқувчим. Бу сенинг ўқувчинг.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارنىڭ ماънолари

КИЗ	بِنْتٌ، بِنَاتٌ	ЎГИЛ	إِبْنٌ، (أَبْنَاءٌ)
она	أُمٌّ، (أُمَّهَاتٌ)	ота	أَبٌ، (آبَاءٌ)
опа-сингил	أُخْتُ، (أَخَوَاتٌ)	ака-ука	أَخٌ، (إِخْوَةٌ)
униг	هُ	Махмуднинг қалами	قَلَمُ مُحَمَّدٍ
мениг	سِي	сениг	لَكَ
ИТОАТ ҚИЛМОҚ	أَطَاعَ، يُطِيعُ، أَطَعُ، إِطَاعَةٌ	яхши кўрмоқ	أَحَبُّ، يُحِبُّ، أَحَبَّ، إِحْبَابٌ

9

الدَّرْسُ التَّاسِعُ

هَذَا فَأُرِّ. رَكِبَ أَبِي حِصَانَهُ. فَتَحَ سَلِيمٌ الشُّبَّانَ. فَتَحَ أَحْيَى الْبَابَ. هَذَا جِمَارِي وَهَذَا مُهْرٌ أَحْيَى. رَكِبَ أَبِي الْفَرَسِ. التَّلْمِيذُ ذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. أَنَا فَتَحْتُ الشُّبَّانَ. إِفْتَحِ الشُّبَّانَ يَا كَرِيمٌ. الْحِمَارُ فِي الدَّارِ. يُوجَدُ الدِّئِبُ فِي الْعَابَةِ. أَيْنَ تَذْهَبُ؟ - إِلَى الْمَدْرَسَةِ. أَيْنَ سَعِيدٌ؟ - فِي الْحَدِيقَةِ يَلْعَبُ. أَنَا قَرَأْتُ الدَّرْسَ. أَنْتَ كَتَبْتَ الْمَكْتُوبَ. أَكْتُبِ الْمَكْتُوبَ. أَنَا شَرِبْتُ الشَّايَ. سَلِيمٌ فَهَمَ دَرْسَهُ. إِزْكِبِ الْحِصَانَ. مُحَمَّدٌ حَفِظَ

қўшимчаси			
очмоқ	فَتَحَ، يَفْتَحُ، افْتَحَ، فَتَحَ	бор, топилади	يُوجَدُ
мушук	هَرَّ، (هَرَّارٌ)	сичқон	فَأْرٌ، (فَيْرَانٌ)
турмоқ (ўрнидан)	قَامَ، يَفُومُ، قُمَ، قِيَامٌ	Мушук (2)	قَطٌّ، (قَطَطٌ)
кетмоқ	ذَهَبَ، يَذْهَبُ، اذْهَبَ، ذَهَابٌ	МИНМОҚ	رَكَبَ، يَرْكَبُ، اِرْكَبُ، رُكُوبٌ

10

الدَّرْسُ العَاشِرُ

هَذَا مَرْكَبٌ. هَاتِ الشُّوَكَةَ. هَذَا طَبَقٌ. أَيْنَ قَلَمِي؟ سَلِيمُ يَضْحَكُ وَأَخُوهُ يَبْكِي. هَاتِ الطَّبَقَ. أُسْكُتُ يَا أَحِي. لَمْ تَضْحَكْ يَا فَرِيدُ؟ لَمْ تَبْكِي يَا سَعِيدُ؟ سَلِيمُ يَرْكَبُ الحِصَانَ. لَمْ فَتَحْتَ الشُّبَّاكَ؟ مَنْ هُوَ فِي الجُنَيْتَةِ؟ قُمْتُ فَقَرَأْتُ دَرْسِي. لَمْ يَضْحَكْ هَذَا الوَلَدُ؟ قُمَ فَاقْرَأِ الدَّرْسَ. قَامَ التَّلْمِيذُ فَقَرَأَ كِتَابَهُ. لَمْ تَسْكُتْ؟ اِقْرَأْ يَا سَلِيمُ. أَيْنَ المِلْحُ؟ شَرِبْتُ فنجَانًا شَايًا. اِشْرَبْ هَذَا الشَّايَ. لَمْ خَرَجْتَ مِنَ الفَصْلِ؟ أَيْنَ كُرْتِي يَا أُمِّي؟ - هُنَا تَحْتَ السَّرِيرِ يَا وَلَدِي. أَيْنَ الطَّبَّاشِيرُ؟ - فَوْقَ مَكْتَبِ المُعَلِّمِ. رَكِبْتُ جِمَارِي فَذَهَبْتُ إِلَى أَحِي. مُحَمَّدٌ يَأْكُلُ الطَّعَامَ بِالمِلْعَقَةِ.

10-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Мадрасага бордим. Хатни ёздим. Абдуллоҳ хат ёзди. Бир пиёла чой ичдим. Чойни ич. Тур ва дарсни ўқи. Нега

йиғлаяпсан? Менинг отим. Нега куляпсан? Бу ўқувчи нега куляпти? Хўкиз қаерда? Дарсни ўқи. Ўқитувчимни яхши кўраман. Дарсни ёз. Китоб партани устида. Копток столнинг тагида ёки устида. Эшакни миндинг.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

санчоқ (вилка)	شوكَةٌ، (ات)	маркаб, юриш воситаси	مَرْكَبٌ، (مَرَابٌ)
кулмоқ	ضَحِكٌ، يَضْحَكُ، إِضْحَاكٌ، ضِحَاكٌ	лаган, товоқ	طَبَقٌ، (أَطْبَاقٌ)
жим турмоқ	سَكَتٌ، يَسْكُتُ، أُسْكُتٌ، سُكُوتٌ	йиғламоқ	بَكَى، يَبْكِي، ابْكِ، بُكَاءٌ
минмоқ	رَكَبٌ، يَرْكَبُ، ارْكَبُ، رُكُوبٌ	нима учун?	لِمَ؟ = (لِمَاذَا؟)
турдим	فُتُّ	боғча	الْجَنِينَةُ
туз	مِلْحٌ، (أَمْلَاحٌ)	туздон	مِلْحَةٌ
устида	فَوْقَ	остида, тагида	تَحْتَ
овқат	طَعَامٌ، (أَطْعَمَةٌ)	қошиқ	مِلْعَقَةٌ، (مَلَاعِقٌ)

الدَّرْسُ الحَادِي عَشَرَ

هَذَا سِكِّينٌ وَذَلِكَ مِقْصٌ. خُذْ هَذَا السِّكِّينَ وَاقْطَعْ الخُبْزَ. رَكِبْتُ الحِصَانَ فَذَهَبْتُ إِلَى العَابَةِ. أَيْنَ القَدْحُ يَا أُمِّي؟ - هُنَا يَا ابْنِي. أَيْنَ الدَّجَاجَةُ؟ - هُنَاكَ فِي الدَّارِ. عَطِشْتُ كَثِيرًا فَشَرِبْتُ قَدْحًا مَاءً. هَذَا الرَّجُلُ غَنِيٌّ وَذَلِكَ فَقِيرٌ. قَطَعْتُ الخُبْزَ بِالسِّكِّينِ. هَاتِ قَدْحًا مَاءً. اشْرَبْ فَنَجَانًا شَايًا. هَذَا قَلِيلٌ وَهَذَا كَثِيرٌ. هَذَا غَنِيٌّ وَهَذَا فَقِيرٌ. التَّلْمِيذُ يَمْرَأُ دَرَسَهُ أَمَامَ مُعَلِّمِهِ. قَرَأْتُ دَرْسِي أَمَامَ مُعَلِّمِي. أَيْنَ الفَرَسُ؟ - هُنَاكَ وَرَاءَ الدَّارِ. اقْطَعْ الخُبْزَ. أَيْنَ قَلَمُ الحَبْرِ؟ هَاتِ قَلَمَ الرِّصَاصِ. المُهْرُ يَرْكُضُ وَرَاءَ الدَّارِ. هَاتِ المِملَحَةَ يَا بِنْتِي. العِجْلُ يَشْرَبُ المَاءَ.

11-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Қайчи қаерда? Қадах қаерда? Нонни кесдим. Чанқаганимдан кейин сув ичдим. Бу эркак камбағал, буниси эса бой. Бу кўп. Бу оз. Кўп ўқидим. Курси қаерда? У ерда, столнинг орқасида. Фарид ўқитувчисининг олдида дарсини ўқияпти. Бу онамнинг қайчиси. Бу менинг қаламтарошим. Бу Заҳронинг қадаҳи. Бу менинг эшагим. Сигир қаерда?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارنىڭ ماънолари

кесмоқ	قَطَعَ، يَقْطَعُ، اِقْطَعُ، قَطَعُ	қайчи	مَقْصٌ، (مَقَاصٌ)
чанқамоқ	عَطَشَ، يَعْطَشُ، اِعْطَشَ، عَطَشُ	стакан, қадах	قَدَحٌ، (أَقْدَاخٌ)
кўп	كَثِيرٌ	оз	قَلِيلٌ
камбағал	فَقِيرٌ، (فُقَرَاءٌ)	бой	غَنِيٌّ، (أَغْنِيَاءٌ)
киши	رَجُلٌ، (رِجَالٌ)	мана бу	ذَلِكَ
олдида	أَمَامٌ	орқасида	وَرَاءَ (خَلْفَ)

12

الدَّرْسُ الثَّانِي عَشَرَ

أَيْنَ الْمُصَلِّيَاتِ؟ أَيْنَ الْمَسَاوِيكُ؟ هَاتِ الْمَسَاطِرَ. خُذِ الْأَقْلَامَ. افْتَحِ الْأَبْوَابَ. أَيْنَ الْكُتُبِ؟ - هُنَا فِي الْحِزَانَةِ. التَّلَامِيذُ يَقْرُؤُونَ الدَّرْسَ. نَحْنُ نَلْعَبُ بَعْدَ الدَّرْسِ فِي سَاحَةِ الدَّارِ. اَلْعُبُوبُ بَعْدَ الدَّرْسِ فِي سَاحَةِ الدَّارِ. اِشْرَبُوا الشَّايَ. اِفْهَمُوا الدَّرْسَ. هُمْ يَفْهَمُونَ الدَّرْسَ. لَمْ تَفْتَحُوا الْأَبْوَابَ؟ أَنْتُمْ تَحْفَظُونَ الدَّرْسَ. نَحْنُ نَحْفَظُ الدَّرْسَ. هُمْ يَقْرُؤُونَ كَثِيرًا وَيَنَامُونَ قَلِيلًا. اِفْرَأْ كَثِيرًا. نَخْرُجُ مِنَ الْفَصْلِ بَعْدَ الدَّرْسِ. هَاتِ كُتُبِي. حَفِظْتُ دُرُوسِي. فَهَمْتَ دُرُوسَكَ. لَمْ تَضْحَكُونَ؟ لَمْ تَبْكُونَ؟ لَمْ تَسْكُتُونَ؟ اِفْرُؤُوا. هَاتِ ذَلِكَ الْقَلَمَ. أَيْنَ تَذْهَبُونَ؟ نَحْنُ نَقْرَأُ كَثِيرًا.

очасизлар (м.з.)	تَفْتَحُونَ	англайдилар (м.з.)	يَفْهَمُونَ
ўқийдилар (м.з.)	يَفْرُقُونَ	ёдлайсизлар (м.з.)	تَحْفَظُونَ
куласизлар (м.з.)	تَضْحَكُونَ	йиғлайсизлар (м.з.)	تَبْكُونَ
жим турасизлар (м.з.)	تَسْكُتُونَ	ухлайдилар (м.з.)	يَنَامُونَ

13

الدَّرْسُ الثَّلَاثُ عَشَرَ

هَذَا جَدِّي. ذَلِكَ جَدُّكَ. بِالْأَقْلَامِ يَكْتُبُونَ عَلَى الْأَوْرَاقِ. هَؤُلَاءِ التَّلَامِيذُ يَحْفَظُونَ دُرُوسَهُمْ. بِالطَّبَاشِيرِ يَكْتُبُونَ عَلَى السَّبُورَةِ. هَذَا ابْنِي. هَؤُلَاءِ أَبْنَاؤُكَ. أَيْنَ بِنْتِي فَاطِمَةُ؟ - هُنَا فِي الْحَدِيقَةِ. أَنَا أُحِبُّ جَدَّتِي كَثِيرًا. افْتَحُوا الشَّبَابِيكَ أَيُّهَا الْأَوْلَادُ. الْأَوْلَادُ يُطِيعُونَ آبَاءَهُمْ. الْآبَاءُ يُحِبُّونَ أَبْنَاءَهُمْ كَثِيرًا. هُمْ يَلْعَبُونَ فِي الدَّارِ. نَحْنُ نُحِبُّ إِخْوَتَنَا كَثِيرًا. اِقْرُؤُوا دُرُوسَكُمْ أَيُّهَا التَّلَامِيذُ. فِي بَلَدَةِ بُخَارَى يُوجَدُ مَدَارِسُ كَثِيرَةٌ. هَؤُلَاءِ بَنَاتِي. هَؤُلَاءِ أَخَوَاتُكَ. أَطِيعُوا أُمَّهَاتِكُمْ أَيُّهَا الْأَوْلَادُ. هَؤُلَاءِ الْأَوْلَادُ يَلْعَبُونَ بِالْكَرَةِ. لِمَ تَلْعَبُونَ؟ اِقْرُؤُوا دُرُوسَكُمْ. فَهَمْتُ دَرَسِي. اِحْفَظْ دَرْسَكَ. أَيْنَ السَّاعَاتُ؟ التَّلَامِيذُ يَخْرُجُونَ مِنَ الْفَصْلِ. إِخْوَتِي يَذْهَبُونَ إِلَى الْعَابَةِ.

13-машқ. Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Эй бола эшикни оч. Бувамни ва бувимни жуда яхши кўраман. Қоғозлар қаерда? Эшикларни очинг? Эй Абдуллоҳ, қоғозларни ол. Нега ўйнаяпсан? Эй Абдулазиз, ўқи. Дарсдан кейин ўйна. Дарсдан кейин ўйнанглар. Булар менинг сингилларим. Бу болалар кўп ўйнаптилар. Мадрасага бордим. Ўқувчилар синфлардан чиқишди. Отга миняпти. Булар сенинг укаларинг. Дарсимни ўқидим.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات : Сўзларнинг маънолари

буви	جَدَّةٌ، (جَدَّاتٌ)	бува	جَدُّ، (أَجْدَادٌ)
она	أُمٌّ، (أُمَّهَاتٌ)	ота	أَبٌ، (آبَاءٌ)
опа-сингил	أُخْتٌ، (أَخَوَاتٌ)	ака-ука	أَخٌ، (إِخْوَةٌ)
қиз	بِنْتٌ، (بَنَاتٌ)	ўғил	إِبْنٌ، (أَبْنَاءٌ)
гўдак	طِفْلٌ، (أَطْفَالٌ)	бола	وَلَدٌ، (أَوْلَادٌ)
итоат қиладилар	يُطِيعُونَ	яхши кўраман	أَحِبُّ
шаҳар	مَدِينَةٌ، (مُدُنٌ)	шаҳар, ўлка	بَلَدَةٌ
мактаб	مَدْرَسَةٌ، (مَدَارِسٌ)	варақ	وَرَقٌ، (أَوْزَاقٌ)
дераза	شُبَّانٌ، (شَبَابِيكٌ)	синф	فَصْلٌ، (فُصُولٌ)
эй (м.с.)	أَيُّهَا	эй (м.з.)	أَيُّهَا
улар (м.с.)	هُنَّ	улар (м.з.)	هُمَّ

сизларнинг	كُم	бизнинг	نَا
анавилар	أُولَئِكَ	булар	هُؤُلَاءِ

Яқиндаги шахс ва предметни кўрсатувчи замирлар

Жинс	Бирлик	Иккилик	Кўплик
Музаккар	هُذَا-Бу	هُذَانِ - Бу иккиси	هُؤُلَاءِ - Булар
Муаннас	هَذِهِ-Бу	هَاتَانِ - Бу иккиси	هُؤُلَاءِ - Булар

Узоқдаги шахс ёки предметни кўрсатувчи замирлар

Жинс	Бирлик	Иккилик	Кўплик
Музаккар	ذَلِكَ - анави	ذَانِكَ - анави иккиси	أُولَئِكَ - анавилар
Муаннас	تِلْكَ - анави	تَانِكَ - анави иккиси	أُولَئِكَ - анавилар

14

الدَّرْسُ الرَّابِعُ عَشَرَ

بِالسَّكَاكِينِ نَقَطَعُ الْحُبْزَ وَبِالْمَلَاعِقِ نَأْكُلُ الطَّيِّخَ وَبِالْفَنَاجِينِ نَشْرَبُ الشَّايَ. تَعَالِ يَا فَرِيدُ، نَشْرَبُ الشَّايَ. مَشَيْتُ كَثِيرًا. أَيْنَ وَضَعْتَ كِتَابِي يَا فَرِيدُ؟ - وَضَعْتُ هُنَا فِي الْخِرَانَةِ. التَّلْمِيذُ يَضَعُ كِتَابَهُ فِي مَقْعَدِ التَّلْمِيذِ. ضَعُوا الْكُتُبَ فِي الصُّنْدُوقِ. هُوَ لَاءِ التَّلَامِيذُ يَتَعَلَّمُونَ فِي بَلَدَةِ سَمَرْقَنْدِ. نَحْنُ نَتَعَلَّمُ فِي الْمَدْرَسَةِ مِير عَرَبِ فِي مَدِينَةِ بُخَارَى. أَنْتُمْ تَتَعَلَّمُونَ فِي مَدِينَةِ أَنْدِيجَانَ. أَنَا أَتَعَلَّمُ فِي مَدِينَةِ مَمْنَعَانَ. جَاءَ التَّلْمِيذُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. هُمْ يُحِبُّونَ آبَاءَهُمْ. جَاءَ الْمُعَلِّمُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. تَعَالِ يَا عَبْدَ الْكَرِيمِ، نَلْعَبُ فِي دَارِنَا بِالْكَرَةِ. لَمْ

КЕЛМОҚ	جَاءَ، يَجِيءُ، جِئْتُ، يَجِيءُ	учламоқ (қаламни)	بَرَى، يَبْرِي، اِبْرَى، بَرِي
ТАЪЛИМ ОЛМОҚ	تَعَلَّمَ، يَتَعَلَّمُ، تَعَلَّمْتُ، تَعَلَّمْتَ	ўргатмоқ	عَلَّمَ، يُعَلِّمُ، عَلِّمْتُ، تَعَلِّمُ

15

الدَّرْسُ الْخَامِسُ عَشَرَ

أَيْنَ الْكَرَاسِيِّ؟ خَرَجَ الْمُعَلِّمُ مِنَ الْفَصْلِ ثُمَّ التَّلَامِيذَةُ. مَتَى جِئْتَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ يَا سَعِيدُ؟ - الْآنَ فَقَطْ يَا سَلِيمُ. مَعَ مَنْ جِئْتَ؟ مَعَ صَاحِبِي عُثْمَانَ. اِشْتَرَيْتُ قَلَمًا وَمِسْطَرَّةً وَكِتَابًا. اِشْتَرَيْنَا كُتُبًا وَأَوْرَاقًا وَمَسَاطِرَ وَأَقْلَامًا وَكَرَارِيسَ. ذَهَبْنَا إِلَى الْمَدْرَسَةِ. جِئْتُمْ إِلَى الْبَيْتِ. قَرَأْتُمْ الدَّرْسَ. رَأَيْتُ فِي سَاحَةِ الدَّارِ التَّلَامِيذَةَ يَلْعَبُونَ بِالْكُرَةِ. رَأَيْتُ صَاحِبِي فَرِيدًا يَلْعَبُ فِي الْحَدِيقَةِ. هَؤُلَاءِ الْمُعَلِّمُونَ يُحِبُّونَ تَلَامِيذَتَهُمْ كَثِيرًا. أَبِي اِشْتَرَى مَصَابِيحَ. هَلْ قَرَأْتُمْ دُرُوسَكُمْ أَيُّهَا التَّلَامِيذَةُ؟ - نَعَمْ قَرَأْنَا. مَشَيْتُمْ قَلِيلًا. هَلْ وَضَعْتُمْ الْكُتُبَ فِي الْخِزَانَةِ؟ - نَعَمْ وَضَعْنَا. مَتَى بَعْتَ فَرَسَكَ؟ الْعِجْلُ يَمْشِي مَعَ أُمِّهِ. هَلْ بَاعَ أَبُوكَ بَقَرَتَهُ؟ مَتَى رَأَيْتَ سَعِيدًا يَا صَالِحُ؟ - الْآنَ فَقَطْ يَا أَخِي. اِشْتَرَيْنَا حِصَانًا وَثَوْرًا وَبَقْرَةً. خَرَجَ الْخَادِمُ إِلَى السُّوقِ فَاشْتَرَى دَجَاجَةً وَدِيكًا.

15-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Соатлар қаерда? Дарсларингизни ўқинглар. Уканга хат ёздингми? Бу ерга қачон келдинг? Ҳозиргина. Ким билан келдинг? Ўртоғим Наим билан. Нега йиғладинг? Нега кулдинг? Ўқувчилар чойни ичдилар. Чой ичдик. Болалар

овқат едилар. Мадрасага бордингизми? Бордик. Бу ерга кел, ўйнаймиз. Дарсларингни ўқи. Хат ёздингми? Курсилар қаерда?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات : Сўзларнинг маънолари

сотиб олмақ	اشترى، يشتري، اشتر، اشتراء	ўқитувчи	مُعَلِّمٌ، (وَن)
фақат	فَقَطْ	сотмоқ	بَاعَ، يَبِيعُ، بَعُ، يَبِعُ
кўрмоқ	رَأَى، يَرَى، رَ، رُؤْيَةٌ	ҳозир	الآن
бирга	مَعَ	чироқ, ёритқич	مِصْبَاحٌ، (مِصَابِيحُ)
Ўқидинглар (м.з.)	فَرَأَيْتُمْ	дўст, ўртоқ	صَاحِبٌ، (أَصْحَابٌ)
сўнгра	ثُمَّ	ёздик	كَتَبْنَا
кетдилар (м.с.)	ذَهَبْنَا	кетдилар (м.з.)	ذَهَبُوا

16

الدَّرْسُ السَّادِسَ عَشَرَ

إِحْتَرِمُ مُعَلِّمَكَ دَائِمًا. الْمُهْرُ يَرْكُضُ أَمَامَ الْحِجْرِ. إِحْتَرِمُ أَبَاكَ وَأُمَّكَ وَجَدَّكَ وَجَدَّتَكَ وَإِخْوَتَكَ وَأَخَوَاتِكَ. لَا تَلْعَبُ وَقْتِ الدَّرْسِ. اسْمَعْ قَوْلِي. أَنْظِرْ وَقْتِ الدَّرْسِ أَمَامَكَ دَائِمًا وَلَا تَلْتَفِتْ بَيْنًا وَشِمَالًا. الطَّبَّاحُ يَطْبُخُ الطَّبِيخَ فِي الْمَطْبَخِ. أَيْنَ السِّكِّينُ؟ - فِي الْمَطْبَخِ. لَمْ تَنْظُرُوا مِنَ الشُّبَّاكِ؟ - لَا نَنْظُرُوا. رَكِبَ الْحَادِمُ الْحِصَانَ. لَا تَضْحَكُوا وَقْتِ الدَّرْسِ. خَرَجْتُ إِلَى السُّوقِ فَاشْتَرَيْتُ أَقْلَامًا وَمَسَاطِرَ وَمَحَابِرَ. لَا تَأْخُذْ قَلَمِي، لَمْ أَخَذْتُ كُرَّاسِي يَا سُلَيْمَانُ؟ سَمِعْنَا قَوْلَكَ. سَمِعْتُ قَوْلَهُ. هَلْ سَمِعْتُمْ قَوْلِي؟ - نَعَمْ سَمِعْنَا. أَيْنَ الطَّبَّاحُ؟ - فِي الْمَطْبَخِ يَطْبُخُ الطَّبِيخَ. لَا تَقْعُدْ عَلَى الْكُرَّاسِيِّ. أَيْنَ الْحَادِمَةُ؟ يَقُولُ الْمُعَلِّمُ: لَا تَلْعَبُوا أَيُّهَا التَّلَامِيذَةُ. التَّلَامِيذَةُ يَسْمَعُونَ قَوْلَ مُعَلِّمِهِمْ فَيَقْرَأُونَ دُرُوسَهُمْ.

16-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Дарс вақтида ўйнама. Нега ўйнаяпсан? Дарс вақтида ўнга ва чапга қарама. Хизматчи аёл қаерда? Бу ерда, ошхонада. Бу боғда юрма. Бу ерда ўйна. Бизнинг ховлида ўйна. Муаллимнинг олдида кулма. Бозорга чиқдингми? Ҳа чиқдим. Қачон келдинг? Ҳозиргина. Деразадан қараманглар. Сўзимни тингланглар. Муаллимнингни ҳурмат қил. Нега жим турибсан? Ўқи. Бозорга чиқиб, қаламларни сотиб олдим. Ошпаз қаерда? Ошхонада.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: سۆزلارنىڭ ماъноلارى

овқат тайёрлайдиган хона (ошхона)	مَطْبَخٌ، (مَطَابِخٌ)	ошпаз	طَبَّاحٌ
пиширилган овқат	طَبِيخٌ	пиширмақ	طَبِيخٌ، يَطْبُخُ، أُطْبِخُ، طَبَخَ
хурмат қилди	احْتَرَمَ، يَحْتَرِمُ، احْتِرَامٌ	қайрилиб қарамоқ	الْتَفَتَ، يَلْتَفِتُ، الْتَفَاتُ
бозор	سُوقٌ، (أَسْوَاقٌ)	айтмоқ, демоқ	قَالَ، يَقُولُ، قُلٌّ، قَوْلٌ
доимо	دَائِمًا	эшитмоқ	سَمِعَ، يَسْمَعُ، اسْمَعُ، سَمَاعٌ
хизматкор аёл	خَادِمَةٌ، (خَادِمَاتٌ)	хизматкор эркак	خَادِمٌ، (خُدَّامٌ)
чап	شِمَالٌ	ўнғ	يَمِينٌ
ўйнаманглар	لَا تَلْعَبُوا	ўйнама	لَا تَلْعَبْ

17

الدَّرْسُ السَّابِعُ عَشَرَ

арра	مِنْشَارٌ، (مِنَاشِيرٌ)	болта	فَأْسٌ، (فُؤُوسٌ)
супурги	مِكَسَّةٌ، (مَكَانِسٌ)	болғача	مِطْرَقَةٌ، (مَطَارِقٌ)
дангаса	كِسْلَانٌ، (كُسَلَى)	Тиришқоқ, фаол, ҳаракатчан	مُجْتَهِدٌ = نَشِيطٌ، (نُشَطَاءٌ)
кичик	صَغِيرٌ، (صِغَارٌ)	катта	كَبِيرٌ، (كِبَارٌ)
қисқа, калта	قَصِيرٌ، (قِصَارٌ)	узун	طَوِيلٌ، (طَوَالَ)
эски	قَدِيمٌ، (قَدَامَى)	янги	جَدِيدٌ، (جُدُدٌ)
ўтмас	كَهَامٌ	ўткир	حَادٌ
ўқийдилар	يَقْرَأُونَ	супурмоқ	كَنَسَ، يَكْنُسُ، أَكْنُسُ، كَنْسٌ

18

الدَّرْسُ الثَّامِنَ عَشَرَ

الكَرْسِيُّ رَفِيعٌ. الْكَرْسِيُّ وَضِيعٌ. الْوَلَدُ مُطِيعٌ. الْوَلَدُ عَاصٍ. التِّلْمِيذُ مُؤَدَّبٌ. الْقَلَمُ جَمِيلٌ. الْمِنْشَارُ كَبِيرٌ. الصُّنْدُوقُ صَغِيرٌ. الْمَخْرَزُ كَبِيرٌ. الْوَلَدُ قَبِيحٌ. أَخِي يُفْعِلُ الصُّنْدُوقَ الْكَبِيرَ. أَيْنَ الْمِفْتَاحُ؟ - هُنَا يَا أَخِي. هَاتِ الْفُؤُوسَ وَأَقْفِلِ الْبَابَ. التِّلْمِيذُ الْمُطِيعُ يُحِبُّهُ مُعَلِّمُهُ. نَشَرْتُ الْحَشَبَ بِالْمِنْشَارِ الْكَبِيرِ. قَطَعْتُ الْحَشَبَ بِالْفَأْسِ الْكَبِيرِ. الْمُعَلِّمُ يُحِبُّ التِّلْمِيذَ الْمُطِيعَ. الْوَلَدُ الْعَاصِي لَا يُحِبُّهُ مُعَلِّمُهُ. فَتَحْتُ الصُّنْدُوقَ الصَّغِيرَ. أَدْخَلِ الرَّذْهَةَ الْوَاسِعَةَ. دَخَلْتُ الْحِجْرَةَ الضَّيِّقَةَ. أَبُوكَ يُحِبُّكَ. أَخِي يُحِبُّنِي. أَكْتُبُ الْمَكْتُوبَ بِهَذَا الْقَلَمِ الْجَمِيلِ. هَذَا وَلَدٌ مُؤَدَّبٌ أَنَا أُحِبُّهُ كَثِيرًا.

	نَشْرٌ		
уНИНГ	ه	ёғоч-тахта	خَشَبٌ، (أَخْشَابٌ)
МЕНИНГ	ي	сенинг	لِكَ

19

الدَّرْسُ التَّاسِعُ عَشَرَ

هَذَا الشَّارِعُ طَوِيلٌ. هَذَا الْوَلَدُ مَحْبُوبٌ. هَذَا الْمِقْصُ جَمِيلٌ. أَقْفَلِ الْبَابَ جَيِّدًا. خُذْ هَذَا الْمِقْصَ الْجَمِيلَ. مَرَرْتُ بِالشَّارِعِ الْجَدِيدِ. مَرَرْتُ بِالشَّارِعِ الْكَبِيرِ مَعَ صَاحِبِي سَلِيمٍ. تَمَّ بَاكِرًا وَفُمَّ بَاكِرًا. جِئْتُ الْيَوْمَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بَاكِرًا جَدًّا. سَقَطَ الْوَلَدُ فِي الشَّارِعِ الْكَبِيرِ فَبَكَى كَثِيرًا. التَّلْمِيذُ الْمُحْتَهُدُ مَحْبُوبٌ وَالتَّلْمِيذُ الْكَسْلَانُ مَمْفُوتٌ. الْبَابُ الْكَبِيرُ مَفْتُوحٌ وَالْبَابُ الصَّغِيرُ مُقْفَلٌ. جِئْتُ الْيَوْمَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مُتَأَخِّرًا. هَلْ قَرَأْتَ دَرْسَكَ يَا سَعِيدُ؟ - نَعَمْ قَرَأْتُهُ وَحَفِظْتُهُ جَيِّدًا. وَلَدِي مُؤَدَّبٌ. لِمَ جِئْتَ مُتَأَخِّرًا؟ تَلْمِيذُكَ مُجْتَهِدٌ. هَذَا الْكُرْسِيُّ رَفِيعٌ وَهَذَا وَضِيعٌ. أَنَا جِئْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بَاكِرًا وَجَاءَ أَخِي مَحْمُودٌ مُتَأَخِّرًا.

19-ماشқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу курси кичкинадир. Бу эшик очикдир. Бу бола одоблидир. Бу ўқувчи фаолдир. Бу кўча каттадир. Менинг қаламим чиройлидир. Сенинг қаламинг узундир. Сенинг ўғлинг одоблидир. Фаол ўқувчи суюклидир. Дангаса ўқувчи

суюксиздир. Эй ўғлим! ушбу яхши қаламни келиб олгин. Эй отажоним! Беринг. Отга миниб кейин ўртоғимникига бордим.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

шамсия, зонт	مِظَلَّةٌ، (مِظَالٌ)	нарвон, шоти	سَلَامٌ، (سَلَامٌ)
ўтмоқ	مَرَّ، يَمُرُّ، مَرٌّ، مُرُورٌ	кўча	شَارِعٌ، (شَوَارِعٌ)
кеч қолган ҳолда	مُتَأَخِّرًا	барвақт, эрта	بَاكِرًا
ёпиқ	مُغْفَلٌ	очиқ	مَفْتُوحٌ
бу кеча	الْليْلَةَ	бугун	الْيَوْمَ
ёмон кўрилган	مَمْقُوتٌ	яхши кўрилган	مَحْبُوبٌ
йиқилмоқ, ағдарилмоқ	سَقَطَ، يَسْقُطُ، أَسْقُطٌ، سُقُوطٌ	яхши	جَيِّدًا

سَلِيمٌ يُحِبُّ الْبُرْتُقَالَ كَثِيرًا. أَنَا أَحِبُّ التُّفَّاحَ جِدًّا. هُمْ يُحِبُّونَ الْبَطِيخَ. كُلُّ هَذَا التُّفَّاحِ يَا فَرِيدُ. التُّفَّاحُ لَذِيذٌ جِدًّا. اشْرَبِ الشَّايَ بِاللَّيْمُونِ. هَلْ تُحِبُّ الشَّمَامَ يَا كَرِيمٌ؟ - نَعَمْ أَحِبُّهُ جِدًّا. وَأَنَا أَيْضًا أَحِبُّهُ يَا عَبْدَ الْكَرِيمِ. أَبِي اشْتَرَى رَطْلًا عِنَبًا. أَبُوكَ اشْتَرَى بَطِيخًا كَبِيرًا. هَذَا التُّفَّاحُ صَغِيرٌ جِدًّا. مَا هَذَا يَا أَحِي؟ - بُرْتُقَالٌ يَا أَحِي. مِنْ أَيْنَ أَخَذْتَهُ؟ - اشْتَرَيْتُهُ مِنَ السُّوقِ. مَنْ جَاءَ إِلَيْكَ الْيَوْمَ يَا صَابِرٌ؟ - صَاحِبِي سَعِيدٌ. مَتَى جِئْتَ إِلَى هُنَا؟ - الْآنَ فَقَطْ. هَلْ تَذْهَبُ مَعِي إِلَى السُّوقِ لِشْتَرِيَ اللَّيْمُونَ؟ - بِكُلِّ سُرُورٍ. هَلْ تَذْهَبُ مَعِي إِلَى جُنَيْتِنَا؟ - بِكُلِّ اِزْتِيَّاحٍ. هَلْ تَذْهَبُونَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ اشْرَبُوا الشَّايَ. تَعَالَ يَا مُحَمَّدُ نَذْهَبُ إِلَى الْجُنَيْتَةِ لِأَكُلَ التُّفَّاحَ. أَنَا أَذْهَبُ إِلَى الْبَيْتِ لِأَخُذَ أَحِي ثُمَّ نَذْهَبُ إِلَى الْجُنَيْتَةِ.

20-маишқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Апельсин лаззатлидир. Лимон нордондир. Бу тарвуз. Бир қадоқ олмани сотиб олдим. Апельсинни яхши кўрасанми? Ҳа жуда яхши кўраман. Мен билан бирга боғга борасанми? Бораман. Бир қадоқ узумни сотиб олдим. Бу қовун лаззатлидир. У олмани яхши кўради. Мен қовунни яхши кўраман. Олма ейиш учун боғга жўнадик. Мен билан бирга бозорга борасанми?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارнинг маънолари

тарвуз	بَطِيخٌ	қовун	شَمَامٌ
олма	تُفَّاحٌ	узум	عِنَبٌ
лимон	لَيْمُونٌ	апельсин	بُرْتُقَالٌ
аччиқ	مُرٌّ	лаззатли, ширин	لَذِيذٌ
тўла хурсандчилик билан	بِكُلِّ سُرُورٍ	бор мамнуният билан	بِكُلِّ اِزْتِيَاحٍ
жуда	جِدًّا	кадоқ (408 гр)	رَطْلٌ
ўқиш учун	لِيَقْرَأَ	ёзиш учун	لِيَكْتُبَ

21

الدَّرْسُ الْحَادِي وَالْعِشْرُونَ

ثَلَاثَةٌ كُتِبَ. تِسْعَةُ أَقْلَامٍ. عَشْرَةٌ كَرَارِسٍ. خَمْسَةُ أَلْوَاحٍ. سَبْعَةُ مَسَاطِرٍ. سِتَّةُ فُصُولٍ. ثَمَانِيَةٌ شَبَابِيكَ.
أَرْبَعَةٌ سَكَكَيْنِ. ثَمَانِيَةٌ بُيُوتٍ. تِسْعَةُ سُرُرٍ. رَأَيْتُ فِي سَاحَةِ الدَّارِ خَمْسَةَ تَلَامِيذَةٍ يَلْعَبُونَ. رَأَيْتُ سِتَّةَ تَلَامِيذَةٍ
يَقْرَأُونَ دُرُوسَهُمْ أَمَامَ مُعَلِّمِهِمْ. شَرِبْتُ أَرْبَعَةَ فَنَاجِينَ شَايَا. فِي بَلَدَتِنَا يُوجَدُ سَبْعَةُ مَسَاجِدَ. هَذَا الْكِتَابُ
يُسَاوِي قِرْشًا. اِشْتَرَى أَبِي فَرَسًا قِيَمَتُهُ خَمْسُ جُنَيْهَاتٍ. بِكُمْ اِشْتَرَيْتَ هَذَا الْكِتَابَ يَا أَحِي؟ بَعْشَرِ مَلِيَمَاتٍ.

сўм	رُوبِلٌ	тийин	مَلِيْمٌ
Миср сўми (фунт)	جُنِيَّةٌ	Миср тийини	قَرَشٌ
дирхам (кумуш пул)	دِرْهَمٌ، (دِرْهَمٌ)	динор (олтин пул)	دِينَارٌ، (دَنَانِيْرٌ)
қанча?	كَمٌ	киймати, нархи	قِيْمَةٌ
бир тийин	مَلِيْمٌ وَاحِدٌ	туради (нарх)	سَاوَى، يُسَاوِي، سَاوٍ، مُسَاوِمَةٌ

22

الدَّرْسُ الثَّانِي وَالْعِشْرُونَ

عِشْرُونَ كِتَابًا. ثَلَاثُونَ تَلْمِيذًا. سِتُّونَ قَلَمًا. ثَمَانُونَ كُرَّاسَةً. تِسْعُونَ مَلِيْمًا. اشْتَرَيْتُ الْيَوْمَ عِشْرِينَ كُرَّاسَةً. فِي هَذَا الْفَصْلِ يَتَعَلَّمُ ثَلَاثُونَ تَلْمِيذًا. هَذَا الْكِتَابُ يُسَاوِي عِشْرِينَ مَلِيْمًا وَذَلِكَ ثَلَاثِينَ مَلِيْمًا. بَاعَ الْكُتَيْبِيُّ عِشْرِينَ قَلَمًا وَسِتَّةَ كَرَارِيْسَ وَأَرْبَعَةَ أَلْوَاحٍ وَثَلَاثِينَ مِسْطَرَةً وَمَجْبَرَةً. خَرَجَ الْحَادِمُ إِلَى السُّوقِ فَاشْتَرَى ثَلَاثِينَ رَطْلًا عِنَبًا. اشْتَعَلْنَا الْيَوْمَ عَشْرَ سَاعَاتٍ. بِكُمْ اشْتَرَيْتَ هَذَا الْبَطِيخَ يَا أَحِي؟ - بَعِشْرِينَ مَلِيْمًا. كَمْ يُسَاوِي هَذَا الْفَرَسُ؟ - عَشْرَ جُنِيَهَاتٍ. ذَهَبْتُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ الصَّيَاءِ فَاشْتَرَيْتُ كُتُبًا وَأَقْلَامًا وَكَرَارِيْسَ. اِرْكَبْ دَرَّاجَتَكَ. اِرْكَبْ دَرَّاجَتِي. اِرْكَبُوا دَرَّاجَاتِكُمْ. هَذَا الْحِصَانُ يُسَاوِي تِسْعِينَ رُوبِلًا. اشْتَرَيْنَا هَذَا الشُّورَ بِأَرْبَعِينَ رُوبِلًا ثُمَّ بَعْنَا بِخَمْسِ وَخَمْسِينَ رُوبِلًا.

22-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

فِي الْيَوْمِ أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ سَاعَةً. فِي الشَّهْرِ أَرْبَعَةٌ أَسَابِيعَ. فِي الْأُسْبُوعِ سَبْعَةٌ أَيَّامٌ: الْجُمُعَةُ، السَّبْتُ، الْأَحَدُ، الْإِثْنَانِ، الثَّلَاثَاءُ، الْأَرْبَعَاءُ، الْخَمِيسُ. ذَلِكَ الْبَيْتُ يُسَاوِي أَلْفَ رُوبَلٍ. إِشْتَعَلَتْ اللَّيْلَةُ خَمْسَ سَاعَاتٍ. فِي النَّهَارِ نَشْتَعِلُ وَفِي اللَّيْلِ نَنَامُ. فِي السَّنَةِ أَرْبَعَةٌ فُصُولٌ: فَصْلُ الرَّبِيعِ، فَصْلُ الصَّيْفِ، فَصْلُ الْخَرِيفِ، فَصْلُ الشِّتَاءِ. خَرَجْتُ إِلَى السُّوقِ فَدَخَلْتُ مَكْتَبَةً فَاشْتَرَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ قَلَمًا وَمِئَةَ كُرَّاسَةٍ وَأَلْفَ رِبْشَةٍ. كَمْ يُسَاوِي قَلْمُكَ؟ - خَمْسَ مَلِّيمَاتٍ. إِشْتَرَيْتُ هَذَا الْكِتَابَ بِأَرْبَعٍ وَعِشْرِينَ مَلِّيمًا. فِي الشِّتَاءِ نَتَعَلَّمُ فِي الْمَدْرَسَةِ وَفِي الصَّيْفِ نَسْتَرِيحُ. فِي هَذَا الْأُسْبُوعِ نَذْهَبُ إِلَى الْعَابَةِ. فِي السَّنَةِ إِثْنَى عَشَرَ شَهْرًا: الْمَحْرَمُ، صَفَرٌ، رَبِيعُ الْأَوَّلِ، رَبِيعُ الْآخِرِ، جُمَادَى الْأُولَى، جُمَادَى الْآخِرَةُ، رَجَبٌ، شَعْبَانٌ، رَمَضَانٌ، شَوَّالٌ، ذُو الْمَعَادَةِ، ذُو الْحِجَّةِ.

23-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Йил, фасл, кундуз, хафта, кеч, ой. Йигирма беш тийин. Ўттиз тўртта қалам. Ўттиз кун. Қирқта бузоқ. Ўттиз тўртта калит. Бизнинг мадрасада ўттиз тўртта ўқувчи ўқийди. Бизнинг синфда йигирма олти ўқувчи ўқийди. Мен ёз фаслини яхши кўраман. Ёз фаслини яхши кўрамыз. Қиш фаслида мадрасада ўқиймиз. Ёз фаслида дам оламиз.

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: سۆزلارнинг маънолари

ой	شَهْرٌ، (شُهُورٌ)	йил	سَنَةٌ، (سَنَوَاتٌ)
кун	يَوْمٌ، (أَيَّامٌ)	хафта	أُسْبُوعٌ، (أَسَابِيعٌ)
кундузи	نَهَارٌ، (نُهُرٌ)	тун	لَيْلٌ، (لَيَالٍ)
секунд	ثَانِيَةٌ، (ثَوَانٍ)	минут	دَقِيقَةٌ، (دَقَائِقٌ)
бир юз ўн беш	مِئَةٌ وَخَمْسَةَ عَشَرَ	фасл	فَصْلٌ، (فُصُولٌ)
ёз	صَيْفٌ	бахор	رَبِيعٌ
қиш	شِتَاءٌ	куз	خَرِيفٌ
йигирма уч	ثَلَاثَةٌ وَعِشْرُونَ	ўн беш	خَمْسَةَ عَشَرَ
минг	أَلْفٌ	юз	مِئَةٌ
		хайит, байрам	عِيدٌ، (أَعْيَادٌ)

24

الدَّرْسُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ

совун	صَابُونٌ	СОЧИҚ	مِنْشَقَّةٌ، (مَنَاشِفُ)
намоз ўқимок	صَلَّى، يُصَلِّي، صَلَّى	Таҳорат ОЛМОҚ	تَوَضَّأَ، يَتَوَضَّأُ، تَوَضُّؤٌ
қуритмоқ, артинмоқ	نَشَفَ، يُنَشِفُ، نَشِيفٌ، تَنْشِيفٌ	ЮВМОҚ	غَسَلَ، يَغْسِلُ، اغْسِلْ، غُسْلٌ
бомдод	فَجَّرٌ	намоз	صَلَاةٌ، (صَلَوَات)
аср	عَصْرٌ	пешин	ظَهْرٌ
хуфтон	عِشَاءٌ	шом	مَغْرِبٌ
юз	وَجْهَةٌ، (وُجُوهُ)	хайит	عِيدٌ، (أَعْيَادٌ)
Ҳасти имом масжиди	مَسْجِدُ حَضْرَةِ الْإِمَامِ	тоғора	طَسْتٌ، (طُسُوتٌ)

25

الدَّرْسُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ

هَذَا إِنْسَانٌ. هَذَا أَنْفٌ. لِلْإِنْسَانِ رَأْسٌ وَاحِدٌ وَأَنْفٌ وَاحِدٌ وَقَمٌّ وَاحِدٌ وَلِسَانٌ وَاحِدٌ. بِالْأُذُنِ نَسْمَعُ
وَبِاللِّسَانِ نَتَكَلَّمُ وَبِالْقَمِّ نَأْكُلُ وَبِالْيَدِ نُمْسِكُ وَبِالْعَيْنِ نَرَى. أَمْسِكْ هَذَا الْقَلَمَ بِيَدِكَ. احْفَظْ لِسَانَكَ مِنْ
الْكَذِبِ. شَعْرٌ مَحْمُودٌ طَوِيلٌ وَشَعْرٌ أَحْمَدٌ قَصِيرٌ. اغْسِلْ يَدَكَ قَبْلَ الْأَكْلِ وَبَعْدَ الْأَكْلِ. مَتَى رَأَيْتَ سَلِيمًا يَا
أَخِي؟ - رَأَيْتُهُ الْيَوْمَ قَبْلَ الظُّهْرِ. رَأَيْتُ صَاحِبِي فَرِيدًا بَعْدَ الْمَغْرِبِ يَلْعَبُ فِي الْجَنِينَةِ. نَمْتُ الْيَوْمَ بَاكِرًا جِدًّا.
بَعْضُ التَّلَامِيذَةِ مُجْتَهِدُونَ وَبَعْضُهُمْ كُسَلَى. لِكُلِّ يَدٍ خَمْسُ أَصَابِعَ، لِإِبْهَامِ، السَّبَّابَةِ، الْوَسْطَى، الْبَنْصِرِ،

лаб	شَفَاةٌ، (شَفَاةٌ)	бармоқ	إِصْبَعٌ، (أَصَابِعُ)
ушламоқ	أَمْسَكَ، يُمْسِكُ، أَمْسِكُ، إِمْسَاكٌ	ёлғон	كَذِبٌ
баъзиси	بَعْضٌ	барчаси	كُلُّ
инсон	إِنْسَانٌ، (نَاسٌ)	сақламоқ (ёдламоқ)	حَفِظَ، يَحْفَظُ، إِحْفَظُ، حِفْظٌ
сеники	لَكَ	меники	لِي
кўрсатгич бармоқ	سَبَابَةٌ	бош бармоқ	إِبْهَامٌ، (أَبَاهِيمُ)
сўфи (тўртинчи) бармоқ	بِنَصِيرٍ، (بِنَاصِيرٍ)	ўрта бармоқ	وَسْطَى
оврупоча	إِفْرِنْجِي	ЖИМЖИЛОҚ	خِنْصِيرٌ، (خَنَاصِيرٌ)

26

الدَّرْسُ السَّادِسُ وَالْعِشْرُونَ

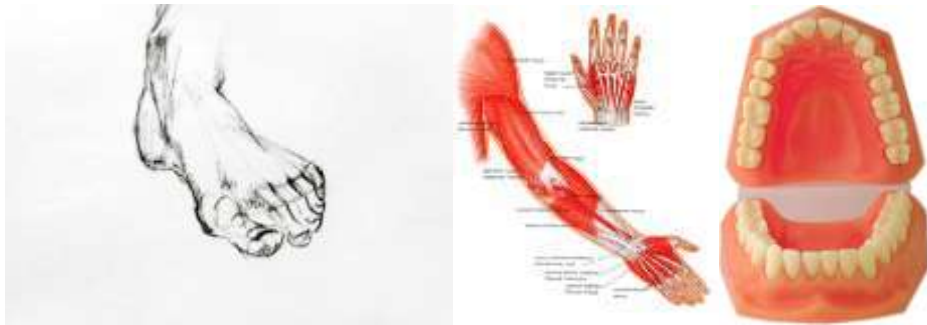

شَارِبٌ أَبْيَضٌ. شَارِبٌ أَسْوَدٌ. عُنُقِي طَوِيلٌ. هَذَا الْهُذْبُ أَسْوَدٌ. عُنُقُكَ قَصِيرٌ. إِحْفَظُوا لِسَانَكُمْ مِنَ الْكَذِبِ. التَّلْمِيذُ الْمُؤَدَّبُ لَا يَكْذِبُ أَبَدًا. لَمْ لَا تَكْتُبْ مَكْتُوبَكَ. الْأَوْلَادُ الْمُؤَدَّبُونَ لَا يَكْذِبُونَ. خَمْسٌ أَنَامِلٌ. هَلْ تُحِبُّ الْبُرْتُقَالَ؟ - نَعَمْ أُحِبُّهُ جَدًّا. وَهَلْ تُحِبُّ اللَّيْمُونَ؟ - لَا، لَا أُحِبُّهُ. هَذَا أَنْفِي. هَذَا رَأْسُكَ. شَعْرُ جَدِّي أَبْيَضٌ. شَارِبٌ أَبِي أَبْيَضٌ. لِكُلِّ كَفِّ خَمْسٌ أَصَابِعٌ وَلِكُلِّ إِصْبَعٍ ظَفْرٌ. شَعْرُ سَلِيمٍ أَسْوَدٌ. لَا

ёлғон гапирмайди	لا يَكْذِبُ	йўқ, (-майди)	لا
оқ	أَبْيَضُ	қора	أَسْوَدُ

27

الدَّرْسُ السَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ

رِجْلٌ يُمْنَى. رِجْلٌ يُسْرَى. جَفَنُ أَعْلَى. جَفَنُ أَسْفَلٍ. لَا تَأْكُلْ بِيَدِكَ الْيُسْرَى. كُلْ بِيَدِكَ الْيُمْنَى. لِكُلِّ
يَدٍ مِرْفَقٌ وَلِكُلِّ رِجْلٍ رُكْبَةٌ. لَا تُحْرِكْ رِجْلَكَ وَقْتَ الدَّرْسِ. وَلَا تَلْتَفِتْ بَمِئْنَا وَشِمَالًا. لِحِيَةُ أَبِي طَوِيلَةٌ. كُتْلُكُمْ
مُجْتَهِدُونَ. هَلْ قَرَأْتَ دَرْسَكَ الْيَوْمَ؟ لَا، مَا قَرَأْتُهُ؟ هَلْ فَهَمْتُمُ الدَّرْسَ أَيُّهَا التَّلَامِيذَةُ؟ - نَعَمْ فَهَمْنَا جَيِّدًا. هَلْ
حَفِظْتُمُ الدَّرْسَ؟ - لَا، مَا حَفِظْنَاهُ. لِمَ مَا حَفِظْتُمُ؟ هَلْ فَهَمْتُمُ الدَّرْسَ كُتْلُكُمْ؟ - نَعَمْ فَهَمْنَا كُنَّا. هَلْ كَتَبْتَ
الْيَوْمَ إِلَى أَبِيكَ مَكْتُوبًا؟ - لَا، مَا كَتَبْتُ. فَهَمَ الدَّرْسَ الْيَوْمَ بَعْضُنَا وَمَا فَهَمَ بَعْضُنَا. لِكُلِّ كَفٍّ رَاحَةٌ. اِغْسِلْ
يَدَكَ إِلَى الْمِرْفَقِ. غَسَلْتُ رِجْلِي إِلَى الْكَعْبِ.

27-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Устки лаб. Остки лаб. Ўнг оёқ. Чап оёқ. Соқол. Мўйлов.
Тизза. Тирсак. Бугун Фаридга хат ёздингми? Ҳа ёздим.
Дарсингни ёдладингми? Йўқ ёдламадим. Бозорга бордингми?
Йўқ бормадим. Дарсингни ўқидингни? Ўқитувчи келдими?
Йўқ келмади. Дарсни барчангиз англадингизми? Барчамиз
англадик.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

чап қўл	يَدٌ يُسْرَى	ўнг қўл	يَدٌ يُمْنَى
пастки лаб	شَفَّةٌ سُفْلَى	юқори лаб	شَفَّةٌ عُلىَا
тиш	سِنٌّ، (أَسْنَانٌ)	кадам	قَدَمٌ، (أَقْدَامٌ)
соқол	لِحْيَةٌ، (لِحَى)	оёқ	رِجْلٌ، (أَرْجُلٌ)
тўпиқ	كَعْبٌ، (كِعَابٌ)	кафт	رَاحَةٌ
тизза	رُكْبَةٌ، (رُكْبٌ)	тирсак, чаканак	مِرْفَقٌ، (مِرَافِقٌ)
ўқимади	مَا قَرَأَ	ҳар-бир киши	كُلُّ أَحَدٍ
бирор киши келмади	مَا جَاءَ أَحَدٌ	бирор киши англамади	مَا فَهِمَ أَحَدٌ

28

الدَّرْسُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ

бекат, вокзал	مَحَطَّةٌ، (مَحَاطٌ)	поезд	قَطَارٌ، (قُطْرٌ)
кечкурун	مَسَاءً	эрталаб	صَبَاحًا
кеча	أَمْسٍ	эртага	عَدَا
аҳволинг қандай	كَيْفَ حَالُكَ؟	нечук, қандай?	كَيْفَ؟
ҳожам, таксирим	سَيِّدِي	Аллоҳ сени асрасин	حَفِظَكَ اللَّهُ
сенинг ҳузурингда	عِنْدَكَ	менинг ҳузуримда	عِنْدِي
бизнинг ҳузуримизда	عِنْدَنَا	унинг ҳузуримизда	عِنْدَهُ
темир йўл	سِكَّةٌ حَدِيدِيَّةٌ	йўл олмоқ	تَوَجَّهَ، يَتَوَجَّهَ، تَوَجُّهٌ
мол-дунё, маблағ	مَالٌ، (أَمْوَالٌ)	билмоқ, танимоқ	عَرَفَ، يَعْرِفُ، إِعْرَفَ، عِرْفَانٌ

29

الدَّرْسُ التَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ

إِحْتِرَامٌ مُعَلِّمَكَ وَاشْكُرُهُ. الْكَرِيمُ مَحْبُوبٌ وَالْبَخِيلُ مُمْقُوتٌ. هَذَا الْكِتَابُ رَحِيصٌ وَهَذَا عَالٍ. هَذَا الرَّجُلُ
بَخِيلٌ لَا يُحْسِنُ إِلَى الْفُقَرَاءِ. التَّلْمِيذُ الْكَسْلَانُ لَا يُجِبُّهُ أَحَدٌ، لَا مُعَلِّمُهُ وَلَا أَبَوَاهُ وَلَا أَقَارِبُهُ، وَالتَّلْمِيذُ الْمُجْتَهِدُ

يُحِبُّهُ كُلُّ النَّاسِ . طَشَقْنَا بِلَدَّةٍ كَبِيرَةٍ . الْمَكَّةُ عَاصِمَةُ الْإِسْلَامِ . ذَهَبْنَا بِالْأَمْسِ فِي السَّاعَةِ الثَّالِثَةِ بَعْدَ الظُّهْرِ إِلَى الْمَحَطَّةِ فَرَكِبَ أَبُوْنَا الْقِطَارَ وَرَجَعْنَا نَحْنُ إِلَى الْبَيْتِ . قَرَيْتُنَا كَبِيرَةً . قَرَيْتُكُمْ صَغِيرَةً . اِسْتَعْلَنَ بِدَرَسِكَ فَقَطُّ . هَذَا الْكِتَابُ عَالٍ يُسَاوِي خَمْسِينَ مَلِيماً . هَذَا جَائِعٌ وَهَذَا عَطْشَانٌ . التَّلْمِيذُ الْمُؤَدَّبُ يَحْتَرِمُ مُعَلِّمَهُ وَيَشْكُرُهُ دَائِماً . ذَلِكَ الرَّجُلُ كَرِيمٌ . هُوَ لَاءِ أَقَارِبِي . تَلْمِيذِي يَشْكُرُنِي كَثِيراً . نَذَهَبُ غَدًا صَبَاحًا إِلَى الْعَابَةِ وَنَبْقَى فِيهِ إِلَى الْمَسَاءِ ثُمَّ نَرْجِعُ إِلَى الْبَيْتِ .

29-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Булар менинг укаларим. Бу китоб жуда қимматдир. Бу китоб жуда арзондир. Ўқитувчингга ҳамиша раҳмат айт. Одобли ўқувчи суюклидир. Бизнинг қишлоғимиз кичкинадир. Сизнинг қишлоғингиз каттадир. Сенинг отанг сахийдир. Унинг онаси бахилдир. Мен очман. Сен чанқоқсан. Одобсиз ўқувчини ҳеч ким яхши кўрмайди. Дангаса ўқувчини яхши кўрмайман. Бу китоб неча сўм туради? 20 тийин. Жуда қиммат. Вокзалга бордим.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

чанқоқ	عَطْشَانٌ	оч	جَائِعٌ
--------	-----------	----	---------

бахил	بَحِيلٌ، (بُخْلَاءٌ)	сахий	كَرِيمٌ، (كُرَمَاءٌ) = سَخِيٌّ
қишлоқ	قَرْيَةٌ، (قُرَى)	пойтахт	عَاصِمَةٌ، (عَوَاصِمٌ)
яхшилик қилмоқ	أَحْسَنَ، يُحْسِنُ، أَحْسَنُ، إِحْسَانٌ	миннатдорлик билдирмоқ	شَكَرَ، يَشْكُرُ، أَشْكُرُ، شُكْرٌ
қолмоқ	بَقِيَ، يَبْقَى، اِبْقِ، بَقَاءٌ	қайтмоқ	رَجَعَ، يَرْجِعُ، اِرْجِعْ، رُجُوعٌ
қиммат	عَالٍ	арзон	رَخِيصٌ
қариндош	قَرِيبٌ، (أَقَارِبٌ)	ота-она	أَبْوَانٍ

30

الدَّرْسُ الثَّلَاثُونَ

هَذَا رَجُلٌ. هَذِهِ امْرَأَةٌ. هَذَا تَلْمِيذٌ. هَذِهِ تَلْمِيذَاتٌ. هَذَا مُعَلِّمٌ. هَذِهِ مُعَلِّمَةٌ. هَذَا التَّلْمِيذُ مُؤَدِّبٌ. هَذِهِ التَّلْمِيذَةُ مُؤَدِّبَةٌ. هَذِهِ الْمَرْأَةُ كَرِيمَةٌ. هَذَا الْقَلَمُ جَمِيلٌ. هَذِهِ مِكَنَسَةٌ طَوِيلَةٌ. هَذِهِ جُنَيْنَةٌ جَمِيلَةٌ. هَذِهِ الْمَدْرَسَةُ كَبِيرَةٌ جَدًّا. مَدْرَسَتُكُمْ صَغِيرَةٌ. أَيْنَ الْمُعَلِّمَةُ يَا فَاطِمَةُ؟ - هُنَا فِي الْفَصْلِ يَا عَائِشَةُ. هَذِهِ الْمِمْحَاةُ جَمِيلَةٌ. مِثْلَمَتِي جَمِيلَةٌ جَدًّا. رَذَاهَةٌ وَاسِعَةٌ. مِجْبَرَةٌ جَدِيدَةٌ. حُجْرَةٌ صَيِّقَةٌ. كُرَةٌ كَبِيرَةٌ. قَيْنَةٌ صَغِيرَةٌ. فُرْشَةٌ جَمِيلَةٌ. مَتَى تَجِيءُ إِلَيْنَا؟ - غَدًا فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ بَعْدَ الظُّهْرِ. مَعَ مَنْ تَجِيءُ؟ - مَعَ أُخْتِي الصَّغِيرَةِ فَاطِمَةَ. مَنْ هَذِهِ يَا عُمَرُ؟ - هَذِهِ أُخْتِي عَائِشَةُ يَا سَيِّدِي. هَذِهِ الْبَقْرَةُ غَالِيَةٌ وَتِلْكَ رَخِيصَةٌ. اشْتَرَيْنَا هَذِهِ الدَّجَاجَةَ بِأَرْبَعِينَ دِرْهَمًا.

30-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу ўқувчидир. Бу ўқувчи қиздир. Бу эркакдир. Бу хотиндир. Бу хотин камбағалдир. Бу ўқувчи қиз фаолдир. Бу ўқувчи қиз одоблидир. Бу пичоқ янгидир. Бу мадраса каттадир. Бу синф кичкинадир. Муаллима қаерда? Синфда. Бу кичкина қиз синглимдир. Кичкина хона. Катта хона. Кенг зал. Янги сиёҳдон. Эски сиёҳдон. Янги қаламни бер. Эски сиёҳни ол.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

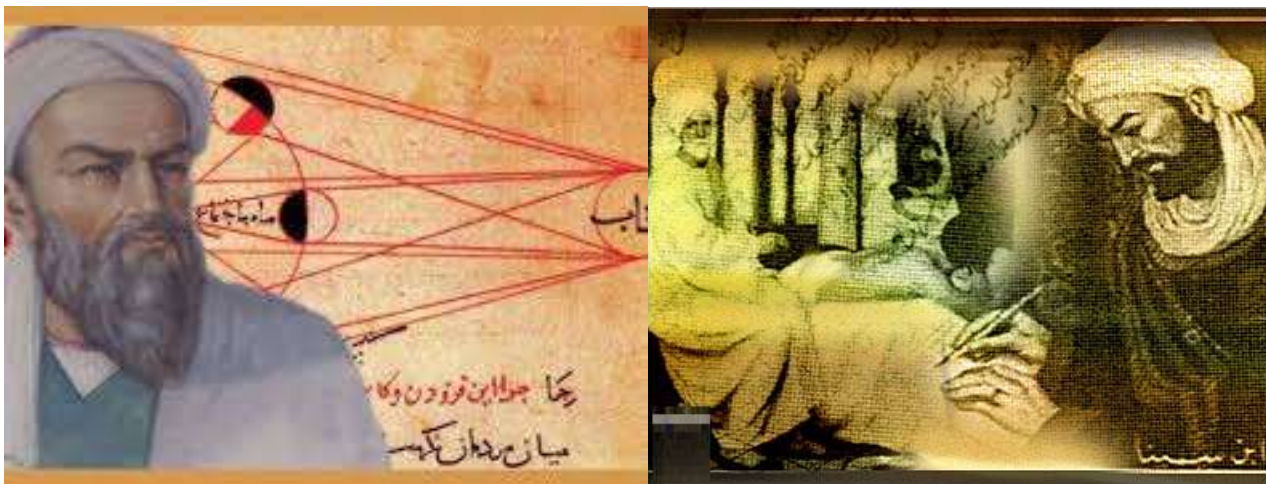
.....

.....

.....

معاني الكلمات : سۆزلارнинг маънолари

ўқитувчи аёл	مُعَلِّمَةٌ، (اَتْ)	ўқитувчи	مُعَلِّمٌ، (وَن)
ўқувчи қиз	تَلْمِيذَةٌ، (اَتْ)	ўқувчи, шогирд	تَلْمِيذٌ، (تَلَامِيذٌ=تَلَامِيذَةٌ)
аёл, хотин	اِمْرَأَةٌ، (نِسَاءً)	эркак, киши	رَجُلٌ، (رِجَالٌ)
анави (м.с.)	تِلْكَ	Бу (м.с.)	هَذِهِ
одобли (м.с.)	مُرَدَّبَةٌ	катта (м.с.)	كَبِيرَةٌ
		Кичкина қиз	الصَّغِيرَةُ

هَذَا الرَّجُلُ عَالِمٌ. هَذِهِ الْمَرْأَةُ عَالِمَةٌ. هَذَا الرَّجُلُ فَاضِلٌ. هَذِهِ الْمَرْأَةُ فَاضِلَةٌ. هِيَ جَاهِلَةٌ. هِيَ عَالِمَةٌ. هَذَا الْعَيْ جَاهِلٌ. فَاطِمَةُ تَضَعُ الْكُتُبَ فِي الْمِحْفَظَةِ. بِنْتِي عَالِمَةٌ. بِنْتُكَ فَاضِلَةٌ. هَؤُلَاءِ الرِّجَالُ عُلَمَاءٌ. هَؤُلَاءِ النِّسَاءُ فَاضِلَاتٌ. عَائِشَةُ تَقْرَأُ وَقَاطِمَةُ تَكْتُبُ. أُخْتِي فَاطِمَةُ تَقْرَأُ الدَّرْسَ فِي الْبَيْتِ وَأُخْتُكَ زُهْرَةُ تَلْعَبُ فِي الْجَنِينَةِ. تِلْكَ الْمُعَلِّمَةُ مُحْتَرَمَةٌ. اِحْتَرِمُوا هَذِهِ الْمُعَلِّمَةَ الْفَاضِلَةَ. ضَعِ الْأَقْلَامَ فِي الْمِقْلَمَةِ. مَنْ فِي الْجَنِينَةِ؟ - أُخْتِي الصَّغِيرَةُ كَرِيمَةٌ. هَلْ هِيَ تَلْعَبُ هُنَاكَ؟ - نَعَمْ تَلْعَبُ مَعَ جَمِيلَةٍ. مَنْ هَذِهِ يَا فَرِيدُ؟ - هَذِهِ أُخْتِي حَبِيبَةُ، وَهِيَ تَتَعَلَّمُ فِي الْكُتَّابِ. هَؤُلَاءِ الْعُلَمَاءُ مُحْتَرَمُونَ. هَؤُلَاءِ التِّلْمِيذَاتُ الْمُجْتَهِدَاتُ مَحْبُوبَاتٌ. التِّلْمِيذَةُ الْمُؤَدَّبَةُ لَا تَكْذِبُ أَبَدًا. طَشَقَنْدُ بَلَدَةٌ كَبِيرَةٌ جَدًّا وَهِيَ عَاصِمَةُ أُزْبِكِسْتَانَ.

31-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Фотима фаолдир. Оиша одоблидир. Зухра дарсни ўқияпти. Жамила ховлида ўйнапти. Салима қаерда? Бу ерда, дарсини ўқияпти. Фотима қаерда? Бу ерда, ўқитувчисига хат ёзаяпти. Бу киши олимдир. Бу аёл беақлдир. Олимлар ҳурматлидирлар. Боғда ким ўйнапти? Бу мактаб каттадир. Фотима эшикни ёпяпти. Зухра деразани очяпти. Қизим чой ичяпти. Тошкент катта шаҳардир.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارнинг маънолари

ЖОҲИЛ, НОДОН	جَاهِلٌ، (جُهْلَاءُ)	ОЛИМ, БИЛИМДОН	عَالِمٌ، (عُلَمَاءُ)
фазилатли, олийжаноб аёл	فَاضِلَةٌ، (فَاضِلَاتُ)	фазилатли, олийжаноб	فَاضِلٌ، (فُضَّلَاءُ)
Ўқияпти (м.с.)	تَقْرَأُ	ёзяпти (м.с.)	تَكْتُبُ
бошланғич мактаб	كُتَّابٌ، (كُتَاتِيْبٌ)	у (м.с.)	هِيَ
ҳурмат қилинглр	احْتَرَمُوا	муҳтарама	مُحْتَرَمَةٌ

32

الدَّرْسُ الثَّانِي وَالثَّلَاثُونَ

أَيْنَ الْمِرْأَةِ يَا أُمِّي؟ - هُنَا فَوْقَ الْمِنْضَدَةِ يَا بِنْتِي. تَعَالِي يَا عَائِشَةُ، أَمْشِطُ شَعْرَكَ. اِقْرَأِي كِتَابَكَ يَا فَهِيْمَةَ وَاحْفَظِي دَرْسَكَ جَيِّدًا. اِذْهَبِي إِلَى الْكُتَّابِ يَا سَلِيْمَةَ، حَانَ الْوَقْتُ. اُكْتُبِي مَكْتُوبًا إِلَى أَبِيكَ يَا زُهْرَةَ.

сенинг (м.с.)	ك	унинг (м.с.)	ها
		Зиёфат дастурхони	تراييزه = تراييزه

33

الدَّرْسُ الثَّالِثُ وَالثَّلَاثُونَ

أَنْتِ تَقْرئينَ كَثِيرًا يَا فَاطِمَةُ. اِقرئي كِتَابَكَ يَا بِنْتِي. الرَّجُلُ الْكَرِيمُ يَكُونُ مَحْبُوبًا وَالرَّجُلُ الْبَخِيلُ يَكُونُ مَمْقُوتًا. التَّلْمِيذُ الْمُؤَدَّبُ لَا يُلَوِّثُ لِبَاسَهُ أَبَدًا وَيَكُونُ دَائِمًا نَظِيفًا. كُنْ دَائِمًا نَظِيفًا وَلَا تَكُنْ أَبَدًا وَسَخًّا. هَلْ تَكْتُبِينَ مَكْتُوبًا إِلَى أَبِيكَ؟ - نَعَمْ أَكْتُبُ بَعْدَ سَاعَةٍ. هَلْ تَذْهَبِينَ مَعِي إِلَى الْجَنِينَةِ يَا سَعِيدَةُ؟ - لَا، لَا أَذْهَبُ أَنَا مَشْغُولَةٌ جِدًّا. كُرَّاسَتِي نَظِيفَةٌ وَأَمَّا كُرَّاسَتُكَ فَوَسَخَةٌ. هَاتِي الْمِصْبَاحَ يَا فَرِيدَةُ. - خُذِي يَا أُمِّي. اِشْرِي شَايِكَ. مِنْدِيلٌ نَظِيفٌ. هَاتِي الْمُرْشَةَ، أَمْسَحِي لِبَاسِي. أَنْتِ تَجْتَهِدِينَ كَثِيرًا يَا فَهِيمَةُ. حُجْرَةٌ نَظِيفَةٌ. حُجْرَتُكَ وَسَخَةٌ. فَاطِمَةُ تَلْمِيذَةٌ مُؤَدَّبَةٌ جِدًّا لَا تُوسِّحُ لِبَاسِهَا أَبَدًا وَتَكُونُ دَائِمًا نَظِيفًا.

33-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Кир бола суюксиздир. Озода бола севимлидир. Эй Саид! Юзингни юв. Фарид дарсини англади. Эй Фотима! Нима учун бизникига келмайсан. Дастрўмолинг кир. Дастрўмолим тоза. Ойша каравотида ухляпти. Фотима дарсини ўқияпти. Эй Салим, кўп ухляпсан. Эй синглим, сен кўп ҳаракат қиляпсан. Ҳалима тоза бўлгин, чунки одобли бола ҳамиша тоза бўлади, кийимини ҳеч кир қилмайди.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات : Сўзларнинг маънолари

кир, қилмоқ	ифлос	لَوَّثَ، يَلَوِّثُ، لَوِّثٌ، تَلَوَّثَ	тозаламоқ	نَظَّفَ، يُنَظِّفُ، نَظَّفَ، تَنْظِيفٌ
аммо		أَمَّا	бўлмоқ, мавжуд бўлмоқ	كَانَ، يَكُونُ، كُنْ، كَوْنٌ
тоза, покиза		نَظِيفٌ	кир, ифлос	وَسَخٌ
кийим, либос		لِبَاسٌ، (الْبِسَاتُ)	Ушламоқ, суртмоқ	مَسَحَ، يَمْسَحُ، امْسَحْ، مَسْحٌ
Дастрўмол, салфетка		مَنْدِيلٌ، (مَنْادِيلُ)	келтир (м.с.)	هَاتِي
ёзасан (м.с.)		تَكْتِيْبِيْن	кўрпа, тўшак	فِرَاشٌ، (فُرْشٌ)

فِي جُنَيْتِنَا يُوجَدُ أَشْجَارٌ كَثِيرَةٌ. وَفِيهَا يَنْبُتُ التُّفَّاحُ وَالْبُرْتُقَالُ وَالْعِنَبُ. نَحْنُ نَلْعَبُ فِيهَا بَعْدَ مَجِيئِنَا مِنَ
 الْكُتَّابِ. الْوَلِيدُ يَنَامُ فِي الْمَهْدِ. أَيْنَ مِحْفَظَتِي يَا أُمِّي؟ - لَا أَعْرِفُ، أَيْنَ وَضَعْتَهُ بَعْدَ مَجِيئِكَ مِنَ الْكُتَّابِ. هَلْ
 أَحْضَرْتِ دَرَسَكَ يَا فَاطِمَةُ؟ - نَعَمْ أَحْضَرْتُهُ. وَأَنَا مَا أَحْضَرْتُهُ بَعْدُ. هَوَلاءِ التَّلَامِيذُ يَحْضُرُونَ دُرُوسَهُمْ. هَلْ
 أَحْضَرْتِ دَرَسَكَ يَا زُهْرَةُ؟ لَعِبْتِ فَاطِمَةُ فِي الْجُنَيْتِ مَعَ أُخْتِهَا عَائِشَةَ. أَيْنَ الْقِمَاطُ؟ قَامَتِ عَائِشَةُ فَقَرَأَتْ
 دَرَسَهَا. سَقَطَتْ فَرِيدَةُ فِي الشَّارِعِ فَبَكَتْ كَثِيرًا. تَكَلَّمْتِ كَثِيرًا يَا بِنْتِي، أَسْكُتِي. الْبَيْتُ يَبْنُونَهُ مِنَ الْحِجَرِ
 وَاللِّينِ وَالْحَشَبِ. أَيْنَ الْوَلِيدُ؟ - يَنَامُ فِي الْمَهْدِ. فَرِيدَةُ تَنَامُ فِي الْمَهْدِ. الْحِجْرُ يَبْنُونَ مِنْهُ الْبُيُوتَ. الْحَاضِنَةُ تُنَوِّمُ
 الْوَلِيدَ. هَاتِي الْقِمَاطَ يَا فَاطِمَةُ اقْمِطِ الْوَلِيدَ.

34-маишқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Салим ҳозир қаерда? Нега ҳозир йиғлаяпти? Мен билан ўйнайсанми эй Саид? Ҳа ўйнайман. Эй Жамила! Бу «Араб тили дарслиги»ни қачон сотиб олдинг? Кеча. Неча сўмга сотиб олдинг? Ўттиз тийинга. Эй қизим, кўп ўйнадинг. Эй қизим, аканга хат ёздингми? Йўқ, хануз ёзмадим. Бизнинг боғимизда олма ўсади. Ғишт ёғоч ва тошдан ўй қураимиз. Тароқни бер.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: سۆزلارنىڭ ماънолари

тош	حَجْرٌ، (أَحْجَارٌ)	дарахт	شَجَرٌ، (أَشْجَارٌ)
ҳозирламоқ, келтирмоқ	أَحْضَرَ، يُحْضِرُ، أَحْضِرُ، إِحْضَارٌ	ухлатмоқ	نَوَّمَ، يُنَوِّمُ، نَوِّمُ، تَنْوِيمٌ
ўсмоқ	نَبَتٌ، يَنْبُتُ، أَنْبَتُ، نَبْتٌ	пиширилмаган ғишт, гувала	لَيْنٌ
ўйнадинг (аёл)	لَعِبْتُ	ўйнади (аёл)	لَعِبْتُ
берди	أَعْطَى، يُعْطِي، أَعْطِ، إِعْطَاءٌ	ҳануз ёзмадим	مَا كَتَبْتُ بَعْدَ
бола	وَلِيدٌ، (وَلَدَانٌ) = وَلَدٌ	тарбиячи, энага	حَاضِنَةٌ
йўргакламоқ	قَمَطَ، يَقْمِطُ، إِقْمِطُ، قَمِطٌ	бешик	مَهْدٌ، (مُهُودٌ)

بَرْمِيلٌ كَبِيرٌ. أَيْنَ الْمَاءِ؟ - فِي الْبَرْمِيلِ الصَّغِيرِ. أَيْنَ الْمِبْرَدُ؟ سَرِيحٌ جَمِيلٌ. أَسْرَجَ الْفَرَسَ أَتِيهَا الْخَادِمُ. هَلْ
 أَجْمَتَ الْفَرَسَ أَتِيهَا الْخَادِمُ؟ - نَعَمْ أَجْمَتُهُ. أَيْنَ صَاحِبَتِي فَرِيدَةُ؟ - هُنَا فِي الْحِجْرَةِ. مَاذَا تَصْنَعُ فِيهَا؟ - تُحْضِرُ
 دَرَسَهَا. مِنَ الْفُلُودِ يَصْنَعُونَ الْمِبْرَاةَ وَالْمُوسَى وَغَيْرَ ذَلِكَ مِنَ الْآلَاتِ. أَيْنَ تَذْهَبُ يَا يُوسُفُ؟ - إِلَى أُخْتِي
 فَهَيْمَةَ. مَاذَا تَصْنَعُ هُنَاكَ؟ - أَلْعَبُ مَعَ ابْنِهَا فَرِيدٍ. سَعِيدٌ يُلْجِمُ فَرَسَهُ. خُذْ هَذَا الْكِتَابَ. أَقْعُدْ عَلَيَّ
 الْكُرْسِيَّ. الْحَدِيدُ يَصْنَعُونَ مِنْهُ الْمِقْصَ وَالسِّكِّينَ وَالْقَاسَ وَالْكَمَّاشَةَ وَالْمِخْرَزَ وَالْمِنْشَارَ وَغَيْرَ ذَلِكَ مِنَ
 الْآلَاتِ. اعْطِ الْهَرَّ اللَّحْمَ. هَذَا الْكَلْبُ يَرْكُضُ فِي الدَّارِ. هَذَا الدِّبْكَ يُسَاوِي خَمْسًا وَثَلَاثِينَ دِرْهَمًا. مِنَ الشَّبَبِ
 يَصْنَعُونَ سَخَانَةَ الْمَاءِ. يَصْنَعُونَ الْقِدْرَ مِنَ النُّحَاسِ وَمِنَ الْحَدِيدِ الْمَصْبُوبِ.

35-ماشқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу нима? Темир. Бу нима? Омбир. Бу юган неча сўм туради? Уч сўм туради. Темирдан нималарни ясайдилар? Болта, пичоқ ва бошқа асбобларни ясайдилар. Пичоқ қаерда? Бу ерда, ҳовлида. Сув қаерда? Қозонда. Отни юганладингми? Отни эгарладингми? Самоварни мисдан ясайдилар. Эговни бер. Чизғични бер.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

معاني الكلمات: سۆزلارنىڭ ماъноلارى

бочка	بَرَمِيْلٌ، (بَرَامِيْلٌ)	қозон	قَدْرٌ، (قُدُوْرٌ)
эгов	مِبْرَدٌ، (مَبَارِدٌ)	омбур	كَمَاشَةٌ
темир	حَدِيْدٌ	белкурак	بِحَرْفَةٍ، (بِحَارِفُ)
жилов, нўхта	لِحَامٌ، (الْجِمَّةُ)	Жиловламоқ, юганламоқ	الْجَمُّ، يُلْجَمُ، الْجَمُّ، الْجَامُّ
эгар	سَرِيْحٌ	эгарламоқ	أَسْرِيْحٌ، يُسْرِيْحُ، أَسْرِيْحٌ، إِسْرِيْحٌ
оқ кўрғошин	قَصْدِيْرٌ	мис	نُحَاسٌ
писка	مُوسَى	пўлат	فُولاَدٌ
ясамоқ, ишлаб чиқармоқ	صَنَعَ، يَصْنَعُ، إِصْنَعُ، صُنِعَ	асбоб-ускуна	آلَةٌ، (الآتُ)
ундан бошқа	وَعَيْرُ ذَلِكَ	нима?	مَاذَا؟
қуйилган, қолипланган	الْمَصْبُوبُ	сарик мис, латунь	شِبَّةٌ

36

الدَّرْسُ السَّادِسُ وَالثَّلَاثُونَ

الْبَسَ رِدَاءَكَ. هَذَا الرِّدَاءُ طَوِيلٌ جِدًّا. هَذَا الطَّرْبُوشُ حَمِيلٌ. انزَعِ صُدْرَتَكَ الْقَدِيمَةَ وَالْبَسِ صُدْرَتَكَ الْجَدِيدَةَ. فَرِيدٌ يَنْزَعُ صُدْرَتَهُ. أَلْبَسْتُكَ وَسَخَّهْتُ جِدًّا نَظَّفَهَا بِالْفُرْشَةِ. الْحَادِمَةُ تُنَظِّفُ الْأَلْبَسَةَ بِالْفُرْشَةِ. الْبَسَ دُرَاعَتَكَ. لَبَسْتُ صُدْرَتِي وَبَانَطَالُونِي وَدُرَاعَتِي. تَعَشَّيْنَا فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ. هَاتِي الْعِشَاءَ أَيُّهَا الْحَادِمَةُ. جِئْتُ يَوْمَ الْخَمِيسِ مِنَ الْكُتَّابِ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ عَشَرَ. وَبَعْدَ قَلِيلٍ رَجَعْتُ أُخْتِي عَائِشَةَ أَيْضًا مِنْ كُتَابِهَا. وَكَانَتْ هِيَ أَكْبَرَ مَنِي. وَكَانَتْ تُحِبُّنِي كَثِيرًا. وَفِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ قَدِمْتُ لَنَا أُمِّي عَدَاءً. فَلَمَّا أَكَلْنَا خَرَجْتُ أَنَا مَعَ أَبِي إِلَى السُّوقِ وَبَقِيَتْ عَائِشَةُ فِي الْبَيْتِ. وَفِي السُّوقِ اشْتَرَى لِي أَبِي طَرْبُوشًا وَصُدْرَةً وَبَنْطَالُونَ وَلَا أُخْتِي عَائِشَةَ قِطْعَةً فَمَاشٍ لِتُحَيِّطَ لَهَا أُمِّي قَمِيصًا. وَاشْتَرَيْنَا لِأَخِي الصَّغِيرِ فَرِيدٍ فَرَسًا مِنَ الْحَشَبِ، وَفِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ رَجَعْنَا إِلَى الْبَيْتِ وَأَعْطَيْنَا عَائِشَةَ فَمَاشَهَا وَفَرِيدًا فَرَسَهُ.

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

кўйлак	قَمِيصٌ، (قُمَصَانٌ)	либос, кийим	لِبَاسٌ، (أَلْبِسَةٌ)
тарбуш, қизил бош кийим	طَرْبُوشٌ، (طَرَائِيشٌ)	иштон, шалвор	سِرْوَالٌ، (سَرَاوِيلٌ)
газлама, материал	فَمَاشٌ، (أَفْمِشَةٌ)	ридо, устки кийим	رِدَاءٌ، (أَزْدِيَّةٌ)
куртка	دُرَاعَةٌ، (دَرَارِعٌ)	камзул, нимча	صُدْرَةٌ، (صُدْرٌ)
вақтики, қачонки	لَمَّا	шим	بَانَطَالُونَ
кечки овқатни еди	تَعَشَّى، يَتَعَشَّى، تَعَشَّى	кундузги овқатни еди	تَعَدَّى، يَتَعَدَّى، تَعَدَّى
кечки овқат	عِشَاءٌ	кундузги овқат	عَدَاءٌ
кичикроқ	أَصْغَرُ	каттароқ	أَكْبَرُ
ечди	نَزَعٌ، يَنْزِعُ، انزَعُ، نَزَعُ	кийди	لَبَسَ، يَلْبَسُ، الْبَسَ، لَبَسَ
тикди	خَاطَ، يَخِيْطُ، خِطَّ، خِيَاطَةٌ	тақдим қилди	قَدَّمَ، يُقَدِّمُ، قَدَّمَ، تَقَدَّمَ
нонушта қилмоқ	أَفْطَرَ، يُفْطِرُ، أَفْطَرُ،	эрталабки нонушта	فُطِرَ

أَيْنَ فَلَنْسُوْتِكَ؟ أَيْنَ طَاقِيْتِكَ؟ هَاتِ فَلَنْسُوْتِي الْجَدِيْدَةَ. هَاتِ حُفِّي. أَيْنَ أُرْتِي يَا أُخْتِي؟ الْبَسِ جُرْمُوْقَكَ. سَقَطَ زُرٌّ قَمِيصِي. مَحْمُوْدٌ يَزُرُّ صُدْرَتَهُ. زُرَّ قَمِيصَكَ. لَا تُلَوِّثْ لِيَّاسَكَ أَبَدًا. نَظَّفْ لِيَّاسَكَ. هَذِهِ الْفَلَنْسُوَةُ أَكْبَرُ مِنْ تِلْكَ. حُفُّكَ أَغْلَى مِنْ حُفِّي. طَاقِيْتِكَ أَرْحَصُ مِنْ طَاقِيْتِي. أَيْنَ طَاقِيْتِكَ الْجَدِيْدَةَ؟ - فِي الْبَيْتِ. لَمْ لَا تَلْبَسُهَا؟ - أَلْبَسُهَا عِنْدَمَا أَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. هَلْ أَخَذْتَ مِنْدِيلَكَ يَا ابْنِي؟ - نَعَمْ أَخَذْتُهُ. أَيْنَ هُوَ؟ - فِي جَيْبِي. الْبَسِي قَمِيصَكَ الْجَدِيْدَ يَا عَائِشَةُ نَذْهَبُ إِلَى الْكُتَّابِ. سَمْعًا وَطَاعَةً يَا أُخْتِي. هَذِهِ الْفَرُوَةُ رَخِيصَةٌ وَتِلْكَ غَالِيَةٌ. الْبَسِ عِمَامَتَكَ أَيُّهَا الْمُؤَدِّنُ. أَيْنَ حِدَائِي يَا أُمِّي؟ ضَعْ مِنْدِيلَكَ فِي جَيْبِكَ. الْعِمَامَةُ يَلْبَسُهَا أَيْمَةُ الْمَسَاجِدِ وَالْمُؤَدِّنُونَ. عُرُوهُ قَمِيصِي صَغِيرَةٌ. بَنِيْقَةُ قَمِيصِي وَاسِعَةٌ وَبَنِيْقَةُ قَمِيصِكَ ضَيْقَةٌ.

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

махси	حُفٌّ، (حِفَافٌ)	дўппи	طَاقِيَّةٌ (طَوَاقِيٌّ)
бўйинбоғ, галстук	أُرْبَةٌ، (أُرْبٌ) = رِبَاطٌ العُنُقِ	ёқача, ЭНСИЗ ёқа	بَنِيْقَةٌ، (بَنَائِقٌ)
Шапка, қалпоқ, капюшон	فَلَنْسُوَةٌ، (فَلَانِسٌ)	тугмаларни қадаб олмоқ	زُرٌّ، يَزُرُّ، زُرٌّ
чўнтак, кисса	جَيْبٌ، (جَيْبٌ)	салла	عِمَامَةٌ، (عِمَائِمٌ)
оёқ кийими, калиш	جُرْمُوْقٌ	оёқ кийими	حِدَائٍ، (أَحْدِيَّةٌ)
ИМОМ	إِمَامٌ، (أَيْمَةٌ)	тугма	زُرٌّ، (أَزْرَارٌ)
хўп бўлади, бош устига	سَمْعًا وَطَاعَةً	азон айтувчи, муаззин	مُؤَدِّنٌ (وَن)

عِنْدِي نُفُودٌ كَثِيرَةٌ. عِنْدَكَ مَالٌ كَثِيرٌ. كُتِبَ الْمَكْتُوبُ. حُفِظَ الدَّرْسُ. يُفْتَحُ الشُّبَّاكُ. كُسِرَ الْقَلَمُ.
كُسِرَتِ الْمِحْبَرَةُ. الْقَمِيصُ يُلبَسُ تَحْتَ الصُّدْرَةِ. الْفَرُوزَةُ تُلبَسُ أَيَّامَ الشِّتَاءِ. عَلَى اللَّوْحِ يُكْتَبُ بِالطَّبَاشِيرِ.
العَالِمُ يُكْرَمُ. لُوِّثَتِ الْكُرَّاسَةُ الْجَدِيدَةُ. هَذَا جَوْرَبٌ فُطْنٌ وَهَذَا جَوْرَبٌ صُوفٍ. جَوْرَبٌ فُطْنٌ أَرْخَصُ مِنْ
جَوْرَبِ صُوفٍ. هَذِهِ الْقُبْعَةُ أَكْبَرُ مِنْ تِلْكَ الْقُبْعَةِ. بَاعَ التَّاجِرُ الْمَتَاعَ. خَرَجْتُ إِلَى السُّوقِ فَدَخَلْتُ دُكَّانًا
فَاشْتَرَيْتُ ثَمَانِيَةَ أَذْرُعٍ قِمَاشًا. الْبَسِ الْقُمَّارَ أَيَّامَ الشِّتَاءِ. الْعُلَمَاءُ يُكْرَمُونَ. الْقَلَنْسُوَّةُ تُلبَسُ فَوْقَ الطَّاقِيَّةِ. الْبَسِ
الدِّفَاءَ. لَيْسَتْ جِزْمَتِي. أَيْنَ شَيْئَالِي يَا أُمِّي؟ - هُنَا يَا وَلَدِي. لَيْسَتْ فَرْوَتِي فَخَرَجْتُ إِلَى الدَّارِ.

هَذَا فِنَجَانٌ وَهَذِهِ سَخَّانَةُ الْمَاءِ.

فَاطِمَةُ تَقْرَأُ وَأَخُوهَا فَرِيدٌ يَكْتُبُ.

هَذَا النَّجَّارُ يَنْشُرُ بِالْمِنْشَارِ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارнинг маънолари

нақд пул, танга	نُقْدٌ، (نُفُودٌ)	Шляпа	قُبْعَةٌ
иссиқ кийим, палто	دِفَاءٌ	Пахта	فُطْنٌ، (أَفْطَانٌ)
жун, тук	صُوفٌ، (أَصْوَابٌ)	шайёл, иштон боғич	شَيْئَالٌ
тижоратчи, савдогар	تَاجِرٌ، (بُحَّارٌ)	Мато	مَتَاعٌ، (أَمْتِعَةٌ)
қалин пайпоқ, (чулки)	جَوْرَبٌ، (جَوَارِبٌ)	Дўкон	دُكَّانٌ، (دُكَّائِيْنٌ)
синдирмоқ	كَسَرَ، يَكْسِرُ، أَكْسِرُ، كَسْرٌ	Ёзилди	كُتِبَ

чўзим, газ (ўлчов бирлиги)	ذِرَاعٌ	Ўқилади	يُقْرَأُ
қўлқоп	قُفَّازٌ، (قَفَافِيزُ)	ботинка, туфли, этик	جِرْمَةٌ، (جِرْمٌ)

38-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Дарс ўқилди. Дўппи кийилди. Сўз эшитилди. Кичкина дераза очилди. Катта қадах синдирилди. Палтони, киш кунида кийилади. Муаллима ҳурмат қилинади. Туфли тозаланди. Дафтаримни кир қилма. Дафтар кир қилинди. Савдогар молни сотди. Дўконда мол сотилди. Сиз ҳурмат қилинасиз. Биз ҳурмат қилинамиз. Пулларинг қаерда? Чўнтагимда. Туфлингни кий. Дўппингни кий.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

39

الدَّرْسُ التَّاسِعُ وَالثَّلَاثُونَ

هَذَا جِدَارٌ وَهَذَا سَفْفٌ. هَذِهِ سَاعَةٌ الْجَيْبِ وَهَذِهِ سَاعَةُ الْجِدَارِ. اشْتَرَيْتُ هَذِهِ الْجُزْمَةَ بِيَسَعِ جُنَيْهَاتٍ وَأَرْبَعِينَ قَرِشًا. هَذِهِ الْحَقِيبَةُ كَبِيرَةٌ وَهَذِهِ صَغِيرَةٌ. دَقَّ الْجَرَسُ فَدَخَلَ التَّلَامِيذَةُ الْفُصُولَ. هَلْ دَقَّ الْجَرَسُ يَا عَبْدَ اللَّهِ؟ - نَعَمْ يَا سَيِّدِي دَقَّ مِنْ زَمَانٍ. أَمَا فَتَحْتَ الشُّبَّاكَ؟ هَلْ لَبَسْتَ دِفَاءًكَ؟ أَمَا قَرَأْتَ دَرَسَكَ؟ أَأَنْتَ وَسَخْتِ هَذِهِ الْكُرَّاسَةَ؟ أَأَنْتَ تَقُولُ هَذَا الْقَوْلَ؟ كُنِسَ الْبَيْتَ. يُفْتَحُ الشُّبَّاكَ. رَجَعَ الْمُسَافِرُ إِلَى بَلَدَتِهِ. أَمَا رَجَعَ مُحَمَّدٌ مِنْ سَفَرِهِ؟ أَفَرِيدُ كِتَابَ هَذَا الْمَكْتُوبِ أَمْ سَعِيدٌ. بِكُمْ اشْتَرَيْتَ هَذِهِ الْحَقِيبَةَ؟ - بَعَشْرَ جُنَيْهَاتٍ يَا سَيِّدِي. أَمَا تَكُنْسُ الْبَيْتَ؟ أَيْنَ شَيْئُكَ؟ هَذِهِ سَاعَةُ مُحَمَّدٍ. أَسَعِيدٌ جَاءَ إِلَيْكُمْ أَمْ مُحَمَّدٌ؟ هَذِهِ سَاعَةٌ مُنْبَهَةٌ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلارнинг маънолари

чалмоқ (қўнғирок)	دَقٌّ، يَدُقُّ، دُقٌّ، دَقٌّ	қўнғирок	جَرَسٌ، (أَجْرَاسٌ)
мусофир	مُسَافِرٌ (وَن)	сафар	سَفَرٌ، (أَسْفَارٌ)
девор соати	سَاعَةُ الْجِدَارِ	сумка, жомадон	حَقِيبَةٌ، (حَقَائِبٌ)
уйғотувчи соат	سَاعَةٌ مُنْبَهَةٌ	чўнтак соат	سَاعَةُ الْجَيْبِ
шифт	سَفْفٌ، (سُفُوفٌ)	девор	جِدَارٌ، (جُدُرٌ)
-ми?	أَ	қўпдан бери	مِنْ زَمَانٍ
Зайдми?	أَزَيْدٌ	сенми?	أَأَنْتَ
очмадими?	أَمَا فَتَحَ	ёки	أَمْ

39-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Қачон келдинг? Ҳозир. Келган киши Маҳмудми ё Саидми? Эшик очилди. Ойна очилди. Дўппи кийилди. Бу хатни сен ёздингми? Бу дафтарни сен кир қилдингми? Чамадонинг қаерда? Бу ерда, хонада. Соат қаерда? Саид сафардан қайтдимми? Бу соат неча сўм туради? Беш сўм туради. Девор соат қаерда? Ўйғотгич соат қаерда? Чўнтак соат стол устидадир. Бу сўзни сен айтдингми?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

40

الدَّرْسُ الْأَرْبَعُونَ

طَلَعَ الْكَوْكَبُ. الْقَمَرُ لَا يُرَى فِي اللَّيْلِ الْمُمْطِرِ. نَزَلَ الْمَطَرُ. صَعِدْتُ الْجَبَلَ. هُوَ لَا يَنْزِلُونَ مِنَ الْجَبَلِ. هَذَا الْجَبَلُ رَفِيعٌ جَدًّا. مَتَى تَجِيءُ إِلَيْنَا؟ - عَدَا وَقْتِ غُرُوبِ الشَّمْسِ. فِي الصَّيْفِ يَطُولُ النَّهَارُ وَيَقْصُرُ اللَّيْلُ وَيَنْضَجُ الْأَثْمَارُ كَالْبُرْتَقَالِ وَاللَّيْمُونَ وَالتُّفَّاحِ وَالْعِنَبِ وَغَيْرِهَا. وَيَنْزِلُ الْأَمْطَارُ وَيَكُونُ الْحَرُّ شَدِيدًا. فِي الشِّتَاءِ يَقْصُرُ النَّهَارُ وَيَطُولُ اللَّيْلُ وَيَنْزِلُ الثَّلُوجُ وَيَجْمَدُ الْأَنْهَارُ وَالْبَحِيرَاتُ وَيَكُونُ الْبَرْدُ شَدِيدًا جَدًّا. الْكَوَاكِبُ لَا تَطْلُعُ فِي اللَّيَالِي الْمُمْطِرَةِ. يَوْمٌ مُصِحِّ. يَوْمٌ مُمَطِّرٍ. فِي الْبَحْرِ يَكْثُرُ السَّمَكُ. نَضِجَ الثَّمَرُ فِي حَدِيقَتِنَا. فِي أَيَّامِ

الْحَرُّ نَعْتَسِلُ فِي الْبُحَيْرَةِ. السَّمَكَ كَثِيرٌ فِي نَهْرِنَا. ذَهَبْنَا يَوْمَ الْخَمِيسِ إِلَى الْعَابَةِ وَكَانَ الْحَرُّ شَدِيدًا جِدًّا. فَاعْتَسَلْنَا فِي بُحَيْرَةِ هُنَاكَ. وَتَقِينَا فِي الْعَابَةِ إِلَى وَقْتِ الْعُرُوبِ. ثُمَّ رَجَعْنَا إِلَى الْبَيْتِ. وَكَانَتْ أُمَّنَا أَحْضَرَتْ لَنَا عَشَاءً. فَتَعَشَيْنَا وَشَرَبْنَا الشَّايَ. ثُمَّ صَلَّيْنَا الْعِشَاءَ. وَفِي السَّاعَةِ الْعَاشِرَةِ نَمْنَا عَلَى الْفِرَاشِ.

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

ер	أَرْضٌ، (أَرْضِي)	осмон	سَمَاءٌ، (سَمَاوَات)
ёмғир	مَطَرٌ	қуёш	شَمْسٌ
юлдуз	كَوْكَبٌ، (كَوَاكِبُ)	муз, қор	تَلَجٌ، (تُلُوجٌ)
ой	قَمَرٌ، (أَقْمَارُ)	тоғ	جَبَالٌ، (جِبَالٌ)
кўл	بُحَيْرَةٌ	денгиз	بَحْرٌ، (بِحَارٌ)
чиқмоқ, кўринмоқ (қуёш ҳақида)	طَلَعٌ، يَطْلَعُ، اِطْلَعُ، طُلُوعٌ	дарё	نَهْرٌ، (أَنْهَارٌ)
тушмоқ, ёғмоқ	نَزَلَ، يَنْزِلُ، اِنزَلُ، نُزُولٌ	ботмоқ, кўздан яширинмоқ	عَرَبٌ، يَعْرَبُ، أُعْرِبُ، عُرُوبٌ
ёмғирли кун	يَوْمٌ مُمَطَّرٌ	кўтарилмоқ	صَعِدَ، يَصْعَدُ، اِصْعَدُ، صُعُودٌ
пишмоқ	نَضَجَ، يَنْضَجُ، اِنضَجَ، نَضَجٌ	очик кун	يَوْمٌ مُصَحِّحٌ
қаттиқ	شَدِيدٌ	музламоқ	جَمَدٌ، يَجْمَدُ، أُجْمَدُ، جُمُودٌ
иссиқ	حَرٌّ	совуқ	بَرْدٌ

40-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Менинг тўшагим. Осмон. Ер. Тоғ. Ёмғир. Қор. Кўл. Дарё. Денгиз. Тоққа чиқдим. Ёмғир ёғди. Қор ёғди. Ёмғир кўп ёғди. Очик кун. Очик тун. Тоғдан тушдилар. Қуёш ботди. Қуёш

ботгандан кейин боғга бораман. Бу ойдир. Бу юлдузлар.
Сизнинг боғингизда мева кўпдир.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

41

الدَّرْسُ الْحَادِي وَالْأَرْبَعُونَ

أَيْنَ الْمِيزَانِ؟ - هُنَاكَ فِي الدُّكَّانِ. وَزَنْتُ الْعِنَبَ بِالْمِيزَانِ. هَذِهِ الْمَسْئَلَةُ صَعْبَةٌ جِدًّا وَهَذِهِ سَهْلَةٌ. وَزَنْتُ
التُّفَّاحَ. يُوزَنُ التُّفَّاحُ. فَرِيدٌ يَزِنُ التُّفَّاحَ بِالْمِيزَانِ. أَيْنَ وَضَعْتَ الْبُرْتُقَالَ؟ - هُنَا فِي السَّلَّةِ. هَلْ رَأَيْتَ صَاحِبَكَ
سَعِيدًا الْيَوْمَ؟ - لَا، مَا رَأَيْتُهُ مُنْذُ خَمْسَةِ أَيَّامٍ. هَلْ تَعْرِفُ مُعَلِّمَنَا يَا فَرِيدُ وَهَلْ رَأَيْتَهُ؟ - لَا، يَا سَيِّدِي لَا أَعْرِفُهُ
قَطُّ. دَرَسْنَا الْيَوْمَ صَعْبٌ جِدًّا وَكَانَ دَرْسُ الْأَمْسِ سَهْلًا جِدًّا. هَلْ تُرِيدُ أَنْ تَذْهَبَ مَعِيَ إِلَى السُّوقِ؟ - نَعَمْ
بِكُلِّ سُورٍ. بَيْتِي قَرِيبٌ مِنَ السُّوقِ. بَيْنَكُمْ بَعِيدٌ مِنَ الْمَدْرَسَةِ. يَجِبُ عَلَيَّ التَّلْمِيذِ أَنْ يَحْتَرِمَ مُعَلِّمَهُ دَائِمًا.
يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَحْتَرِمَ أَبْوَيْنَا. إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَكُونَ رَجُلًا عَالِمًا فَاجْتَهِدْ فِي دَرْسِكَ كَثِيرًا. يَجِبُ عَلَيَّ أَنْ أَفْرَأَ

دَرَسِي. اَلْبَسِ الدِّفَاءَ اِذَا كَانَ الْيَوْمُ بَارِدًا وَاِذَا اِشْتَدَّ الْبَرْدُ فَالْبَسِ الْفَرَوَةَ. خَرَجْتُ اُمِّي اِلَى السُّوقِ فَدَخَلْتُ
دُكَّانًا فَاشْتَرْتُ ثَلَاثَةَ اَرْطَالٍ عِنَبًا وَبَطِيخًا وَشَمَامًا ثُمَّ رَجَعْتُ اِلَى الْبَيْتِ.

مَعَانِي الْكَلِمَات: Сўзларнинг маънолари

УЗОҚ	بَعِيدٌ	Яқин	قَرِيبٌ
қийин	صَعْبٌ	Осон	سَهْلٌ
ўлчаб тортмоқ	وَزَنَ، يَزِنُ، زَنَ، وَزَنُ	Тарозу	مِيزَانٌ، (مَوَازِينُ)
хоҳламоқ	أَرَادَ، يُرِيدُ، أَرِدُ، إِرَادَةٌ	масала, муаммо	مَسْئَلَةٌ، (مَسَائِلُ)
саватча	سَلَّةٌ، (سِلَالٌ)	(-дан бери) қўшимчаси	مُنْذُ
қачон, агар	إِذَا	ҳеч	قَطُّ
(-моқ) қўшимчаси	أَنَّ	қачон келса	إِذَا جَاءَ
дарсингни ўқиш сенга шарт	يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَقْرَأَ دَرْسَكَ	сенга шарт	يَجِبُ عَلَيْكَ

41-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Олма саватда. Тарозу қаерда? Бу ерда. Олма қаерда? У ерда. Мадрасага тўрт кундан бери бормадим. Сен дарсингни ёдлашинг керак. Бу дарс енгилдир. Бу дарс оғирдир. Бу масала жуда енгилдир. Буниси жуда оғирдир. Бизнинг уйимиз сизнинг уйингизга яқиндир. Сизнинг ўйингиз мадрасадан узокдир. Салимни ҳеч кўрмадим. Ўқитувчингизни ҳеч кўрмадим. Олмани тарозуда тортдим. Усмонни кўрдингми? Йўқ, уч кундан бери уни кўрмадим.

.....

42

الدَّرْسُ الثَّانِي وَالْأَرْبَعُونَ

مَتَى تَجِيءُ إِلَيْنَا؟ - غَدًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ. تَجِيءُ وَحَدَكَ أَمْ مَعَ زَوْجَتِكَ؟ - أَجِيءُ وَحَدِي. مُحَمَّدٌ زَوْجُ عَائِشَةَ. فَاطِمَةُ زَوْجَةُ عَبْدِ اللَّهِ. هَذَا عَمِّي. هَذِهِ عَمَّتُكَ. هَؤُلَاءِ أَعْمَامُنَا. هَؤُلَاءِ خَالَاتِي. أَخَوَالِي يُجْبُونِي كَثِيرًا. سَأَلْتُ فَرِيدًا كِتَابَهُ فَمَا أَعْطَانِي. مَا اسْمُكَ يَا وَلَدٌ؟ - عَبْدُ الْعَفَّارِ. وَمَا اسْمُ أَبِيكَ؟ - عَبْدُ الْكَرِيمِ. أَيْنَ أَبُوكَ الْآنَ؟ - هُوَ سَافَرَ إِلَى بُحَارَى. مَتَى يَرْجِعُ، أَلَا تَعْرِفُ؟ - لَا، يَا سَيِّدِي لَا أَعْرِفُ. مُعَلِّمِي يَمْدَحُنِي كَثِيرًا وَيُسَمِّنِي بِالتَّلْمِيذِ الْمُجْتَهِدِ وَأَمَّا أَحِي فَلَا يَمْدَحُهُ، بَلْ يَذُمُّهُ أَحْيَانًا. هَذَا التَّلْمِيذُ يُسَمَّى مُحَمَّدًا وَهَذَا أَحْمَدَ. اسْمُ هَذَا الْوَلَدِ فَرِيدٌ. اسْمُ هَذِهِ الْمَرْأَةِ زُهْرَةٌ. سَأَلْتُكَ عَنْ مَسْأَلَةٍ فَمَا أَجَبْتَنِي. زَوْجَتِي مُعَلِّمَةٌ. زَوْجَةُ عَبْدِ اللَّهِ امْرَأَةٌ صَالِحَةٌ. زَوْجُكَ مُعَلِّمٌ. هَذَا عَرِيْسٌ وَهَذِهِ عَرُوسٌ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: سۆزلارнинг маънолари

amma	عَمَّةٌ، (عَمَّاتٌ)	амаки	عَمُّ، (أَعْمَامٌ)
xola	خَالَةٌ، (خَالَاتٌ)	тоға	خَالٌ، (أَخْوَالٌ)

келин	عَرُوسٌ، (عَرَائِسُ) = كَنَّةٌ	куёв	عَرِيْسٌ، (عُرْسٌ) = خَتْنٌ
хотин	زَوْجَةٌ، (زَوَّجَاتٌ)	эр	زَوْجٌ، (أَزْوَاجٌ)
жавоб бермоқ	أَجَابَ، يُجِيبُ، أَجِبْ، إِجَابَةٌ	сўрамоқ	سَأَلَ، يَسْأَلُ، إِسْأَلٌ، سُؤْالٌ
ёмонламоқ	دَمَّ، يَدُمُّ، دُمٌّ، دَمٌّ	мақтамоқ	مَدَحَ، يَمْدَحُ، إِمْدَحُ، مَدْحٌ
мен якка ўзим	وَحْدِي	исм	إِسْمٌ، (أَسْمَاءٌ)
у якка ўзи	وَحْدَهُ	сен якка ўзинг	وَحْدَكَ
гоҳида, аҳён- аҳёнда	أَحْيَانًا	балки	بَلْ
Мени мақтайди	يَمْدَحُنِي	Номланади, аталади	سَمَّى، يُسَمِّي، سَمٌّ، تَسْمِيَةٌ
Фариддан китобни сўрадим	سَأَلْتُ فَرِيدًا كِتَابًا	сен ҳақингда Фариддан сўрадим	سَأَلْتُ فَرِيدًا عَنكَ

42-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу боланинг исми Абдулҳаким. Холамнинг эри олимдир. Сендан Маҳмуд ҳақида сўрадим жавоб бермадинг. Сеникига бир ўзим келдим. Эй ўқувчи, исминг нима? Фарид. Кимнинг ўғлисан? Абдулкаримнинг ўғлиман. Фотима Абдуллоҳнинг хотинидир. Ўқитувчи, Абдуллоҳни мақтади. Ўқитувчи, Фаридни ҳамиша ёмонлайди. Умардан китобни сўрадим. Маҳмуд бизникига келди. Бу менинг амаким, буниси эса тоғам.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

43

الدَّرْسُ الثَّالِثُ وَالْأَرْبَعُونَ

أَنَا صَحِيحٌ وَأَنْتَ مَرِيضٌ. عَبْدُ اللَّهِ صَحِيحٌ وَأَخُوهُ عَبْدُ الرَّحِيمِ مَرِيضٌ. أُعْطِيَ الطَّبِيبُ الْمَرِيضَ دَوَاءً. أَيْنَ يُبَاعُ الْأَدْوِيَةُ؟- فِي الصَّيْدَلِيَّةِ. لَا تَضْحَكُوا أَثْنَاءَ الدَّرْسِ. مَرَضَ عُثْمَانُ خَمْسَةَ أَيَّامٍ فَلَمْ يَذْهَبْ فِي أَثْنَائِهَا إِلَى الْمَدْرَسَةِ. اسْتَعْمَلَ الدَّوَاءَ إِذَا كُنْتُ مَرِيضًا. ذَهَبَ تَلْمِيذٌ إِلَى نَهْرٍ فِي يَوْمٍ بَارِدٍ، فَاعْتَسَلَ هُنَاكَ فَأَصَابَهُ مَرَضٌ، فَأَخَذُوهُ إِلَى الْمُسْتَشْفَى، فَعَايَنَهُ الطَّبِيبُ فَكَشَفَ دَاءَهُ فَأَعْطَاهُ دَوَاءً. بَقِيَ التَّلْمِيذُ مَرِيضًا عَلَى فِرَاشِهِ عِدَّةَ أَيَّامٍ. وَكَانَ يَبْكِي كَثِيرًا. بَعْدَ ثَلَاثَةِ أَسَابِيعَ شُفِيَ التَّلْمِيذُ مِنْ مَرَضِهِ وَذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. هَلْ سَأَلْتَ الْمُعَلِّمَ عَنِ هَذِهِ الْمَسْئَلَةِ الصَّعْبَةِ؟- لَا، مَا سَأَلْتُهُ. لَمْ تَسْأَلْهُ؟ كَانَ يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَسْأَلَهُ عَنْهَا.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: Сўзларнинг маънолари

бемор	مَرِيضٌ، (مَرَضِيٌّ)	СОҒЛОМ	صَحِيحٌ، (أَصِحَّاءُ)
дори	دَوَاءٌ، (أَدْوِيَةٌ)	دўхтир, табиб	طَبِيبٌ، (أَطِبَّاءُ)
шифо	شِفَاءٌ، (أَشْفِيَةٌ)	касаллик	دَاءٌ، (أَدْوَاءُ)
йўлиқмоқ, дучор бўлмоқ	أَصَابَ، يُصِيبُ، أَصَبَ، إِصَابَةٌ	текширувдан ўтказмоқ	عَايَنَ، يُعَايِنُ، عَايِنَ، مُعَايِنَةٌ
орасида,	أَثْنَاءَ	бир неча кун	عِدَّةُ أَيَّامٍ

هَذَا الرَّجُلُ شَيْخٌ. هَذَا الرَّجُلُ شُجَاعٌ. هُوَ لَاءِ الرَّجَالِ شُيُوخٌ. هَذَا الشَّيْطَانُ لَيْسَ بَعَالٍ. أَنَا شُجَاعٌ وَأَنْتَ جَبَانٌ. هَذِهِ الْعَجُوزُ فَاضِلَةٌ. هَذَا عَدُوُّكَ. هَذَا الرَّجُلُ لَيْسَ بِجَبَانٍ. هَذِهِ الْمَرْأَةُ لَيْسَتْ بِعَجُوزٍ. أَنْتَ صَدِيقِي. هُوَ لَاءِ أَعْدَائُنَا. هَذِهِ الْفَتَاةُ بِنْتُ تِلْكَ الْعَجُوزِ. صَدِيقُكَ عَالِمٌ. صَدِيقِي لَيْسَ بِمَرِيضٍ. عَدُوُّكَ لَيْسَ بِشُجَاعٍ. أَنَا لَسْتُ بِعَبِيٍّ. هُمْ لَيْسُوا بِفُقَرَاءٍ. أَنْتَ لَسْتَ بِمُجْتَهِدَةٍ يَا زُهْرَةَ. أَنْتُمْ لَسْتُمْ بِبُخْلَاءٍ. هَذِهِ الْحَقِيبَةُ لَيْسَتْ بِرَحِيصَةٍ. هُمْ لَيْسُوا بِكِرَامٍ. هُوَ لَاءِ النِّسَاءِ عَجَائِزٌ. جَدِّي شَيْخٌ كَبِيرٌ. الشُّيُوخُ يُكْرَمُونَ. أَكْرِمِ الشَّيْخَ. أَكْرِمُوا الْعَجَائِزَ. هَذِهِ الْفَتَاةُ مُعَلِّمَةٌ. هَذَا الْفَتَى فَاضِلٌ. أَكْرِمُوا الشُّيُوخَ أَيُّهَا الْفَتَيَانُ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : Сўзларнинг маънолари

кўрқоқ, юраксиз	جَبَانٌ، (جُبْنَاءُ)	кўрқмас, жасур	شُجَاعٌ، (شُجْعَانٌ)
душман	عَدُوٌّ، (أَعْدَاءُ)	дўст	صَدِيقٌ، (أَصْدِقَاءُ)
камбағал, ночор	فَقِيرٌ، (فُقَرَاءُ)	бой, бадавлат	عَبِيٌّ، (أَعْبِيَاءُ)
кампир	عَجُوزٌ، (عَجَائِزُ)	қария	شَيْخٌ، (شُيُوخٌ)
қиз, қизча	فَتَاةٌ، (فَتَيَاتٌ)	ёш йигит	فَتَى، (فَتَيَانٌ)
у... эмас	هُوَ لَيْسَ...	эмас	لَيْسَ
мен... эмасман	أَنَا لَسْتُ...	сен... эмассан	أَنْتَ لَسْتَ...

خَاتَمِي مِنْ ذَهَبٍ وَفِصَّةٍ مِنْ يَاقُوتٍ. فِي الْبَحْرِ يُوجَدُ اللَّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ. هَذَا الْخَاتَمُ غَالٍ جِدًّا يُسَاوِي ثَلَاثِينَ دِينَارًا. هَذَا السِّوَارُ رَخِيسٌ يُسَاوِي خَمْسَ دَنَانِيرَ. أَيْنَ سِوَارِي يَا أُمِّي؟ - أَظُنُّ فِي الْخِزَانَةِ. خَاتَمِي جَمِيلٌ. عِقْدِي مِنْ لُؤْلُؤٍ. سِوَارِي مِنْ فِصَّةٍ وَخَاتَمِي مِنْ ذَهَبٍ. الْخَاتَمُ يُصْنَعُ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِصَّةِ وَغَيْرِ ذَلِكَ مِنَ الْمَعَادِنِ. هَذَا الرَّجُلُ قَوِيٌّ جِدًّا. هَؤُلَاءِ الرِّجَالُ أَقْوِيَاءُ. أَيْنَ قُرْطِي يَا أُخْتِي؟ - لَا أَعْرِفُهُ جَيِّدًا، أَظُنُّ فِي الْخِزَانَةِ. أَنْتَ قَوِيٌّ وَأَنَا ضَعِيفٌ. هَؤُلَاءِ الرِّجَالُ أَقْوِيَاءُ وَهَؤُلَاءِ ضَعَفَاءُ. بِنْتِي تَلْبَسُ خَاتَمَ فِصَّةٍ. الذَّهَبُ يُصْنَعُونَ مِنْهُ الْأَسَاوِرَةَ وَالْحَوَاتِمَ وَالسَّاعَاتِ. لَبِسْتُ الْخَاتَمَ. هَذَا الْعِقْدُ جَمِيلٌ جِدًّا. يَكُونُ الْقَتَى قَوِيًّا وَالشَّيْخُ ضَعِيفًا. الْأَلْمَاسُ حَجَرٌ غَالٍ جِدًّا.

معاني الكلمات: سۆزلارнинг маънолари

узук	кўзи,	فَصٌّ، (فُصُوصٌ)	узук	خَاتَمٌ، (خَوَاتِمٌ)
қимматбаҳо тош				
зирак,	исирға,	قُرْطٌ، (قِرَاطٌ)	билакузук	سِوَارٌ، (أَسَاوِرَةٌ)
ҳалқа				
маржон,	майда	مَرْجَانٌ	шода	عِقْدٌ، (عُقُودٌ)
гавҳар				
кумуш		فِصَّةٌ	олтин	ذَهَبٌ
дур,	марварид	لُؤْلُؤٌ	кон, шахта	مَعَادِنٌ، (مَعَادِينٌ)
ёқут		يَاقُوتٌ، (يَوَاقِيْتُ)	олмос	أَلْمَاسٌ
кучсиз		ضَعِيفٌ، (ضَعَفَاءُ)	кучли	قَوِيٌّ، (أَقْوِيَاءُ)
синфда	деб	أَظُنُّ فِي الْفِصْلِ	гумон қилмоқ	ظَنَّ، يَظُنُّ، ظَنَّ، ظَنَّنَ
гумон қиламан				
			илтимос,	مِنْ فَضْلِكَ
			марҳамат қилиб	

45-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Узугим қаерда? Бу узук олтиндир. Бу зирак кумушдир. Эй Саида, билакузукни тақгин. Зирагимни қаерга қўйдинг. Мен кучлиман. Сен кучлисан. Бу узукнинг кўзи олмосдандир. Билакузук олтин ва кумушдан ясалади. Бу узук кимники? Меники. Узукни ол. Нега узукни олдинг?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

46

الدَّرْسُ السَّادِسُ وَالْأَرْبَعُونَ

أَيْنَ الْخَيْطُ؟ أَيْنَ الْكُشْتَبَانُ؟ هَاتِ إِيرَتِي. خُذْ آلَةَ الْخِيَاطَةِ. الْخَلَّاقُ يَخْلُقُ الشَّعْرَ بِالْمُوسَى. هَذَا الطَّرْبُوشُ أَحْمَرٌ وَهَذَا أَبْيَضٌ. النَّجَّارُ يَنْشُرُ الْخَشَبَ بِالْمِنْشَارِ. ذَهَبْتُ إِلَى الْخِيَاطِ فَأَعْطَيْتُهُ قِمَاشًا لِيَخِيطَ لِي بَانْطَالُونَ وَصُدْرَةً. خَاطَتِ الْخِيَاطَةُ قَمِيصًا لِابْنَتِي حَمِيدَةَ. هَذَا الْقَمِيصُ أَصْفَرٌ وَهَذَا أَبْيَضٌ. لِمَنْ هَذَا الْكُشْتَبَانُ؟ - لِي يَا نَعِيمَةَ. إِخْلِقِ شَعْرِي مِنْ فَضْلِكَ. هَذَا الْمُسْتَعْدَمُ يَخْدُمُ عِنْدَنَا بِرَاتِبٍ شَهْرِيٍّ قَدْرُهُ خَمْسُ جُنَيْهَاتٍ. خَاطَتِ أُمِّي قَمِيصِي بِآلَةِ الْخِيَاطَةِ. لَا تَخِيطِي قَمِيصِي بِالْإِبْرَةِ. كَمْ رَاتِبِكَ؟ - رَاتِبِي خَمْسُونَ دِرْهَمًا.

هَاتِي الدَّبُّوسَ يَا فَاطِمَةَ. شَعْرُكَ طَوِيلٌ إِخْلَقُهُ بِالْمُوسَى.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: Сўзларнинг маънолари

ТИКИШ машинаси	آلَةُ الْخِيَاطَةِ	тикувчи	خِيَّاطٌ
ангишвона	كُشْتَبَانٌ، (كَشَاتِيْنُ)	тўғнағич, илгак	دَبُّوسٌ، (دَبَائِيْسُ)
нина	إِبْرَةٌ، (إِبْرٌ)	ип, тола	خَيْطٌ، (خَيْوُطٌ)
дурадгор	بَجَّازٌ	сартарош	حَلَّاقٌ
ёлланган ишчи	مُسْتَخْدَمٌ	ойлик, маош	رَاتِبٌ، (رَوَاتِبُ) = مُرْتَبٌ
сарик	أَصْفَرٌ	қизил	أَحْمَرٌ
қора	أَسْوَدٌ	оқ	أَبْيَضٌ
кўк	أَزْرَقٌ	яшил	أَخْضَرٌ
бу қалам кимники?	لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟	кимники?	لِمَنْ؟

46-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Қизил кўйлак, оқ кўйлак. Ипни бериб, игнани ол. Сарик кўйлак қаерда? Тикувчи шалвар тикди. Тикувчи аёл кўйлак тикди. Сартарош сочни олди. Бу менинг дўстим. Дурадгор ёғочни арралапти. Менинг шалваримни тик. Ангишвона қаерда? Тўғнағич қаерда?

.....

.....

.....

.....

47

الدَّرْسُ السَّابِعُ وَالْأَرْبَعُونَ

الْفَلَّاحُ يَحْرِثُ الْأَرْضَ بِالْمِحْرَاطِ. مِنْجَلِي حَادُّ. الْفَلَّاحَةُ تَحْصُدُ الزَّرْعَ بِالْمِنْجَلِ. اِقْرَأِي دَرْسَكَ يَا فَاطِمَةُ. اِقْرَأَنَّ دُرُوسَكْنَ أَيُّهَا الْبَنَاتُ. مِنْجَلُكَ كَهَامٌ. هَذَا الْمِحْشُ حَادُّ جِدًّا. التَّلْمِيذَاتُ الْمُجْتَهِدَاتُ لَا يَضْحَكْنَ أَتْنَاءَ الدَّرْسِ. أَخَوَاتِي يَكْتُبْنَ الْمَكْتُوبَ إِلَى أَبِي. الْفَرَسُ يَأْكُلُ الْعُشْبَ وَالْحَشِيشَ وَالشَّعِيرَ وَالنُّخَالَةَ. أَنْتُنَّ بَجْتِهْدَنَ أَيُّهَا الْبَنَاتُ؟ هَلْ قَرَأْتُنَّ دُرُوسَكْنَ أَيُّهَا الْبَنَاتُ؟ - نَعَمْ قَرَأْنَاهَا. الْفَلَّاحُونَ يَشْتَعِلُونَ فِي الصَّيْفِ كَثِيرًا، يَحْرِثُونَ الْأَرْضَ وَيَزْرَعُونَ وَيَحْشُونَ الْحَشِيشَ وَيَحْصُدُونَ الزَّرْعَ. نَحْنُ نَلْعَبُ بَعْدَ الدَّرْسِ وَهَلْ تَلْعَبِينَ أَنْتِ يَا زُهْرَةُ؟

لِمَنْ هَذَا الْمِنْجَلُ؟ بِالْمِحْرَاطِ نَحْرِثُ الْأَرْضَ وَبِالْمِحْشِ نَحْشُ الْحَشِيشَ وَبِالْمِنْجَلِ نَحْصُدُ الزَّرْعَ. هَاتِ مِنْ فَضْلِكَ ذَلِكَ الْفِنْجَانَ. يُوجَدُ السَّمَكُ فِي النَّهْرِ وَالْبَحِيرَةِ وَالْبَحْرِ. هَذَا الْكِتَابُ يُسَاوِي ثَلَاثَ دَرَاهِمٍ. هَاتِي الْمِصْبَاحَ أَيُّهَا الْفَتَاةُ. فَاطِمَةُ تَقْرَأُ الدَّرْسَ وَأُمُّهَا تَنَامُ. يُصْنَعُ الْمِحْرَاطُ وَالسِّكِّينُ وَالْمِلْعَقَةُ مِنَ الْحَدِيدِ. لِكُلِّ يَدٍ خَمْسُ أَصَابِعٍ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : سۆزلарнинг маънолари

чалғи белўроқ	ўроқ, ўроқ	مِحْشٌ، (ات)	مِنْجَلٌ، (مِنَاجِلٌ)
------------------	---------------	--------------	-----------------------

деҳқон	فَلَّاحٌ	омоч	مُحْرَاثٌ، (مُحَارِثٌ)
арпа	شَعِيرٌ	эқди	زَّرْعٌ، يَزْرَعُ، اِزْرَعُ، زَّرَعٌ
ун (буғдойники)	دَقِيقٌ	буғдой	فَمْحٌ
ўрмоқ, олмоқ	حَشٌّ، يَحْشُ، حُشٌّ، حَشٌّ	кепак	نُحَالَةٌ
ўт-ўлан	عُشْبٌ، (أَعْشَابٌ)	пичан	حَشِيشٌ
улар (аёл)	هُنَّ	чопмоқ, хайдамоқ	حَرَثٌ، يَحْرَثُ، أَحْرَثُ، حَرَثٌ
ёзидилар (аёл)	يَكْتَبْنَ	сизлар	أَنْثَى
фаҳмлангиз (аёл)	أَفْهَمْنَ	ўқийсизлар (аёл)	تَقْرَأْنَ
қайтдинглар (аёл)	رَجَعْنَ	кетдилар (аёл)	ذَهَبْنَ
ўсимлик	زَّرْعٌ	Ҳосилни ўриб, йиғиштирмоқ	حَصَدَ، يَحْصُدُ، أَحْصَدُ، حَصَادٌ

47-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бу ҳаракатчандир. Бу деҳқонлар ғайратлидирлар. Бу қизлар кўп интилувчилардир. Эй хизматчи аёллар, деразаларни очдингизми? Бу ўроқ ўткирдир. Бу чалғи ўтмасдир. Эй ўқувчи қизлар, дарсларни фаҳмлангиз. Ўқувчилар мактабга кетдилар. Деҳқон пичан ўряпти. Деҳқонлар ёзда кўп шуғулланиб, ерни хайдайдилар.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

48

الدَّرْسُ الثَّامِنُ وَالْأَرْبَعُونَ

أَنْتَ الَّذِي كَتَبْتَ هَذَا الْمَكْتُوبَ. أَنْتَ الَّذِي اشْتَرَيْتَ هَذَا الشَّيْءَ. أَنْتَ الَّذِي تُعَلِّمِينَ هَذِهِ التِّلْمِيذَةَ. أَنْتَ الَّذِي تُقَدِّمُ لَنَا الشَّيْءَ. هَلْ رَأَيْتَ التِّلْمِيذَ الَّذِي جَاءَنَا أَمْسَ. الْمَرْأَةُ الَّتِي تُعَلِّمُ التِّلْمِيذَاتِ تُسَمَّى مُعَلِّمَةً. الْحَيَاطَاتُ هُنَّ اللِّوَاتِي يَخْطُنُ الشَّيْءَ. إِذَا لَمْ تَسْتَعْمِلِ الدَّوَاءَ الَّذِي أَعْطَاكَه الطَّيِّبُ لَا تُشْفَى أَبَدًا. التِّلْمِيذَةُ الَّتِي لَا تُطِيعُ مُعَلِّمَتَهَا لَا تَكُونُ مَحْبُوبَةً. جَاءَنِي صَدِيقِي الَّذِي أَحْبَبَهُ كَثِيرًا. يُقَالُ لِلرَّجُلِ الَّذِي لَيْسَ لَهُ زَوْجَةٌ عَزْبًا وَلِلْمَرْأَةِ الَّتِي لَيْسَ لَهَا زَوْجٌ عَزْبَةً. يُقَالُ لِلرَّجُلِ الَّذِي يُحْسِنُ إِلَى الْفُقَرَاءِ كَرِيمًا. الْمَرْأَةُ الَّتِي رَأَيْنَاهَا أَمْسَ فِي الْجَنِينَةِ هِيَ زَوْجَةُ عَلِيٍّ. الْفَتَاةُ الَّتِي رَأَيْنَاهَا أَمْسَ فِي الشَّارِعِ الْكَبِيرِ هِيَ ابْنَةُ مُحَمَّدٍ. التَّلَامِيذَةُ الَّذِينَ رَأَيْنَاهُمْ قَبْلَ الظُّهْرِ فِي الْجَنِينَةِ يَتَعَلَّمُونَ فِي الْمَدْرَسَةِ الْحُسَيْنِيَّةِ. الرَّجُلُ الَّذِي يُعَلِّمُ الْأَوْلَادَ يُسَمَّى مُعَلِّمًا. الرَّجُلُ الَّذِي رَأَيْنَاهُ أَمْسَ فِي بَيْتِنَا هُوَ مُؤَدِّنُ الْمَسْجِدِ الْحُسَيْنِيِّ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ : Сўзларнинг маънолари

шундай аёлки	الَّتِي	шундай кишики	الَّذِي
шундай икки	الَّتَانِ	шундай икки	الَّذَانِ

الدَّرْسُ التَّاسِعُ وَالْأَرْبَعُونَ

مِنَ الْحَيَوَانَاتِ مَا هُوَ أَهْلِيٌّ: مِثْلُ الْبَقْرَةِ وَالْعَنْزَةِ وَالنَّعْجَةِ وَالشَّوْرَ وَالْكَلْبَ وَالْهَرَّ وَالْحِمَارَ وَالْفَرَسَ وَالْأَزْنَْبَ.
 وَمِنْهَا مَا هُوَ بَرِّيٌّ: مِثْلُ الْعَزَالِ وَالْتَّعْلَبِ وَالْأَسَدِ وَالنَّمِرِ وَالذَّبِّ وَالذَّبَّ وَالْفَهْدِ.
 وَالطُّيُورُ مِنْهَا مَا هُوَ أَهْلِيٌّ: مِثْلُ الدَّجَاحَةِ وَالذَّبَّيْكِ وَالْبَطَّةِ وَالْوَزَّةِ وَالطَّاوُوسِ وَالْحَمَامِ وَالْبَبْعَاءِ وَالْبُلْبُلِ.
 وَمِنْهَا مَا هُوَ بَرِّيٌّ: مِثْلُ الْعَصْفُورِ وَالْبُومِ وَالنَّسْرِ.
 ذَنْبُ الْأَزْنَْبِ قَصِيرٌ وَأَمَّا ذَنْبُ التَّعْلَبِ فَطَوِيلٌ. فِي الْعَابَةِ يُوجَدُ السِّنَجَابُ وَالذَّبَّ وَالْتَّعْلَبُ وَالذَّبُّ
 وَالْأَزْنَْبُ. الْكَلْبُ يَجْرِي وَرَاءَ الْأَزْنَْبِ. الدَّجَاحَةُ وَالْبَطَّةُ مِنَ الطُّيُورِ الْأَهْلِيَّةِ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: Сўзларнинг маънолари

Эчки	عَنْزَةٌ، عَنَزَاتٌ	СОВЛИҚ ҚҲЙ	نَعْجَةٌ، نَعَاْجٌ
Ёввойи, ваҳший	بَرِّيٌّ = وَحْشِيٌّ	хонаки, хайвони	أَهْلِيٌّ
Ҳайвон	حَيَوَانٌ، (حَيَوَانَاتٌ)	қуш	طَيْرٌ، (طُيُورٌ)
ўрдак	بَطٌّ، (بُطُوطٌ)	қурка	دَيْكٌ رُومِيٌّ
тўти	بَبْعَاءٌ، (بَبْعَاوَاتٌ)	қаптар	حَمَامٌ، (حَمَائِمٌ)
бойўғли	بُومٌ، (أَبْوَامٌ)	қушча, чумчук	عَصْفُورٌ، (عَصَافِيرٌ)
ғоз	وَزَّةٌ	бургут	نَسْرٌ، (نُسُورٌ)
оҳу	عَزَالٌ، (غِزْلَانٌ)	қуён	أَزْنَْبٌ، (أَرَانِبٌ)
мушук (2)	(2) هَرٌّ، (هَرَارٌ)	мушук	(1) قِطٌّ، (قِطَطٌ)

тулки	نَعْلَبُ، نَعَالِبُ	туя	جَمَلٌ، جِمَالٌ
қоплон (гепард)	فَهْدٌ، فَهُودٌ	шер, арслон	أَسَدٌ، أُسُودٌ
каби	مِثْلٌ	йўлбарс	نَمْرٌ، نَمُورٌ
қўчқор	كَبَشٌ، كِبَاشٌ	қўзичоқ	خَرْوْفٌ، خِرْفَانٌ
типратикон	فُنْفُدٌ، فَنَافِدٌ	олмахон	سِنَجَابٌ، سَنَاجِيْبٌ

49-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Қуш, қушлар, каптар, чумчук, қуён, ўрдак, ғоз, тулки. Ўрдак сувда сузяпти. Қўй гўштини едим. Эчки уй хайвони. Қуркани гўшти мазали. Бургут катта қушдир. Булбулнинг товуши ёқимлидир. Қуён қўрқоқ хайвондир. Товус чиройли қушдир. Қоплон қўрқмас хайвондир. Бу ғоз, бу ўрдак.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

الْفَوَاكِهُ الَّتِي تُؤْكَلُ مِنْهَا مَا هُوَ حُلْوٌ: كَالْتَفَّاحِ وَالْعِنَبِ وَالتِّينِ وَالرُّطَبِ وَالْبَيْطِخِ وَالشَّمَامِ.
وَمِنْهَا مَا هُوَ حُلْوٌ حَامِضٌ: كَالْبُرْتَمَالِ وَالْيُوسُفِيِّ وَالرُّمَانَ وَالْمِشْمِشِ. أَمَّا اللَّيْمُونُ فَهُوَ مِنَ الْأَثْمَارِ
الْحَامِضَةِ.

وَمِنَ الْخَضِرَوَاتِ مَا يُؤْكَلُ أَخْضَرَ أَوْ مَمْلُوحًا كَالْخِيَارِ وَالْقَتَاءِ. وَمِنْهَا مَا يُؤْكَلُ مَطْبُوحًا أَوْ مَمْلُوحًا
كَالْكُرْتَبِ وَالْبَادِجَانِ. وَمِنْهَا مَا يُضَافُ إِلَى الطَّبِيخِ أَوْ السَّلَاطَةِ كَالْجَزْرِ وَاللِّفْتِ وَالطَّمَاطِمِ وَالثُّومِ وَالْبَصَلِ
وَالْفُلْفُلِ. أَمَّا الْبَطَاطِسُ فَيُؤْكَلُ مَطْبُوحًا فَقَطْ. فِي جُنَيْتِنَا يَنْبُتُ التُّفَّاحُ وَالْبُرْتَمَالُ وَالْيُوسُفِيُّ وَغَيْرُهَا مِنْ
الْأَثْمَارِ. دَهَبْنَا يَوْمَ الْحَمِيسِ الْمَاضِي إِلَى الْبُسْتَانِ فَقَطَفْنَا فِيهِ كَثِيرًا مِنَ الْبَيْطِخِ وَالشَّمَامِ وَالْخِيَارِ وَالْجَزْرِ وَاللِّفْتِ
وَالْبَصَلِ.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: سۆزلارнинг маънолари

янги пишган хурмо	رُطَبٌ، (رِطَابٌ)	анжир	تِينٌ
анор	رُمَانٌ	мандарин	يُوسُفِيُّ = (يُوسُفُ أَفْنَدِي)
бодринг	خِيَارٌ	ўрик	مِشْمِشٌ
шолғомкарам	كُرْتَبٌ	тарралар	قَتَاءٌ
сабзи	جَزْرٌ	бақлажон	بَادِجَانٌ
помидор	طَمَاطِمٌ	шолғом	لِفْتٌ
қалампир	فُلْفُلٌ، (فَلَاْفِلٌ)	саримсоқ пиёз	ثُومٌ
мевалар	ثَمْرٌ، (ثَمَارٌ)	картошка	بَطَاطِسٌ
салат, аччиқ-чучук	سَلَاطَةٌ	ҳосил, мева	فَاكِهَةٌ، (فَوَاكِهَةٌ)

ширин	حُلُوٌّ	узмок, тўпламок	قَطَفَ، يَقْطِفُ، اقْطِفْ، قُطِفَ
ўтган	مَاضٍ	нордон	حَامِضٌ
кўкат- сабзавотлар	خَضِرَوَاتٌ	кўшмок	أَضَافَ، يُضِيفُ، أَضِيفْ، إِضَافَةٌ
пиширилган ҳолда	مَطْبُونًا	тузланган ҳолда	مَمْلُوحًا
		редиска	فِجْلٌ

50-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Бизнинг боғда олма, анор, узум ва бошқа мевалар бор. Мандарин ва лимонни жуда яхши кўраман. Ўтган душанба куни бозорга бориб, узум сотиб олдим. Лимон аччиқдир. Чойингни лимон билан ич. Шолғомни емайсанми? Бер ейман. Мен саримсоқ пиёзни яхши кўрмайман.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

خَرَجَتْ فَاطِمَةُ إِلَى الدَّارِ وَأَخَذَتْ تَلْعُبُ مَعَ الكَلْبِ. فَرَأَتْهَا أُخْتُهَا الكَبِيرَةُ مِنَ الشُّبَّانِكِ وَقَالَتْ لَهَا: لَا تَلْعَبِي يَا فَاطِمَةُ، أَدْخُلِي البَيْتَ وَأَقْرِي دَرْسَكَ. فَلَمَّا سَمِعَتْ فَاطِمَةُ قَوْلَ أُخْتِهَا عَائِشَةَ أَطَاعَتْهَا وَدَخَلَتْ البَيْتَ وَأَخَذَتْ تُقْرَأُ دَرْسَهَا.

رَجَعَ فَرِيدٌ مِنَ الكُتَّابِ إِلَى بَيْتِهِ فَجَاءَتْ إِلَيْهِ أُخْتُهَا الصَّغِيرَةُ فَهَيْمَةُ وَقَالَتْ لَهُ: مَاذَا تَصْنَعُونَ يَا أَحِي فِي الكُتَّابِ؟ قَالَ: نَتَعَلَّمُ. فَقَالَتْ: مَاذَا تَتَعَلَّمُونَ؟ قَالَ: نَتَعَلَّمُ القِرَاءَةَ وَالكِتَابَةَ وَالحِسَابَ وَالرَّسْمَ.

فَعَدَّتِ امْرَأَةً عَجُوزًا عَلَى الكُرْسِيِّ وَأَخَذَتْ تَخِيطُ القَمِيصِ. فَجَاءَ إِلَيْهَا حَفِيدُهَا عَلِيُّ وَقَالَ لَهَا: مَاذَا تَصْنَعِينَ يَا جَدَّتِي؟ قَالَتْ: أَكُلُّ البَطِيخَ يَا بُنَيَّ. قَالَ عَلِيُّ: لَا، أَنْتِ تَخِيطِينَ القَمِيصِ. قَالَتْ: وَلِمَاذَا تَسْأَلُ إِدْنَ وَتُرْعِجُنِي؟

امْرَأَةٌ كَانَتْ لَهَا دَجَاجَةٌ بَيْضُ بَيْضَةٍ فَضَّةً. فَقَالَتْ: إِنَّ أَنَا كَثَّرْتُ عَلْفَهَا بَاضَتْ بَيْضَتَيْنِ. فَلَمَّا كَثَّرْتُ عَلْفَهَا مَاتَتْ.

معاني الكلمات: Сўзларнинг маънолари

безовта қилмоқ	أَدْعَجَ، يُدْعِجُ، أَدْعِجُ، إِزْعَاجٌ	набира, невара	حَفِيدٌ، (أَحْفَادٌ)
товуқ қилди	تُوخُمُ بَاضَتْ الدَّجَاجَةُ	тухум	بَيْضٌ
озуқа, пичан	عَلْفٌ، (أَعْلَافٌ)	вафот қилмоқ, ўлмоқ	مَاتَ، يَمُوتُ، مُتٌ، مَوْتُ
эй ўғилчам	يَا بُنَيَّ	оширмоқ, қўпайтирмоқ	كَثَّرَ، يُكَثِّرُ، كَثْرٌ تَكْثِيرٌ

Тика бошлади	أَخَذَتْ تَحِيْطًا	ўқий бошлади	أَخَذَ يَقْرَأُ
кичик синглиси	أُخْتُهَا الصَّغِيرَةُ	катта опаси	أُخْتُهَا الْكَبِيرَةُ
расм	الرَّسْمُ	математика	الحِسَابُ
ёзиш	الْكِتَابَةُ	ўқиш	الْقِرَاءَةُ
агар	إِنْ	унга итоат қилди	أَطَاعَتَهَا

51-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Фарид ҳовлига чиқиб ўйнай бошлади. Опаси унга айтди. Эй укам! Ўйнама, кириб дарсингни ўқи. Фарид Фотиманинг гапига кириб, дарсини ўқиди. Кичкина Абдулкарим Абдуллоҳга айтди. Ўқишни ёзишни ҳисоблашни ва расм чизишни ўрганамиз. Фотима беш кундан бери касал эди. Фарид унинг хонасига кириб ўйнай бошлади. Унга онаси айтди. Эй ўғлим! Опангни безовта қилиб бу ерда ўйнама, ҳовлига чиқиб ўйна. Фарид онасининг гапига қулоқ солиб, ҳовлида ўйнай бошлади.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

الدَّرْسُ الثَّانِي وَالْحَمْسُونَ

قَالَ الْمُعَلِّمُ لِتِلَامِدَتِهِ: أَيُّكُمْ يَا أَوْلَادِي يَعْرِفُ أَنْ يَكْتُبَ اسْمَهُ وَاسْمَ أَبِيهِ. قَالَ شَاكِرٌ: أَنَا أَعْرِفُ يَا سَيِّدِي. فَقَالَ الْمُعَلِّمُ: إِذَنْ أَخْرُجْ إِلَى السَّبُّورَةِ وَكْتُبْ اسْمَكَ وَاسْمَ أَبِيكَ. فَخَرَجَ شَاكِرٌ إِلَى السَّبُّورَةِ وَمَسَحَهَا بِالطَّلَاسَةِ ثُمَّ أَخَذَ الطَّبَاشِيرَ وَكَتَبَ شَاكِرُ بْنُ عَارِفٍ.

قَالَتْ زُهْرَةُ لِبَنَاتِهَا: أَيُّ الْحَيَوَانَاتِ أَحَبُّ إِلَيْنَا: الْبَقْرَةُ أَمْ النَّعْجَةُ أَمْ الْفَرَسُ أَمْ الْكَلْبُ؟ قَالَتْ فَاطِمَةُ: الْبَقْرَةُ أَحَبُّ إِلَيْنَا يَا أُمِّي، لِأَنَّهَا تُعْطِينَا لَبَنًا وَرَائِبًا وَسَمْنَا. وَقَالَتْ عَائِشَةُ: النَّعْجَةُ أَحَبُّ، لِأَنَّهَا تُعْطِي صُوفًا وَحَمًا. وَقَالَتْ فَرِيدَةُ: الْفَرَسُ أَحَبُّ الْحَيَوَانَاتِ، لِأَنَّهُ يَحْرِثُ لَنَا الْأَرْضَ وَيَجُرُّ الْمَرَكَبَ. وَقَالَتْ كَرِيمَةُ: الْكَلْبُ أَحَبُّ الْجَمِيعِ، لِأَنَّهَا يَحْرُسُ لَنَا الْبَيْتَ.

مَرَّ كَلْبٌ عَلَى جِسْرِ وَفِي فَمِهِ قِطْعَةٌ لَحْمٍ. فَرَأَى ظِلَّهُ فِي الْمَاءِ، فَظَنَّ أَنَّهُ كَلْبٌ آخَرٌ فِي فَمِهِ قِطْعَةٌ لَحْمٍ. فَأَرَادَ أَنْ يَخْتَطِفَهَا مِنْهُ وَرَمَى نَفْسَهُ فِي الْمَاءِ. فَسَقَطَتْ قِطْعَةُ اللَّحْمِ مِنْ فَمِهِ وَلَمْ يَجِدْ شَيْئًا بَدَلَهَا.

مَعَانِي الْكَلِمَاتِ: سۆزلارнинг маънолари

уларнинг қайсилари?	أَيُّهُمْ؟	қайси?	أَيُّ؟
латта (артиш учун)	طَّلَاسَةٌ = (مَمْسَحَةٌ)	қайси биримиз фаолроқмиз?	أَيُّنَا أَكْثَرُ اجْتِهَادًا
қатик	رَائِبٌ = (زَبَادِيٌّ)	яхшироқ	أَحَبُّ
тортмоқ	جَرٌّ، يَجُرُّ، جُرٌّ، جَرٌّ	сарёғ	سَمْنٌ = (زُبْدَةٌ)
қўриқламоқ, ҳимоя қилмоқ	حَرَسَ، يَحْرُسُ، أَحْرَسَ، حِرَاسَةٌ	хаммаси, барчаси	جَمِيعٌ
бир бўлак, парча	قِطْعَةٌ، (قِطْع)	қўприк	جِسْرٌ، (جُسُورٌ)

албатта	أَنَّ	соя	ظِلٌّ، (ظِلَالٌ)
бошқа, иккинчи	آخِرُ	албатта у	أَنَّهُ
отмоқ	رَمَى، يَرْمِي، ارْمِ، رَمِي	тортиб олмоқ	اِخْتَطَفَ، يَخْتَطِفُ، اِخْتِطَافٌ، اِخْتِطَافٌ
ундай бўлса	إِذَنْ	унинг ўрнига	بَدَلَهَا

52-машқ: Қуйидаги гапларни араб тилига таржима қилинг.

Ўқитувчи ўқувчиларга: "Болаларим! Қайси бирингиз кечаги дарсни яхши ўзлаштирдигиз", деган эди, Абдуллоҳ ўрнидан туриб: "Мен яхши ўзлаштирдим", деди. Ўқитувчи Абдурахмонга: "Сен яхши ўзлаштирдигми?" деган эди, Абдурахмон: "Йўқ, мен яхши ўзлаштирмадим", деди. Ўқитувчи: "Нима учун?" деган эди, Абдурахмон: "Чунки, мен кеча касал эдим", деди.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

تمت بعون الله تعالى

المَفْرُوقُ اللَّفِيفُ ↓ (المُنْتَوِي)	اللَّفِيفُ الْمَقْرُونُ ↓ (اللَّفِيفُ)	المُعْتَلُ اللَّامُ ↓ (التَّاقِصُ)	المُعْتَلُ الْعَيْنُ ↓ (الأَجُوفُ)	المُعْتَلُ الْفَاءُ ↓ (المِقَالُ)	المُضَعَّفُ (المُضَاعَفُ)	السَّامُ ↓ (الصَّحِيحُ)	БОБ
ثَلَاثِي مُجَرَّد							
وَحَى	رَوَى	رَمَى	بَاعَ	وَتَبَّ	فَرَّ	ضَرَبَ - يَضْرِبُ	(I)
—	—	دَعَى	دَامَ	وَدَّ	رَدَّ	نَصَرَ - يَنْصُرُ	
—	—	رَعَى	—	وَضَعَ	—	مَنَعَ - يَمْنَعُ	
وَجَى	قَوَى	خَشَى	خَافَ	وَضِرَّ	عَضَّ	حَمَدَ - يَحْمَدُ	
وَلَى	—	—	—	وَرِثَ	—	نَعِمَ - يَنْعَمُ	
—	—	رَخَوَ	طَالَ	وَفَّحَ	حَبَّ	شَرَفَ - يَشْرَفُ	
ثَلَاثِي مَزِيد							
أَوْصَى	أَزْوَى	أَهْدَى	أَقَامَ	أَوْحَبَ	أَحَبَّ	أَكْرَمَ - يُكْرِمُ	(IV)
وَقَى	سَوَى	رَبَّى	صَوَّبَ	وَحَدَّ	جَدَّدَ	صَرَّحَ - يُصَرِّحُ	(II)
وَالَى	دَاوَى	حَابَى	جَاوَبَ	وَاطَبَ	حَابَّ	سَافَرَ - يُسَافِرُ	(III)
إِنْقَى	إِخْتَوَى	إِخْتَفَى	إِقْتَنَاتَ	إِنَّضَحَ	إِخْتَجَّ	إِخْتَسَبَ - يَخْتَسِبُ	(VIII)
—	إِنْرَوَى	إِنْجَلَى	إِنْقَادَ	—	إِنْقَضَّ	إِنْسَحَبَ - يَنْسَحِبُ	(VII)
—	—	إِرْعَوَى	إِسْوَدَّ	—	—	إِهْمَرَ - يَهْمُرُ	(IX)
—	—	—	إِسْوَادًا	—	—	إِهْمَارًا - يَهْمِرُ	(XI)
تَوَقَّى	تَرَوَى	تَقَضَّى	تَصَوَّرَ	تَوَرَّدَ	جُدَّدَ	تَفَصَّحَ - يَتَفَصَّحُ	(V)
تَوَارَى	تَدَاوَى	تَصَابَى	تَزَايَدَ	تَوَارَتْ	تَصَنَّمَ	تَدَارَكَ - يَتَدَارَكُ	(VI)
إِسْتَوَى	إِسْتَهْوَى	إِسْتَهْدَى	إِسْتَبَاعَ	إِسْتَوْحَبَ	إِسْتَحَبَّ	إِسْتَنْسَخَ - يَسْتَنْسِخُ	(X)
—	—	إِعْرَوَى	—	—	—	إِخْدَوَدَبَ - يَخْدُوْدِبُ	(11)
—	—	—	—	—	—	إِجْلَوَزَ - يَجْلُوْزُ	(12)
رُبَاعِي مُجَرَّد							
—	صَوَّضَى	قَلَّسَى	جَوَّرَبَ	وَسَّوَسَ	صَرَّصَرَ	دَخَرَخَ - يُدَخِّرُ	(1)
رُبَاعِي مَزِيد							
—	—	تَقَلَّسَى	تَجَوَّرَبَ	—	تَصَلَّصَلَ	تَدَخَّرَجَ - يَتَدَخَّرِجُ	(1)
—	—	—	—	—	—	إِبْرَنْشَقَ - يَبْرَنْشِقُ	(2)
—	—	—	—	—	—	إِفْشَعَرَ - يَفْشَعُرُ	(3)

Х. К. Баранов, ан-Найм ва бундан бошқа замонавий луғат китобларида феълнинг боблари эски услубдаги рақамлардан фарқли равишда қуйидаги 10 та рим рақамлари билан белгиланади. Ўқувчи луғат қидираётганида мана шу нарсага эътибор бериши керак.

Демак феъллар аслий харфларининг сони ва зоида харфлар қўшилган ёки қўшилмаганлиги эътибори билан тўрт босқичга ажратилади.:

1) Сулосий мужаррад (қўшимчасиз учлик) رَبَّ - صَرَفَ

2) Сулосий мазийд (қўшимчалик учлик) رَبَّكَ - أَنْصَرَ

3) Рубоъий мужаррад (қўшимчасиз тўртлик) طَمَّانٌ - دَحْرَجٌ

4) Рубоъий мазийд (қўшимчалик тўртлик) اِطْمَانٌ - تَدْحْرَجٌ

Сулосий мужаррад феълларининг масдарлари 50 дан кўпдир.

Сонлар

Олтинчи	٦	سَادِسَةٌ	سَادِسٌ	6	Биринчи	١	أَوَّلَى	أَوَّلٌ	1
Еттинчи	٧	سَابِعَةٌ	سَابِعٌ	7	Иккинчи	٢	ثَانِيَةٌ	ثَانٍ	2
Саккизинчи	٨	ثَامِنَةٌ	ثَامِنٌ	8	Учинчи	٣	ثَالِثَةٌ	ثَالِثٌ	3
Тўққизинчи	٩	تَاسِعَةٌ	تَاسِعٌ	9	Тўртинчи	٤	رَابِعَةٌ	رَابِعٌ	4
Ўнинчи	١٠	عَاشِرَةٌ	عَاشِرٌ	10	Бешинчи	٥	خَامِسَةٌ	خَامِسٌ	5

Араб тилида ноль сони (صِفْرٌ) дейилади ва ушбу (٠) кўринишда ёзилади.

Бирдан юзгача бўлган сонларнинг ишлатилиши

طَالِبَةٌ وَاحِدَةٌ	(1) طَالِبٌ وَاحِدٌ
طَالِبَتَانِ اثْنَتَانِ	(2) طَالِبَانِ اثْنَانِ
ثَلَاثُ طَالِبَاتٍ	(3) ثَلَاثَةُ طَالِبٍ
أَرْبَعُ طَالِبَاتٍ	(4) أَرْبَعَةُ طَالِبٍ
خَمْسُ طَالِبَاتٍ	(5) خَمْسَةُ طَالِبٍ
سِتُّ طَالِبَاتٍ	(6) سِتَّةُ طَالِبٍ
سَبْعُ طَالِبَاتٍ	(7) سَبْعَةُ طَالِبٍ
ثَمَانِي طَالِبَاتٍ	(8) ثَمَانِيَةُ طَالِبٍ
تِسْعُ طَالِبَاتٍ	(9) تِسْعَةُ طَالِبٍ
عَشْرُ طَالِبَاتٍ	(10) عَشْرَةُ طَالِبٍ
إِحْدَى عَشْرَةَ طَالِبَةً	(11) أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا
إِثْنَتَا عَشْرَةَ طَالِبَةً	(12) اثْنًا عَشَرَ طَالِبًا
ثَلَاثَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(13) ثَلَاثَةَ عَشَرَ طَالِبًا
أَرْبَعَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(14) أَرْبَعَةَ عَشَرَ طَالِبًا
خَمْسَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(15) خَمْسَةَ عَشَرَ طَالِبًا

سِتَّ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(16) سِتَّةَ عَشَرَ طَالِبًا
سَبْعَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(17) سَبْعَةَ عَشَرَ طَالِبًا
ثَمَانِيَةَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(18) ثَمَانِيَةَ عَشَرَ طَالِبًا
تِسْعَ عَشْرَةَ طَالِبَةً	(19) تِسْعَةَ عَشَرَ طَالِبًا
عِشْرُونَ طَالِبَةً	(20) عِشْرُونَ طَالِبًا
إِحْدَى وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(21) وَاحِدٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
اِثْنَانِ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(22) اِثْنَانِ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
ثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(23) ثَلَاثَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
أَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(24) أَرْبَعَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
خَمْسٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(25) خَمْسَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
سِتٌّ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(26) سِتَّةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
سَبْعٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(27) سَبْعَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
ثَمَانٍ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(28) ثَمَانِيَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
تِسْعٌ وَعِشْرُونَ طَالِبَةً	(29) تِسْعَةٌ وَعِشْرُونَ طَالِبًا
ثَلَاثُونَ طَالِبَةً	(30) ثَلَاثُونَ طَالِبًا
أَرْبَعُونَ طَالِبَةً	(40) أَرْبَعُونَ طَالِبًا
خَمْسُونَ طَالِبَةً	(50) خَمْسُونَ طَالِبًا
سِتُّونَ طَالِبَةً	(60) سِتُّونَ طَالِبًا
سَبْعُونَ طَالِبَةً	(70) سَبْعُونَ طَالِبًا
ثَمَانُونَ طَالِبَةً	(80) ثَمَانُونَ طَالِبًا
تِسْعُونَ طَالِبَةً	(90) تِسْعُونَ طَالِبًا
مِائَةٌ طَالِبَةً	(100) مِائَةٌ طَالِبٍ

Биринчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу китоб. Бу чизғич. Доска қаерда? Сиёҳдон қаерда? Қаламни ол. Дафтарни келтир. Бу варақ. Китобни ол. Бу нима? – чизғич. Ручкани келтир. Перони ол. Дафтар қаерда? Варақ қаерда? Бу сиёҳ.

Биринчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ الدَّفْتَرِ؟ أَيْنَ الْمِسْطَرَّةُ؟ هَذَا قَلَمٌ. هَذَا وَرَقٌ. هَاتِ الْمِحْبَرَةَ. خُذِ الْكِتَابَ. مَا هَذَا؟ - اللُّوْحُ. أَيْنَ الرِّيشَةُ؟ خُذِ الْقَلَمَ الْحَبْرَ. هَاتِ الْكُرْسَى. أَيْنَ الْوَرَقُ؟ أَيْنَ الْقَلَمُ؟ هَاتِ الْحَبْرَ.

-2-

Иккинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Сиёҳ қаерда? Ўқувчининг партаси қаерда? Бу муаллимнинг столи. Варақни ол. Латтани бер. Бу нима? – стул. Ўчирғич қаерда? – бу ерда. Фарид дарсни ўқияпти. Ўчирғични бер. Чизғични бер. Бу нима? – бу китоб. Ўқувчи дарсни ўқияпти. Ўқитувчи ёзаяпти. Ўқитувчи қаерда? – синфда. Ўқувчи қаерда? – у ерда, мактабда. Усмон синфда дарсни ўқияпти. Абдуллоҳ қаерда? – синфда ёзаяпти. Латта қаерда?

Иккинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا كُرْسِيٌّ. هَذَا مَكْتَبٌ. مَا هَذَا؟ - دَفْتَرٌ. مَا هَذَا؟ - كُرْسِيٌّ. أَيْنَ الْمُعَلِّمِ؟ - فِي الْمَدْرَسَةِ. التَّلْمِيذُ يَكْتُبُ. التَّلْمِيذُ يَقْرَأُ الدَّرْسَ. خُذِ الدَّفْتَرَ. أَيْنَ الْمَكْتَبِ؟ - هُنَا. عَبْدُ الرَّحْمَنِ يَقْرَأُ الدَّرْسَ. عَبْدُ الرَّحْمَنِ يَكْتُبُ. أَيْنَ عَبْدُ اللَّهِ؟ فِي الْفَصْلِ يَقْرَأُ الدَّرْسَ. أَيْنَ الْمَمْسَحَةُ؟ - هُنَا. أَيْنَ الْمِمْحَاةُ؟ هُنَاكَ.

-3-

Учинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Қаламтарош қаерда? Қаламдонни ол! Гугуртни ол. Сумкани бер. Залга кир. Бу нима? – дераза. Чирок қаерда? Қаламтарошни бер. Дарсни ўқи. Бу ким? – муаллим. Хонага кир. Дарсни фаҳмла. Курсига ўтир. Бўр қаерда? – ўқитувчининг столи устида. Синфда ким китоб ўқияпти? – Абдуллоҳ. Синфда ким бор? Ким дарсни ёдлаяпти? Бу ерда ўқи. Қалам қаерда? Уни бер. Муаллим курсига ўтиряпти. Соат қаерда? Карим дарсни тушуняпти. Ручка қаерда? – бу ерда, қаламдоннинг ичида.

Учинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَاتِ الْمِبْرَاءَةَ. أَقْعُدْ عَلَى الْكُرْسِيِّ. ادْخُلِ الْحُجْرَةَ. اقْعُدْ عَلَى مَقْعَدِ التَّلْمِيذِ. اِقْرَأِ الْكِتَابَ. مَنْ هَذَا؟ مَا هَذَا؟ - كُرَّاسَةٌ. اِقْرَأِ الدَّرْسَ. مَنْ يَقْرَأُ هُنَا؟ أَيْنَ الْمِسْطَرَّةُ؟ - هُنَا. اِفْهَمِ الدَّرْسَ. مَنْ يَكْتُبُ؟ مَنْ يَقْرَأُ؟ مَنْ يَفْهَمُ الدَّرْسَ؟، مَنْ يَدْخُلُ الْحُجْرَةَ؟، سَلِّمْ يَقْرَأُ الدَّرْسَ.

-4-

Тўртинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Китоб қаерда? Китоб ўқитувчининг столи устида. Бола қаерда? – ҳовлида. Бу токча. Саид пиёлада чой ичяпти. Усмон овқатни еяпти. Сув иситгич қаерда? – чойнакни бер. Уйда ким ўқияпти? Ким овқатни еяпти? Токчадаги бу нима? Пиёла. Синфдаги бу ким? Эй Саид! Қаламтарошни бер. Чойни шакар билан ич. Овқатни егин. Эй Карим, қаламтарошни бер. Эй

Фарид, дарсни ўқи. Маҳмуд қаҳвани ичяпти. Қаҳвани шакар билан ич. Бу бола овқатни еяпти.

Тўртинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

فَنَجَانُ. رِيْشَةٌ. مِمْحَاةً. شَايٍ. سَكَّرَ. أَيْنَ الْكُرَّاسَةِ؟ - هُنَا. التَّلْمِيذُ يَنَامُ عَلَى السَّرِيرِ. عَثْمَانُ يَأْكُلُ الطَّيِّخَ. إِشْرَبِ الشَّايَ. كُلِ الطَّيِّخَ. هَاتِ الْمِسْطَرَّةَ يَا مُحَمَّدُ. خُذْ إِبْرِيْقَ الشَّايِ يَا أَحْمَدُ. مَنْ هَذَا؟ مَا هَذَا؟ أَكْتُبُ بِالطَّبَّاشِيرِ. أَكْتُبُ عَلَى الْكُرَّاسَةِ بِالْقَلَمِ. أَيْنَ التَّلْمِيذُ؟ أَيْنَ الْمُعَلِّمُ؟ هَذَا الْوَلَدُ يَشْرَبُ الْقَهْوَةَ.

-5-

Бешинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Жойнамоз қаерда? Мисвокни бер. Залга кир. Салим дарсни ёдлаяпти. Дарсни ёдла! Бу эшик. Ким дарсни ёдлаяпти? – Карим. Бола каравотда ухлаяпти. Маҳмуд нонни еяпти. Гўштни егин. Мисвок қаерда? – ана у ерда, ўқитувчининг столи устида. Дарсни ёдла. Бу ерга кел. Муҳаммад гўштни еяпти. Қаламтарошни бер. Дафтар қаерда? – Ана у ерда, партанинг устида. Китоб шкаф ичида. Салим чойни ичяпти. Уйда ким бор? Ҳовлидаги ким бор? Қаҳвани шакар билан ич.

Бешинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

فَرِيْدٌ يَحْفَظُ دَرْسَهُ. مُحَمَّدٌ يَأْكُلُ الطَّيِّخَ. تَعَالَ هُنَا. إِحْفَظِ الدَّرْسَ. الْوَلَدُ يَنَامُ عَلَى السَّرِيرِ. خُذِ الْمِبْرَاةَ. ادْخُلِ الرَّدْهَةَ. هَذَا مُصَلِّيٌ. هَذَا مِسْوَالٌ. أَيْنَ سَلِيْمٌ؟ - هُنَاكَ يَفْرَأُ دَرْسَهُ. هَذَا شَبَّابٌ. أَيْنَ الْكِتَابُ؟ - فِي الْخِزَانَةِ. التَّلْمِيذُ يَأْكُلُ اللَّحْمَ. سَعِيْدٌ يَأْكُلُ الْخُبْزَ. تَعَالَ هُنَا، يَا سَعِيْدُ.

-6-

Олтинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

У ўқувчи. Мен ўқитувчиман. Сен ўқувчисан. От югурияпти. Тойчоқ қаерда? Хўроз қичқиряпти. Хўкиз қаерда? Қачон ўқийсан? Эй Саид, югур. Синфдан чиқ. Мен ёзьяпман. У қичқиряпти. Мен ўқувчиман. Эй Усмон, ёз. Тойчоқ ҳовлида югурияпти. Сигир қаерда? Ҳовлида. У чой ичяпти. Сен чой ичяпсан. От қаерда? – ҳовлида. Мен дарсни ўқияпман. Эй Саид, сен дарсни тушунаяпсан. Мен дарсни ёдлаяпман. Сен каравотда ухлаяпсан. Хўкиз еяпти. Мен югурияпман. Чойни ич. Нонни егин. Тойчоқ югурияпти. Ит қаерда? – ҳовлида. Бу ерга кел, эй Карим! У гўшти еяпти. Бузоқ ҳовлида. Товуқ қаерда?

Олтинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

فَرَسٌ. بَقْرَةٌ. مُهْرٌ. عَجَلٌ. مَا هَذَا؟ - مُصَلَّى. الْفَرَسُ يَرْكُضُ. أَيْنَ الْبَقْرَةُ؟ - هُنَا. كَرِيمٌ يَقْرَأُ الدَّرْسَ. أَنْتَ تَقْرَأُ الدَّرْسَ. أَرْكُضُ يَا فَرِيدٌ. أَنْتَ تَدْخُلُ الرَّذْهَةَ. أَنَا أَخْرُجُ مِنَ الْعُرْفَةِ. هُوَ يَشْرَبُ الشَّايَ. أَنْتَ تَشْرَبُ الشَّايَ. أَيْنَ فَرِيدٌ؟ - فِي الدَّارِ. أَيْنَ الْمُعَلِّمُ؟ أَخْرُجُ مِنَ الرَّذْهَةِ. الدَّيْلُكَ يَصِيحُ. هَذَا فَرَسٌ. أَيْنَ الْفَرَسُ؟ الْعَجَلُ يَرْكُضُ. الْمُهْرُ هُنَا، فِي الدَّارِ.

-7-

Еттинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ўқувчи копток ўйнаяпти. Балиқ сувда сузьяпти. Ҳовлида ким копток ўйнаяпти? – Фарид. Деразадан қара. Сувни ич. Ўқувчи туряпти. Мен сут ичяпман. Мен дарсдан кейин ўйнайман. Сен курсига ўтиряпсан. Шиши идишни ол. Пичоқни бер. Мол гўштини егин. Пичоқ қаерда? – бу ерда, шкафнинг ичида. Бу нима? Мен деразадан қараяпман. Туриб

дарсни ўқи. Абдукарим қаҳва ичяпти. Мен дарсдан кейин ўйнайман. Бу отми? Ҳа, бу от.

Еттинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

خُذِ الْكُرَّةَ. أَفْعُدْ هُنَا. أَفْعُدْ عَلَى مَقْعَدِ التِّلْمِيذِ. أَنْتَ تَنْظُرُ مِنَ الشُّبَّانِ. أَنَا أَنْظُرُ مِنَ الشُّبَّانِ. السَّمَاءُ يَسْبُحُ فِي الْمَاءِ. أَدْخُلِ الْفَصْلَ. أَنَا أَفْعُدُ. الْعَبُّ بِالْكُرَّةِ بَعْدَ الدَّرْسِ يَا سَعِيدُ. أَيْنَ الْقَبِينَةُ؟ - هُنَا فِي الْخِزَانَةِ. أَنَا أَزْكَضُ فِي الدَّارِ. الْهَرُّ يَأْكُلُ اللَّحْمَ. هَلْ تَلْعَبُ بَعْدَ الدَّرْسِ؟ - نَعَمْ أَلْعَبُ. هَلْ نَظَرْتَ مِنَ الشُّبَّانِ؟ الْعَجَلُ يَشْرَبُ الْمَاءَ.

-8-

Саккизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу Фариднинг қалами. Бу Маҳмуднинг чизғичи. Бу сенинг қаламинг. Бу менинг қаламим. Пиёлангни ол. Чойингни ич. Бу Сулаймоннинг оти ва бу унинг ҳўкизи. Сумкам қаерда? Дафтаримни бер. Ўқувчи дарсини ўқияпти. Фарид дарсини ёдлаяпти. У онасига итоат қилади. Тойчоғинг қаерда? Қаламдонинг қаерда? Ака ўз синглисини яхши кўради. Отим югуряпти. Эй онажоним, китобим қаерда? Эй укам, залдан чиқ. Эй укам, мана бу қаламни ол. Эй Карим, дарсингни ўқи! Ўғлинг каравотида ухляяпти. Бу менинг отам. Отам ёзяпти. Мен синфимга киярпман. Мен ўқитувчимга итоат қиламан. Сен ўқитувчингга итоат қиласан. Отам ёзяпти. Сиёҳдонимни бер. Қаҳвангни ич. Бу бузоқ сув ичяпти. Тойчоқ ҳовлидан чиқяпти.

Саккизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا لَوْحٌ عَارِفٍ. هَذَا قَلَمِي. خُذِ الْمِسْطَرَّةَ. هَاتِ قَلَمِي. إِفْرَأْ دَرْسَكَ. خُذْ سَاعَتَكَ. فَرِيْدٌ يَفْرَأُ دَرْسَهُ. سَلِيْمٌ يُحِبُّ أُخْتَهُ. إِحْفَظْ دَرْسَكَ يَا سَعِيدُ. أَيْنَ سَلِيْمٌ؟ - يَنَامُ عَلَى السَّرِيْرِ. أَيْنَ أَبِي؟ - فِي الْبَيْتِ. أَيْنَ أَحِي؟ - فِي الدَّارِ يَلْعَبُ بِالْكُرَّةِ. هَذَا تِلْمِيْذِي. هَذَا تِلْمِيْذِكَ.

-9-

Тўққизинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Бу сичқон. Отам айғир отига минди. Салим деразани очди. Акам эшикни очди. Бу менинг эшагим ва бу укамнинг тойчоғи. Отам отни минди. Ўқувчи мактабга кетди. Мен деразани очдим. Эй Карим, деразани оч. Эшак ҳовлида. Ўрмонда бўри топилади. Қаерга кетяпсан? – мактабга. Саид қаерда? Боғда ўйнапти. Мен дарсни ўқидим. Сен хатни ёздинг. Хатни ёз. Мен чойни ичдим. Салим дарсини англади. Айғир отга мингин. Маҳмуд дарсни ёдлади. Ўқитувчи синфга кирди. Эй Абдуллоҳ, сен мени қаламимни олдинг. Ўқувчи турди. Ўқитувчи ўтирди. Ўқувчи деразадан қаради. Эшикни ким очди? – мен очдим. Қаламимни ким олди? Мен олдим. Чизғичимни бер. Сен олдинг. Китобни ол. Мушук қаерда? Мушук сичқонни еяпти. Айғир отимга миндим. Мушук сутни ичяпти.

Тўққизинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ التِّلْمِيذِ؟ - فِي الْحَدِيثَةِ. فَتَحَ فَرِيذُ الْبَابِ. دَخَلَ الْمُعَلِّمُ الْفَصْلَ. أَنَا دَخَلْتُ الْفَصْلَ. أَيْنَ تَذَهَبُ؟ فِي الْعَابَةِ دُبُّ. أَكْتُبِ الْمَكْتُوبَ إِلَى عُثْمَانَ. كَتَبْتُ الْمَكْتُوبَ إِلَى أَحِي. أَيْنَ قَرَأْتَ الدَّرْسَ؟ - فِي الْبَيْتِ. أَنْتَ أَخَذْتَ الْقَلَمَ. ذَهَبْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. شَرِبْتُ اللَّبَنَ. شَرِبْتَ اللَّبَنَ. أَيْنَ الْهَرُّ؟ الْهَرُّ يَأْكُلُ الْفَأْرَ. الْهَرُّ يَلْعَبُ. هَاتِ الْقَيْنَةَ. أَيْنَ الْحِمَارُ؟

-10-

Ўнинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Бу маркаб (машина). Санчокни бер. Бу лаган. Қаламим қаерда? Салим куляпти ва укаси йиғляпти. Лаганни бер. Жим бўл эй укам! Эй Фарид, нега куляпсан? Эй Фарид, нега йиғляпсан? Салим айғир отга миняпти. Нега деразани очдинг? Боғдаги ким? Туриб дарсимни ўқидим. Бу бола нега куляпти? Туриб дарсни ўқи! Ўқувчи туриб китобини ўқиди. Нега жим турибсан? Эй Салим, ўқи! Туз қаерда? Бир пиёла чойни ичдим. Бу чойни ич. Нега синфдан чиқдинг? Эй онажон, коптогим қаерда? бу ерда, каравотни тагида, эй ўғлим. Бўр қаерда? – ўқитувчининг столи устида. Эшагимни миниб акамникига бордим. Муҳаммад овқатни қошиқ билан еяпти.

Ўнинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

ذَهَبْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. كَتَبْتُ الْمَكْتُوبَ. عَبْدُ اللَّهِ يَكْتُبُ الْمَكْتُوبَ. شَرِبْتُ فَنَجَانًا شَايًا. اشْرَبِ الشَّايَ. فَمُ وَاقْرَأِ الدَّرْسَ. لَمْ تَبْكِي؟ فَرْسِي. لَمْ تَضْحَكْ؟ لَمْ يَضْحَكْ هَذَا التَّلْمِيذُ؟ أَيْنَ الثَّوْرُ؟ اقْرَأِ الدَّرْسَ. أَحِبُّ مُعَلِّمِي. اُكْتُبِ الدَّرْسَ. الْكِتَابُ عَلَى مَقْعَدِ التَّلْمِيذِ. الْكُرَّةُ تَحْتَ الْمَكْتَبِ أَوْ فَوْقَهَا. رَكِبْتَ الْحِمَارَ.

-11-

Ўн биринчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу пичоқ ва анави қайчи. Бу пичоқни олиб, нонни кес. Айғир отни миниб ўрмонга бордим. Эй она, қадах қаерда? – Эй ўғлим бу ерда. Товуқ қаерда? – у ерда ҳовлида. Жуда чанқаб бир қадах сув ичдим. Бу киши бойдир ва анави камбағалдир. Нонни пичоқ билан кесдим. Бир қадах сув бер. Бир пиёла чой ич. Бу кам ва бу кўпдир. Бу бой ва бу камбағалдир. Ўқувчи, ўқитувчиси олдида дарсини ўқияпти. Дарсимни ўқитувчим олдида ўқидим. От қаерда? – у ерда ҳовлининг орқасида. Нонни кес. Ручка қаерда? Қўрғошинли

оддий қаламни бер. Тойчоқ ҳовлининг орқасида югурыпти. Эй қизим, туздонни бер. Бузоқ сувни ичяпти.

Ўн биринчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ الْمَقْصُ؟ أَيْنَ الْقَدْحُ؟ قَطَعْتُ الْخُبْزَ. عَطِشْتُ كَثِيرًا فَشَرِبْتُ الْمَاءَ. هَذَا الرَّجُلُ فَقِيرٌ وَذَلِكَ غَنِيٌّ.
هَذَا كَثِيرٌ. هَذَا قَلِيلٌ. قَرَأْتُ كَثِيرًا. أَيْنَ الْكُرْسِيِّ؟ - هُنَاكَ، وَرَاءَ الْمَكْتَبِ. فَرِيدٌ يَفْرَأُ دَرْسَهُ أَمَامَ مُعَلِّمِهِ. هَذَا
مَقْصُ أُمِّي. هَذِهِ مِيزَاتِي. هَذَا قَدْحُ زَهْرَاءَ. هَذَا حِمَارِي. أَيْنَ الْبَقْرَةِ؟

-12-

Ўн иккинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Жойнамозлар қаерда? Мисвоклар қаерда? Чизғичларни бер. Қаламларни ол. Эшикларни оч. Китоблар қаерда? – у ерда, шкафнинг ичида. Ўқувчилар дарсни ўқияптилар. Биз дарсдан кейин ҳовли майдонида ўйнаймиз. Дарсдан кейин ҳовли майдонида ўйланглар. Чой ичинглар. Дарсни тушунинглар. Улар дарсни тушунаяптилар. Нега эшикларни очяпсизлар? Сизлар дарсни ёдлаяпсиз. Биз дарсни ёдлаяпмиз. Улар кўп ўқийдилар ва кам ухлайдилар. Кўп ўқи. Дарсдан кейин синфдан чиқамиз. Китобларимни бер. Даряларимни ёдладим. Дарсларингни тушундинг. Нима учун куласизлар? Нима учун йиғлайсизлар? Нима учун жим турасизлар? Ўқинглар. Мана бу қаламни бер. Қаерга кетяпсизлар? Бизлар кўп ўқиймиз.

Ўн иккинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

نَكْتُبُ بِالْأَقْلَامِ. أَيْنَ الْمَسَاطِرُ؟ التَّلَامِيذُ يَقْرَأُونَ الدَّرْسَ. اقْرَأُوا دُرُوسَكُمْ. أَيْنَ كُرَاسَاتِي؟ أَيْنَ أَقْلَامِي؟
هَاتِ كُرَاسَتِي، يَا سَعِيدُ. لَمْ تَسْكُتْ؟ إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟ أَنْتُمْ تَلْعَبُونَ كَثِيرًا. أَنْتُمْ تَلْعَبُونَ قَلِيلًا. أَيْنَ تَذْهَبُونَ؟
-إِلَى الْمَدْرَسَةِ. هُمْ يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ. هُمْ يَشْرَبُونَ الشَّايَ. عَطِشْتُ فَشَرِبْتُ الشَّايَ كَثِيرًا. شَرِبْتُ الْقَهْوَةَ.

-13-

Ўн учинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу менинг бобом. Ана бу сенинг бобонг. Қаламлар билан варақларга ёзадилар. Мана бу ўқувчилар дарсларини ёдлаяптилар. Бўр билан доскага ёзадилар. Бу менинг ўғлим. Мана булар сенинг ўғилларинг. Қизим Фотима қаерда? Бу ерда боғда. Мен бувимни жуда яхши кўраман. Эй болалар, деразаларни очинглар. Болалар оталарига итоат қиладилар. Оталар болаларини жуда яхши кўрадилар. Улар ҳовлида ўйнаяптилар. Биз ака-укаларимизни жуда яхши кўраимиз. Эй ўқувчилар, дарсларингизни ўқинглар. Бухоро шаҳрида мадрасалар кўплаб топилади. Мана булар менинг қизларим. Мана булар сенинг иниларинг. Эй болалар, оналарингизга итоат қилинглр. Мана бу болалар копток ўйнаяптилар. Нима учун ўйнаяпсизлар? Дарсларингизни ўқинглар. Дарсимни тушундим. Дарсингни ёдла. Соатлар қаерда? Ўқувчилар синфдан чиқяптилар. Иниларим ўрмонга кетяптилар.

Ўн учинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

اِفْتَحِ الْبَابَ، يَا وَلَدُ. اُحِبُّ جَدِّي وَجَدَّتِي جِدًّا. أَيْنَ الْأُورَاقُ؟ اِفْتَحُوا الْأَبْوَابَ. خُذِ الْأُورَاقَ، يَا عَبْدَ
اللَّهِ. لَمْ تَلْعَبْ؟ يَا عَبْدَ الْعَزِيزِ، اقْرَأْ. اَلْعَبْتُ بَعْدَ الدَّرْسِ. اَلْعَبُوا بَعْدَ الدَّرْسِ. هَؤُلَاءِ أَخَوَاتِي الصَّغِيرَةُ. هَؤُلَاءِ

الأولادُ يلعبونَ كثيرًا. ذهبتُ إلى المدرسة. التلاميذُ خرجوا من الفصول. يركبُ الفرس. هؤلاء إخوتك. قرأتُ درسي.

-14-

Ўн тўртинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Пичоқлар билан нонни кесамиз, қошиқлар билан овқат еймиз, пиёлалар билан чой ичамиз. Эй Фарид! Кел, чой ичамиз. Кўп юрдим. Эй Фарид, китобимни қаерга қўйдинг? Бу ерга, шкафни ичига қўйдим. Ўқувчи китобини парта устига қўйяпти. Китобларни сандиққа қўйинглар. Мана бу ўқувчилар Самарқанд шаҳрида таълим оладилар. Биз Бухоро шаҳридаги Мир Араб мадрасасида таълим оламиз. Сиз Андижон шаҳрида таълим оласиз. Ўқувчи мадрасага келди. Улар оталарини яхши кўрадилар. Ўқитувчи мадрасага келди. Эй Абдулкарим! Кел, ҳовлимизда копток ўйнаймиз. Эй Маҳмуд! Бу ерга нима учун келдинг? Китобни шкафга қўй. Дарсингни ўқидингми? Ҳа ўқидим. Мен ҳам ўқидим. Қаламни қаламтарош билан учладим. Қаламни қаламтарош билан учлаймиз. Қаламни қаламтарош билан учла. Пиёла билан чойни ичадилар. Эй бола, юргин. Қаламингни учла. Акам келди. Айғир от уйнинг олдида юрибди.

Ўн тўртинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

أفراس. كلاب. سكاكين. ملاعق. فناجين. إقطع الخبز بالسكين. أين السكاكين؟ ضع السكين على الرف. ضع الكتاب في الخزانة. لم تلعب؟ أين تقرأ؟ هل أنت تقرأ؟ - نعم أقرأ. أين تقرأ؟ - في

الْمَدْرَسَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ. هَلْ بَرَيْتَ فَلَمَكَ؟ - نَعَمْ بَرَيْتُ. اِقْرُؤُوا كَثِيرًا. اَلْعَبُّوا قَلِيلًا. تَعَالَ نَقْرَأُ دَرَسَنَا. هَلْ قَرَأْتَ دَرَسَكَ، يَا عَبْدَ اللَّهِ.

-15-

Ўн бешинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Стуллар қаерда? Ўқитувчи синфдан чикди сўнгра ўқувчилар чикди. Эй Саид! Мадрасага қачон келдинг? ҳозигина келдим эй Салим. Ким билан бирга келдинг? Дўстим Усмон билан келдим. Қалам, чизғич ва китоб сотиб олдим. Китоблар, варақлар, чизғичлар, қаламлар ва дафтарлар сотиб олдик. Мадрасага бордик. Уйга келдинглар. Дарсни ўқидинглар. Ҳовли майдонида ўқувчиларни копток ўйнаётганларини кўрдим. Дўстим Фаридни боғда ўйнаётганини кўрдим. Мана бу ўқитувчилар ўқувчиларини жуда яхши кўрадилар. Отам чироқлар сотиб олди. Эй ўқувчилар, дарсларингизни ўқидингизми? Ҳа ўқидик. Кам юрдинглар. Китобларни шкафни ичига қўйдингларми? Ҳа қўйдик. Отингни қачон сотдинг? Бузоқ онаси билан бирга юряпти. Отанг сигирини сотдими? Эй Солиҳ, Саидни қачон кўрдинг? Ҳозиргина, эй акам. Айғир от, хўкиз ва сигирни сотиб олдик. Хизматчи бозорга бориб, товуқ ва хўроз сотиб олди.

Ўн бешинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ السَّاعَاتِ؟ اِقْرُؤُوا دُرُوسَكُمْ. هَلْ كَتَبْتَ الْمَكْتُوبَ إِلَى أَخِيكَ الصَّغِيرَةِ؟ مَتَى جِئْتَ إِلَى هُنَا؟ - الْآنَ. مَعَ مَنْ جِئْتَ؟ - مَعَ صَاحِبِي نَعِيمٍ. لَمْ بَكَيْتَ؟ لَمْ ضَحِكْتَ؟ التَّلَامِيذُ شَرِبُوا الشَّايَ. شَرِبْنَا الشَّايَ.

الأولادُ أَكَلُوا الطَّعَامَ. هَلْ ذَهَبْتُمْ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ - ذَهَبْنَا. تَعَالَ هُنَا، نَلْعَبُ. اِقْرَأْ دَرَسَكَ. هَلْ كَتَبْتَ الْمَكْتُوبَ؟ أَيْنَ الْكَرَاسِيُّ؟

-16-

Ўн олтинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ўқитувчингни доимо хурмат қил. Тойчоқ тош олдида югуряпти. Ота-онингни, бобо-бувинги, ака-укаларингни ва опа-сингилларингни хурмат қил. Дарс вақтида ўйнама! Сўзимни тингла. Дарс вақтида доимо олдинга қара ва ҳеч ўнг-чап тарафинга қарама. Ошпаз овқатни ошхонада пиширяпти. Пичоқ қаерда? Ошхонада. Нега деразадан қараяпсизлар? Қараманглар! Хизматчи айғир отни минди. Дарс вақтида кулманглар. Бозорга бориб, қаламлар, чизғичлар, дафтарлар ва сиёҳдонлар сотиб олдим. Қаламимни олма. Эй Сулаймон, нима учун дафтаримни олдинг? Сўзингни эшитдик. Унинг сўзини эшитдим. Сўзимни эшитдингизми? Ҳа эшитдик. Ошпаз қаерда? Ошхонада овқат пиширяпти. Стулларга ўтирма. Хизматчи аёл қаерда? Ўқитувчи айтяпти: "Эй ўқувчилар, ўйнаманглар! Ўқувчилар устозларининг гапига қулоқ солиб, дарсларини ўқияптилар.

Ўн олтинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

لَا تَلْعَبْ وَقْتِ الدَّرْسِ. لَمْ تَلْعَبْ؟ لَا تَلْتَفِتْ وَقْتِ الدَّرْسِ يَمِينًا وَشِمَالًا. أَيْنَ الْحَادِمَةُ؟ - هُنَا فِي الْمَطْبَخِ. لَا تَمْشِ فِي هَذِهِ الْجُنَيْنَةِ. اَلْعَبْ هُنَا. اَلْعَبْ فِي دَارِنَا. لَا تَضْحَكْ أَمَامَ الْمُعَلِّمِ. هَلْ خَرَجْتَ إِلَى السُّوقِ؟ - نَعَمْ خَرَجْتُ. مَتَى جِئْتَ؟ - الْآنَ. لَا تَنْظُرُوا مِنَ الشُّبَّانِكِ. اِسْمَعُوا قَوْلِي. اِحْتَرَمْ مُعَلِّمَكَ. لَمْ تَسْكُتْ؟ اِقْرَأْ. خَرَجْتُ إِلَى السُّوقِ فَاشْتَرَيْتُ الْأَقْلَامَ. أَيْنَ الطَّبَّاحُ؟ - فِي الْمَطْبَخِ.

-17-

Ўн еттинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ҳаракатчан ўқувчи. Дангаса ўқувчи. Катта дераза. Кичкина эшик. Узун қалам. Катта бузоқ. Қисқа чизғич. Ўтмас болта. Супурги қаерда? Эски китоб. Янги қалам. Кичкина тойчоқ. Узун (бўйли) киши. Ўткир пичоқ. Катта арра. Катта лавҳача. Катта эшикни оч. Ўткир пичоқ қаерда? Катта доскага ёз. Болғачани бер. Эй дангаса ўқувчи, ўйнама! Эски қаламингни ол. Янги китобимни бер. Хизматчи катта эшикни очди. Ҳаракатчан ўқувчи катта доскага бўр билан ёзяпти. Эй хизматчи, уйни супур. Қаламингни ўткир қаламтарош билан оч. Нега эски китоб сотиб олдинг? Ота-оналарингизни ҳурмат қилинглр. Эй дангаса ўқувчилар, дарс вақтида ўйнаманглр. Мана бу ҳаракатчан ўқувчилар дарсларини ўқияптилар.

Ўн еттинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا مُجْتَهِدٌ. شُبَّانُ صَغِيرٌ. بَابٌ كَبِيرٌ. افْتَحَ الْبَابَ الْكَبِيرَ. هَاتِ الْقَلَمَ الْقَدِيمَ. قَلَمٌ قَصِيرٌ. سَكِينٌ كَهَامٌ. قَدْخٌ صَغِيرٌ. خَذِ الْقَلَمَ الطَّوِيلَ. افْعُدْ عَلَى الْكُرْسِيِّ الصَّغِيرِ. لِمَ لَا تَقْرَأُ يَا كَسْلَانُ؟ اِقْرَأْ دَرَسَكَ، يَا تَلْمِيزٌ مُجْتَهِدٌ. افْتَحَ الْبَابَ الْكَبِيرَ. فَتَحْنَا الْبَابَ الْكَبِيرَ. شَرَبْتُ الشَّايَ بِالْفَنَجانِ الصَّغِيرِ. اَكْنَسِ الْبَيْتَ بِالْمِكْنَسَةِ. هَاتِ الْقَلَمَ الْجَدِيدَ. أَيْنَ الْمُهْرُ الصَّغِيرُ؟

-18-

Ўн саккизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Баланд стул. Паст стул. Итоатли бола. Итоатсиз бола. Одобли ўқувчи. Чиройли қалам. Катта арра. Кичкина сандиқ. Катта бигиз. Ёмон бола. Акам катта сандиқни қулфляпти. Калит қаерда? Бу ерда, эй акам. Қулфни бер, эшикни қулфла.

Итоатли ўқувчини ўқитувчиси яхши кўради. Ўтинни катта арра билан арралаймиз. Ўтинни катта болта билан кесдим (ёрдим). Ўқитувчи итоатли ўқувчини яхши кўради. Итоатсиз болани ўқитувчиси яхши кўрмайди. Кичкина сандиқни очдим. Кенг залга кир. Тор хонага кирдим. Отанг сени яхши кўради. Акам мени яхши кўради. Хатни мана бу чиройли қалам билан ёзаман. Бу одобли бола, мен уни жуда яхши кўраман.

Ўн саккизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

وَلَدٌ مُّؤَدَّبٌ. وَلَدٌ غَيْرٌ مُّؤَدَّبٍ. تَلْمِيذٌ مُّطِيعٌ. عَجَلٌ كَثِيرٌ. كُرْسِيٌّ كَثِيرٌ. قَلَمٌ جَمِيلٌ. هَاتِ الْقَلَمَ الْجَمِيلَ. خُذِ الْقَاسَ الصَّغِيرَ. مَنشَارٌ صَغِيرٌ. سِكِّينٌ طَوِيلٌ. فَاسٌ كَثِيرٌ. أَيْنَ الْكُتُبِ؟ فِي الْخِزَانَةِ الْكَبِيرَةِ. فَتَحْتُ الشُّبَّكَ الْكَبِيرَ. أَفْقَلْتُ الْبَابَ. ، أَفْقَلِ الْبَابَ الْكَبِيرَ. هَذَا صُنْدُوقٌ كَثِيرٌ. كُرْسِيٌّ جَيِّدٌ. أَيْنَ الْمَكْنَسَةِ؟

-19-

Ўн тўққизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу кўча узундир. Бу бола суюклидир. Бу қайчи чиройлидир. Эшикни яхшилаб қулфла. Бу чиройли қайчини ол. Янги кўчадан юрдим. Катта кўчадан дўстим Салим билан бирга юрдим. Эрта ухлаб, эрта тур. Бугун мадрасага жуда эрта келдим. Бола, катта кўчада йиқилиб, кўп йиғлади. Ҳаракатчан ўқувчи суюклидир ва дангаса ўқувчи ёқимсиздир (суюкли эмас). Катта эшик очиқдир ва кичкина эшик қулфдир. Бугун мадрасага кечиккан ҳолда келдим. Эй Саид, дарсингни ўқидингми? Ҳа ўқидим ва яхшилаб ёдладим. Ўғлим ободли. Нима учун кечикиб келдинг? Ўқувчинг ҳаракатчан. Бу стул баланддир ва буниси пастдир. Мен мадрасага барвақт келдим акам Маҳмуд эса кечикиб келди.

Ўн тўққизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا الْكُرْسِيُّ صَغِيرٌ. هَذَا الْبَابُ مَفْتُوحٌ. هَذَا الْوَلَدُ مُؤَدَّبٌ. هَذَا التَّلْمِيذُ مُجْتَهِدٌ. هَذَا الشَّارِعُ كَبِيرٌ.
قَلَمِي جَمِيلٌ. قَلَمُكَ طَوِيلٌ. إِنَّكَ مُؤَدَّبٌ. التَّلْمِيذُ الْمُجْتَهِدُ مُحَبُّوبٌ. التَّلْمِيذُ الْكَسَلَانُ مَمْقُوتٌ. يَا ابْنِي،
هَاتِ قَلَمِي الْجَيِّدَ هَذَا. يَا أَبِي، أَعْطِنِي. رَكِبْتُ الْفَرَسَ فَذَهَبْتُ إِلَى صَدِيقِي.

-20-

Йигирманчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Салим апельсинни жуда яхши кўради. Мен олмани жуда яхши кўраман. Улар тарвузни яхши кўрадилар. Эй Фарид, бу олмани егин. Олма жуда шириндир. Чойни лимон билан ич. Эй Карим, қовунни яхши кўрасанми? Ҳа, уни жуда яхши кўраман. Мен ҳам уни яхши кўраман эй Абдулкарим. Отам бир кадоқ узум сотиб олди. Отанг катта тарвуз сотиб олди. Бу олма жуда кичкинадир. Эй акам, бу нима? Апельсин, эй укам. Уни қаердан олдинг? Бозордан сотиб олдим. Эй Собир, бугун сеникига ким келди? Дўстим Саид. Бу ерга қачон келдинг? Ҳозиргина. Лимон сотиб олгани мен билан бозорга борасанми? Бажони дил. Мен билан бирга боғимимизга борасанми? Бор мамнуният билан. Мадрасага борасизларми? Чой ичинглар. Эй Маҳмуд кел, боғга олма ейиш учун борамиз. Мен укамни олиш учун уйга бораман сўнгра боғга борамиз.

Йигирманчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

الْبُرْتُقَالُ لَدِيدٌ. اللَّيْمُونُ حَامِضٌ. هَذَا بِطِيحٌ. اشْتَرَيْتُ رَطْلًا تَفَاحًا. هَلْ تُحِبُّ الْبُرْتُقَالَ؟ نَعَمْ، أَحِبُّهُ
جَدًّا. أَتَذْهَبُ مَعِيَ إِلَى الْحَدِيقَةِ؟ سَأَذْهَبُ. اشْتَرَيْتُ رَطْلًا عِنَبًا. هَذَا الشَّمَامُ لَدِيدٌ. هُوَ يُحِبُّ التَّفَاحَ. أَنَا
أُحِبُّ الشَّمَامَ. ذَهَبْنَا إِلَى الْحَدِيقَةِ لِنَأْكُلَ التَّفَاحَ. هَلْ تَذْهَبُ مَعِيَ إِلَى السُّوقِ؟

-21-

Йигирма биринчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Учта китоб. Тўққизта қалам. Ўнта дафтар. Бешта лавҳача. Еттита чизғич. Олтита синф. Саккизта ойна. Тўртта пичоқ. Саккизта уй. Тўққизта каравот. Ҳовли майдонида бешта ўқувчи ўйнаётганини кўрдим. Олтита ўқувчини муаллимлари олдида дарс ўқиётганини кўрдим. Тўрт пиёла чой ичдим. Шаҳримизда еттита масжид бор. Бу китоб бир тийин туради. Отам, нархи беш сўм бўлган отни сотиб олди. Эй акам, бу китобни қанчага сотиб олдинг? Ўн сўмга. Жуда чанқадим ва беш пиёла чой ичдим. Бирга-бир(ни қўшсак) икки. Иккига-икки тўрт. Бугун кўп ухладим. Ўн соат ухладим. Бугун беш қадоқ чой, тўққиз қадоқ шакар, битта қовун ва битта тарвуз сотиб олдик. Бу ҳўқизнинг нархи беш сўмдир. Бу ҳўрозни уч тийинга сотиб олдик.

Йигирма биринчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

حَمْسَةٌ كُتِبَ. ثَلَاثَةُ أَقْلَامٍ. أَرْبَعَةُ أَفْدَاحٍ. سِتَّةُ سُورٍ. شَرَيْتُ أَرْبَعَةَ فَنَاجِينَ شَايًا. اشْتَرَيْتُ سِتَّةَ دَفَائِرٍ. هَذَا الْكِتَابُ يُسَاوِي تِسْعَةَ مَلِيَمًا. هَذَا الْقَلَمُ يُسَاوِي خَمْسَةَ مَلِيَمًا. وَهَذَا أَرْبَعَةَ مَلِيَمًا. نَمْتُ الْيَوْمَ تِسْعَ سَاعَاتٍ. نَمْتُ عَشْرَ سَاعَاتٍ. اشْتَرَيْتُ فَرَسًا؛ ثَمَنُهُ سِتَّةُ دَنَانِيرٍ. اشْتَرَيْتُ سَرِيرًا بِثَمَانِيَةِ رُوبَلَاتٍ.

-22-

Йигирма иккинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Йигирмата китоб. Ўттизта ўқувчи. Олтмишта қалам. Саксонга дафтар. Тўқсон тийин. Бугун йигирмата дафтар сотиб олдим. Бу синфда ўттизта ўқувчи таълим олади. Бу китоб йигирма тийин туради ва мана буниси эса ўттиз тийин. Китобфуруш йигирмата қалам, олтита дафтар, тўртта доска, ўттизта чизғич, сиёҳдон сотди. Хизматчи бозорга бориб, ўттиз қадоқ узум сотиб олди. Бугун ўн соат шуғулландик. Эй акам, бу тарвузни қанчага сотиб олдинг? Йигирма тийинга. Бу от қанча туради? Ўн фунт. Зиё номли кутубхонага бориб, китоблар, қаламлар ва дафтарлар сотиб олдим. Велосипедингни мин. Велосипедимни миняпман. Велосипедларингни мининглар. Бу айғир от тўқсон сўм туради. Бу хўкизни қирқ сўмга сотиб олиб, эллик беш сўмга сотдик.

Йигирма иккинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

خَمْسَةُ أَوْلَادٍ. تِسْعَةُ تَلَامِيذٍ. عَشْرَةُ أَقْلَامٍ. عِشْرُونَ لَوْحًا. اشْتَرَى أَبِي هَذَا الثَّوْرَ بِسِتِّينَ رُوبَلًا. أَرْبَعُونَ شُبَّانًا. خَمْسُونَ دَرَسًا. عِشْرُونَ فَنَاجِيًا. ثَلَاثُونَ مِجْبَرَةً. هَذَا الطَّعَامُ يُسَاوِي خَمْسِينَ رُوبَلًا. وَهَذَا سَبْعِينَ رُوبَلًا. ثَمَنُ هَذَا الثَّوْرِ أَرْبَعُونَ رُوبَلًا. شَرَيْتُ خَمْسَةَ فَنَاجِيَةٍ شَايًا. يُبَاعُ فِي الْمَكْتَبَةِ كُتُبٌ، أَقْلَامٌ، دَفَاتِيرٌ، مَحَابِرٌ وَمَسَاطِرٌ.

-23-

Йигирма учинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Бир кунда йигирма тўрт соат бор. Бир ойда тўрт ҳафта бор. Бир ҳафтада етти кун бор: Жума, шанба, якшанба душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба. Анави уй минг сўм

туради. Бу кеча беш соат шуғулландим. Кундузи ишлаймиз ва тунда дам оламиз. Бир йилда тўрт фасл бор: баҳор фасли, ёз фасли, куз фасли, қиш фасли. Бозорга бориб, кутубхонга кирдим ва ўн битта қалам, юзта дафтар ва мингта перо сотиб олдим. Қаламинг қанча туради? Беш тийин. Бу китобни йигирма тўрт тийинга сотиб олдим. Қишда мадрасада таълим оламиз ва ёзда эса дам оламиз. Шу ҳафтада ўрмонга борамиз. Йилда ўн икки ой бор: Муҳаррам, сафар, рабийъул аввал, рабийъул ахир, жумадал у'ла, жумадал ахир, ражаб, шаъбон, рамазон, шаввол, зул қаъда, зулҳижжа.

Йигирма учинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

سَنَةً، فَصَلَّ، نَهَارًا، أُسْبُوعًا، لَيْلَةً، شَهْرًا. خَمْسَةَ وَعِشْرُونَ مَلِيْمًا. أَرْبَعَةً وَثَلَاثُونَ فَلَمَّا. ثَلَاثُونَ يَوْمًا. أَرْبَعُونَ عَجَلًا. أَرْبَعَةً وَثَلَاثُونَ مِفْتَاحًا. يَتَعَلَّمُ فِي مَدْرَسَتِنَا أَرْبَعَةً وَثَلَاثُونَ طَالِبًا. يَتَعَلَّمُ فِي صَفِّنَا سِتَّةَ وَعِشْرُونَ طَالِبًا. أَنَا أَحِبُّ فَصْلَ الصَّيْفِ. نُحِبُّ فَصْلَ الصَّيْفِ. فِي فَصْلِ الشِّتَاءِ نَتَعَلَّمُ فِي الْمَدْرَسَةِ. فِي فَصْلِ الصَّيْفِ نَسْتَرِيحُ.

-24-

Йигирма тўртинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Чойнак қаерда? Сочик қаерда? Совунни бер, юзимни юваман. Обдастани бер таҳорат қиламан. Салим шом намозини ўқияпти. Бугун пешини катта масжидда ўқидим. Жумъани ўқидик. Хуфтонни ўқи. Мана бу кишилар шом намозини ўқияптилар. Салим таҳорат қиляпти ва Фарид намоз ўқияпти. Усмон таҳорат қилиб, юзини янги сочикқа артди. Таҳорат қилиб сўнгра шом намозини ўқи. Хуфтонни қачон ўқидинг? Ҳозиргина. Бу чойнак жуда катта. Тоғора қаерда? Уни қаерга қўйдинг? Чўткани бер. Хизматчи етти кадоқ совун

сотиб олди. Хизматчи аёл қаерда? Эй Умар, юзингни ювгин. Хайит намозидан кейин акам Муҳаммадникига бораман. Эй акам, сочиқни беринг. Эй Маҳмуд, хайит намозини қаерда ўқидинг? Ҳасти Имом масжидида ўқидим. Сен қаерда ўқидинг.

Йигирма тўртинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

صَلَاةُ الْعَصْرِ. صَلَاةُ الْفَجْرِ. صَلَّيْتُ الْيَوْمَ صَلَاةَ الْعِشَاءِ فِي الْمَسْجِدِ. صَلَّيْتُ صَلَاةَ الْعِيدِ فِي الْمَسْجِدِ الْكَبِيرِ. نَشَفْتُ وَجْهِي بِالْمِنْشَفَةِ. غَسَلْتُ وَجْهِي بِالصَّابُونِ. أَيْنَ الْفُرْشَةُ؟ هُنَا. هَاتِ الْمِنْشَفَةَ، أَنْشِفْ وَجْهِي. أَيْنَ الْإِبْرِيْقُ؟ تَوَضَّأْتُ ثُمَّ صَلَّيْتُ صَلَاةَ الظُّهْرِ. صَلِّ صَلَاةَ الْمَغْرِبِ. أَيْنَ صَلَّيْتُ صَلَاةَ الْعِيدِ.

-25-

Йигирма бешинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Бу инсон. Бу бурун. Инсоннинг битта боши, битта бурни, битта оғзи ва битта тили бор. Қулоқ билан эшитамиз, тил билан гапирамиз, оғиз билан еймиз, қўл билан ушлаймиз ва кўз билан кўрамиз. Бу қаламни қўлинг билан ушла. Тилингни ёлғондан сақла. Маҳмуднинг сочи узун ва Аҳмаднинг сочи калтадир. Овқатдан олдин ва овқатдан кейин юзингни ювгин. Эй акажон, Салимни қачон кўрдинг? Уни бугун пешиндан кейин кўрдим. Дўстим Фаридни шомдан кейин боғда ўйнаётганини кўрдим. Бугун жуда барвақт ухладим. Баъзи ўқувчилар ҳаракатчандирлар ва баъзилари дангасадирлар. Ҳар бир қўлда бешта бармоқ бор: бош бармоқ, кўрсатгич бармоқ, ўрта бармоқ, сўфи (тўртинчи) бармоқ, жимжилоқ.

Йилда ўн икки милодий ойлар бор: Январ, Феврал, Март, Апрель, Май, Июнь, Июль, Август, Сентябрь, Октябрь, Ноябрь, Декабрь.

Йигирма бешинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

يَنَآيِرُ، فِبرَايِرُ، مَارِسُ، إبريلُ، مَآيُو، يُونْيُو، يُونْيُو، أَعْسَطُسُنْ، سِبْتَمْبِرُ، أَكْتُوبِرُ، نُوفَمْبِرُ، دِيسَمْبِرُ.
هَذَا أَنْفٌ. هَذَا فَمٌ. مَا هَذَا؟ رَأْسُ سَلِيمٍ كَبِيرٌ. رَأْسُ فَرِيدٍ صَغِيرٌ. رَأْسُ مَنْ كَبِيرٌ؟ رَأْسُ مَنْ صَغِيرٌ؟ شَعْرُ مَنْ قَصِيرٌ؟ شَعْرُ مَنْ طَوِيلٌ؟ شَعْرُ أَحِي الصَّغِيرِ طَوِيلٌ. اغْسِلْ يَدَكَ بَعْدَ الأَكْلِ. اغْسِلُوا أَيْدِيكُمْ قَبْلَ الأَكْلِ.
إِحْفَظْ لِسَانَكَ مِنَ الكَذِبِ.

-26-

Йигирма олтинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Оқ мўйлов. Қора мўйлов. Менинг бўйним узун. Бу киприк қорадир. Сенинг бўйнинг калтадир. Тилингизни ёлғондан сақланглар. Одобли ўқувчи ҳеч ёлғон гапирмайди. Нега хатингни ёзмайсан? Одобли болалар ёлғон гапирмайдилар. Бешта бармоқ учи. Апельсинни яхши кўрасанми? Ҳа, уни жуда яхши кўраман. Лимонни яхши кўрасанми? Йўқ, уни яхши кўрмайман. Бу, менинг бурним. Бу, сенинг бошинг. Бобомнинг сочи оқдир. Отамнинг мўйлови оқдир. Ҳар бир кафт (қўллар)да бармоқ ва ҳамма бармоқларда тирноқ бор. Салимнинг сочи қорадир. Ҳеч қачон ёлғон гапирма. Ҳеч қачон ёлғон гапирманглар. Бармоғингни қимирлатма! Кипригинг қорадир. Мана бу ўқувчилар ёлғон гапирмайдилар. Биз ҳеч қачон ёлғон гапирмаймиз. Фаол ўқувчилар дарс вақтида ўйнамайдилар. Ака-укаларинг нега ўқимайдилар.

Йигирма олтинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

شَعْرُ أُمِّي أَبْيَضٌ. شَعْرُكَ أَسْوَدٌ. هُدْبِي أَسْوَدٌ. هُدْبُ طَوِيلٌ. هُدْبٌ قَصِيرٌ. شَارِبُ أَخِي طَوِيلٌ. وَجْهُ أَحْمَدَ أَبْيَضٌ. لَا أَلْعَبُ وَقْتُ الدَّرْسِ أَبَدًا. أَحِبُّ التُّفَّاحَ جَدًّا. لَا أَحِبُّ اللَّيْمُونَ. لَا تَلْعَبُ. لَا تَلْعَبُوا. لِمَ تَلْعَبُ؟ لِمَا تَفْرُؤُونَ؟ هَؤُلَاءِ يَضْحَكُونَ. هَؤُلَاءِ يَبْكُونَ.

-27-

Йигирма еттинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ўнг оёқ. Чап оёқ. Тепа қовоқ. Пастки қовоқ. Чап қўлинг билан емагин. Ўнг қўлинг билан егин. Ҳар бир қўлда тирсак ва ҳар бир оёқда тизза бор. Дарс вақтида оёғингни қимирлатма. Ўнг ва чап тарафга қарама. Отамнинг соқоли узундир. Барчангиз фаолсиз. Бугун дарсингни ўқидингми? Йўқ, ўқимадим. Эй ўқувчилар, дарсни тушундингизми? Ҳа яхши тушундик. Дарни ёдладингизми? Йўқ, уни ёдламادик. Нега ёдламادينгиз? Барчангиз дарсни тушундингизми? Ҳа барчамиз тушундик. Бугун аканга хат ёздингми? Йўқ ёзмадим. Бугун дарсни баъзимиз тушундик ва баъзимиз тушунмадик. Ҳар бир кафтда ҳовуч бор. Қўлингни тирсагинггача ювгин. Оёғимни тўпиггача ювдим.

Йигирма еттинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

شَفَّةٌ غُلْيَا. شَفَّةٌ سُفْلَى. رَجُلٌ يُمْنَى. رَجُلٌ يُسْرَى. لِحْيَةٌ. شَارِبٌ. رُكْبَةٌ. مِرْفَقٌ. هَلْ كَتَبْتَ مَكْتُوبًا الْيَوْمَ إِلَى فَرِيدٍ؟ نَعَمْ، كَتَبْتُ. هَلْ حَفِظْتَ دَرْسَكَ؟ لَا، مَا حَفِظْتُ. هَلْ دَهَبْتَ إِلَى السُّوقِ؟ لَا، مَا دَهَبْتُ. هَلْ قَرَأْتَ دَرْسَكَ؟ هَلْ جَاءَ الْمُعَلِّمُ؟ لَا، مَا جَاءَ. هَلْ كُتِبَ الْيَوْمَ الدَّرْسُ؟ كُنَّا فَهَمْنَا.

-28-

Йигирма саккизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу поезд. Поездни кўрдингми? Ҳа, уни кўрдим. Сенда мол-дунё кўп. Фариднинг чиройли қалами бор. Вокзалда поездни кўрдим. Менда "Мабдаъул қироат" китоби бор. Шаҳримизга қачон келдинг? Кеча, пешин пайтида. Бугун мадрасага, барвақт, соат еттида келдим. Дарсингни ёдладингми? Ҳа, яхши ёдладим. Ўқи, эштай. Эй Саид! Ҳолинг қандай? Аллоҳ сени асрасин, эй Карим. Эй Фотима, Салим қаерда? Мадрасага кетди. Қачон? Ҳозир. Кеча пешиндан асргача ишладим. Бизникига қачон келасан? Эртага эрталаб. Эй Сулаймон, сенда "Мабдаъул қироат" китоби борми? Йўқ, эй ҳожам. Нега уни сотиб олмайсан? У жуда яхши китобдир. Тошкент вокзалидан поездга ўтириб, Самарқанд шаҳрига йўл олдик. Кеча ўрмонга бордик. Поезд, темир йўл устида юради.

Йигирма саккизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

اسْتَيْقَظْتُ الْيَوْمَ بَاكِرًا جِدًّا. اسْتَيْقَظْتُ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ. ذَهَبْتُ بِالْأَمْسِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ. مَتَى تَجِيءُ إِلَيْنَا؟ الْيَوْمَ بَعْدَ الْعِشَاءِ. مَتَى نَشْرَبُ الشَّايَ؟ مَتَى نَذْهَبُ إِلَى السُّوقِ؟ قَبْلَ الظُّهْرِ. أَذْهَبُ غَدًا إِلَى حَدَّتِي. هِيَ تُحِبُّنِي جِدًّا. هَلْ لَكَ قَلَمٌ؟ نَعَمْ. هَلْ رَأَيْتَ الْقِطَارَ؟ رَأَيْتُ. أَيْنَ رَأَيْتَ؟ فِي الْمَحَطَّةِ.

-29-

Йигирма тўққизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ўқитувчингни ҳурмат қилиб, унга раҳмат айтгин. Саховатли киши суюклидир ва бахил киши суюксиздир. Бу китоб арзон ва буниси қимматдир. Бу киши бахилдир, камбағалларга эҳсон қилмайди. Дангаса ўқувчини ҳеч ким яхши кўрмайди: ўқитувчиси, ота-онаси, қариндошлари ҳам, фаол ўқувчини эса, барча инсонлар яхши кўрадилар. Тошкент, катта шаҳардир. Макка, Ислон пойтахтидир. Кеча пешиндан кейинги соат учда вокзалга бордик, отамиз поездга минди, бизлар эса, уйга қайтдик. Қишлоғимиз каттадир. Қишлоғингиз кичкинадир. Фақат, дарсинг билан машғул бўл. Бу китоб қимматдир, эллик тийин туради. Бу оч (қорни) ва бу чанқоқдир. Одобли ўқувчи устозини ҳурмат қилиб, унга доим раҳмат айтади. Мана бу киши саховатлидир. Булар қариндошларим. Ўқувчим менга кўп раҳмат айтади. Эртага эрталаб ўрмонга борамиз ва у ерда кечгача бўлиб, сўнгра уйга қайтамиз.

Йигирма тўққизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَؤُلَاءِ إِخْوَتِي. هَذَا الْكِتَابُ غَالٍ جَدًّا. هَذَا الْكِتَابُ رَخِيصٌ جَدًّا. أَشْكُرُ مُعَلِّمَكَ دَائِمًا. التَّلْمِيذُ الْمُوَدَّبُ مَحْبُوبٌ. قَرَيْتُنَا صَغِيرَةٌ. قَرَيْتُكُمْ كَبِيرَةٌ. أَبُوكَ سَخِيٌّ. أُمُّهُ بَخِيلَةٌ. أَنَا جَائِعٌ. أَنْتَ عَطْشَانٌ. لَا يُحِبُّ أَحَدٌ التَّلْمِيذَ الْمُوَدَّبَ. لَا أَحِبُّ التَّلْمِيذَ الْكَسْلَانَ. كَمْ يُسَاوِي هَذَا الْكِتَابُ؟ عِشْرُونَ مَلِيًّا. غَالٍ جَدًّا. ذَهَبْتُ إِلَى الْمَحَطَّةِ.

Ўттизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу эркак киши. Бу аёл киши. Бу ўқувчи. Бу ўқувчи қиз. Бу ўқитувчи. Бу ўқитувчи аёл. Бу ўқувчи одоблидир. Бу ўқувчи қиз одоблидир. Бу аёл саховатлидир. Бу қалам чиройлидир. Бу супурги узундир. Б убоғ чиройлидир. Бу мадраса жуда каттадир. Мадрасангиз кичкинадир. Эй Фотима! Ўқитувчи аёл қаерда? Бу ерда, синфда эй Оиша. Бу ўчирғич чиройлидир. Қаламдоним жуда чиройлидир. Кенг зал. Янги сиёхдон. Тор хона. Катта копток. Кичкина шиша идиш. Чиройли чўтка. Бизникига қачон келасан? Эртага пешиндан кейин соат иккида. Ким билан бирга келасан? Кичик синглим Фотима билан. Эй Умар бу ким? Бу синглим Оиша, эй ҳожам. Бу сигир қимматдир ва мана бу арзондир. Бу товукни қирқ дирҳамга сотиб олдик.

Ўттизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا تَلْمِيذٌ. هَذِهِ تَلْمِيذَةٌ. هَذَا رَجُلٌ. هَذِهِ امْرَأَةٌ. هَذِهِ الْامْرَأَةُ فَقِيرَةٌ. هَذِهِ التَّلْمِيذَةُ نَشِيطَةٌ. هَذِهِ التَّلْمِيذَةُ مُؤَدَّبَةٌ. هَذَا السِّكِّينُ جَدِيدٌ. هَذِهِ الْمَدْرَسَةُ كَبِيرَةٌ. هَذَا الْفَصْلُ صَغِيرٌ. أَيْنَ الْمُعَلِّمَةُ؟ فِي الْفَصْلِ. هَذِهِ الصَّبِيَّةُ أُخْتِي. عُرْفَةٌ صَغِيرَةٌ. عُرْفَةٌ كَبِيرَةٌ. رَدْهَةٌ وَاسِعَةٌ. مِحْبَرَةٌ جَدِيدَةٌ. مِحْبَرَةٌ قَدِيمَةٌ. هَاتِ الْقَلَمَ الْجَدِيدَ. خُذِ الْحَبْرَ الْقَدِيمَ.

-31-

Ўттиз биринчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу киши олимдир. Бу аёл олимадир. Бу киши олийжанобдир. У аёл олийжаноб аёлдир. У аёл жоҳиладир. У аёл олимадир. Бу бой жоҳилдир. Фотима китобларни сумкага жойлаяпти. Қизим олимадир. Қизинг фозиладир. Мана бу

кишилар уламолардир. Мана бу аёллар фозиладирлар. Оиша ўқияпти ва Фотима ёзаяпти. Синглим Фотима уйда дарс ўқияпти, синглинг Зухра боғда ўйнаяпти. Анави ўқитувчи аёл ҳурматлидр. Мана бу фозила ўқитувчи аёлни ҳурмат қилинглр. Қаламларни қаламдонга жойла. Боғда ким бор? – кичик синглим Карима. У ўша ерда ўйнаяптими? – Ҳа, Жамила билан бирга ўйнаяпти. Бу ким эй Фарид? – Бу синглим Ҳабиба, у мактабда таълим олади. Мана бу уламолар ҳурматлидирлар. Мана бу ҳаракатчан ўқувчи қизлар суюклидирлар. Одобли ўқувчи қиз ҳеч ёлгон гапирмайди. Тошкент жуда катта шаҳардир ва у, Ўзбекистоннинг пойтахтидир.

Ўттиз биринчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

فَاطِمَةُ نَشِيطَةٌ. عَائِشَةُ مُؤَدَّبَةٌ. زُهْرَةُ تَقْرَأُ الدَّرْسَ. جَمِيلَةٌ تَلْعَبُ فِي الدَّارِ. أَيْنَ سَلِيمَةُ؟ هُنَا، تَقْرَأُ دَرْسَهَا. أَيْنَ فَاطِمَةُ؟ هُنَا، تَكْتُبُ الْمَكْتُوبَ إِلَى مُعَلِّمِهَا. هَذَا الرَّجُلُ عَالِمٌ. هَذِهِ الْمَرْأَةُ سَفِيهَةٌ. الْعُلَمَاءُ مُحْتَرَمُونَ. مَنْ يَلْعَبُ فِي الْحَدِيقَةِ؟ هَذِهِ مَدْرَسَةٌ كَبِيرَةٌ. فَاطِمَةُ تَعْلُقُ الْبَابَ. زُهْرَةُ تَفْتَحُ النَّافِذَةَ. بِنْتِي تَشْرَبُ الشَّايَ. طَشَقْنَا بَلَدَهُ كَبِيرَةً.

-32-

Ўттиз иккинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Эй онажон, ойна қаерда? – Бу ерда, столни устида, эй қизим. Эй Оиша, кел, сочингни тарайман. Эй Фаҳийма, китобингни ўқи ва дарсингни яхшилаб ёдла. Эй Салима, мактабга боргин, вақт бўлди. Эй Зухра, отанга хат ёз. Эй қизим, кўп ҳаракат қилгин. Ана у ерда хонадаги ким? – Мен эй она, сочимни тараяпман. Эй Ҳалийма! Мабдаъул қироат

китобинг қаерда? Чойингни ич. Фотима мадрасамизда таълим олади. Сочим калта ва опам Фотиманинг сочи узундир. Эй Фарида, овқатингни егин. Оиша ободли, ҳаракатчан ўқувчидир, устози уни жуда яхши кўради. Мактабга боргин. Эй Оиша, ёз! Ойнадан қара. Мана бу аёллар фозиладирлар. Бу сумка қиммат, эллик тийин туради. Анависи арзон, беш тийин туради.

Ўттиз иккинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذِهِ مِرَاةٌ. أَيْنَ الْمِرَاةُ؟ أَيْنَ الْمُشْطُ؟ يَا عَبْدَ اللَّهِ! اِفْرَأْ دَرْسَكَ. يَا بِنْتِي! اجْتَهِدْ كَثِيرًا. يَا فَاطِمَةُ،
مُشْطُكَ كَبِيرَةٌ. أَيْنَ كِتَابِي يَا بِنْتِي؟ عَلَى الطَّائِلَةِ. يَا سَلِيمَةَ، مَتَى تَجِيءُ إِلَيْنَا؟ سَأَذْهَبُ غَدًا بَعْدَ الظُّهْرِ مَعَ
أُخْتِي فَاطِمَةَ. فَاطِمَةُ تَقْرَأُ كَثِيرًا جَدًّا. سَلِيمَةُ تَكْتُبُ قَلِيلًا جَدًّا. زُهْرَةُ تَمَشِّطُ شَعْرَهَا.

-33-

Ўттиз учинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Эй Фотима, сен кўп ўқияпсан. Эй қизим, китобингни ўқи. Саҳоватли киши суюкли бўлади ва бахил киши ёқимсиз бўлади. Одобли ўқувчи кийимини ҳеч ифлос қилмайди ва доимо тоза бўлади. Доимо тоза бўл, ҳеч қачон ифлос юрма. Отангга хат ёзасанми? – Ҳа, бир соатдан кейин ёзаман. Эй Саида, мен билан бирга боғга борасанми? – Йўқ, боролмайман, мен жуда бандман. Менинг дафтарим тоза аммо сенинг дафтаринг кир. Эй Фарида, чироқни бер. Эй она, олинг. Чойингни ич. Дастрўмол тозадир. Чўткани бер кийимини тозалайман. Эй Фаҳима, сен кўп ҳаракат қиляпсан. Хона тозадир. Хонанг ифлосдир. Фотима жуда одобли ўқувчидир, кийимини ҳеч кир қилмайди ва доимо тоза бўлади.

Ўттиз учинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

الْوَلَدُ الْوَسِيحُ مَمْنُوتٌ. الْوَلَدُ التَّظِيفُ مَحْبُوبٌ. اغْسِلْ وَجْهَكَ، يَا سَعِيدُ! فَهَمَ فَرِيدٌ دَرَسَهُ. لِمَاذَا لَا
تَجِيءُ إِلَيْنَا يَا فَاطِمَةُ؟ مَنَدِيلُكَ وَسِيحٌ. مَنَدِيلِي نَظِيفٌ. عَائِشَةُ تَنَامُ عَلَى سَرِيرِهَا. فَاطِمَةُ تَقْرَأُ دَرَسَهَا. تَنَامُ
كَثِيرًا يَا سَلِيمُ! بَجْهَدَيْنِ كَثِيرًا، يَا أُخْتِي. يَا حَلِيمَةَ، كُونِي نَظِيفَةً، لِأَنَّ الْبِنْتَ الْمُؤَدَّبَةَ تَكُونُ نَظِيفًا دَائِمًا، لَا
تُوسِيحُ لِبَاسِهَا أَبَدًا.

-34-

Ўттиз тўртинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Боғимизда кўп дарахтлар бор. Унда олма, апельсин ва узум ўсади. Биз мактабдан келганимиздан кейин у ерда ўйнаймиз. Чақалоқ бешикда ухлайди. Эй онам, сумкам қаерда? – билмайман, мактабдан келганингдан кейин уни қаерга қўйдинг? Эй Фотима, дарсингни тайёрладингми? – Ҳа тайёрладим. Мен ҳануз тайёрламадим. Мана бу ўқувчилар дарсларини тайёрляптилар. Эй Зухра, дарсингни тайёрладингми? Фотима синглиси Оиша билан бирга боғда ўйнади. Йўргак қаерда? Оиша (ўрнидан) туриб, дарсини ўқиди. Фарида кўчада йиқилиб, кўп йиғлади. Эй қизим, кўп гапирдинг, жим бўл! Уйни тошдан, ғиштдан ва ёғочдан қурадилар. Чақалоқ қаерда? – бешикда ухляпти. Фарида бешикда ухляпти. Тошдан уйлар қурадилар. Энага чақалоқни ухлатяпти. Эй Фотима, йўргакни бер, чақалоқни йўргакла.

Ўттиз тўртинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ سَلِيمِ الْآنَ؟ لَمْ يَبْكِي الْآنَ؟ هَلْ تَلَعَبُ مَعِي، يَا سَعِيدُ؟ نَعَمْ، أَلْعَبُ. مَتَى اشْتَرَيْتَ هَذَا الْكِتَابَ
 "دُرُوسَ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ"، يَا جَمِيلَةَ؟ أَمْسِ. بِكُمْ اشْتَرَيْتَ؟ بِثَلَاثِينَ مَلِيمًا. لَعِبْتَ كَثِيرًا، يَا بِنْتِي. هَلْ كَتَبْتَ
 مَكْتُوبًا لِأَخِيكَ، يَا بِنْتِي؟ لَا، مَا كَتَبْتُ. يَنْبُتُ التُّفَاحُ فِي حَدِيقَتِنَا. نَبِي بَيْتًا مِنَ اللَّبَنِ وَالْحَشَبِ وَالْحَجَرِ.
 هَاتِ الْمُشْطَ.

-35-

Ўттиз бешинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Катта бочка. Сув қаерда? – кичкина бўчкада. Эгов қаерда? Чиройли эгар. Эй хизматчи, отни эгарла. Эй хизматчи, отни юганладингми? – ха юганладим. Дугонам Фарида қаерда? – бу ерда хонада. У ерда нима қияпти? – дарсини тайёрляпти. Пўлатдан қаламтарош, писка ва бундан бошқа ускуналарни ясайдилар. Эй Юсуф, қаерга кетяпсан? – опам Фаҳиманикига. У ерда нима қиласан? – ўғли Фарид билан ўйнайман. Саид отини юганляпти. Ушбу китобни ол. Стул устига ўтир. Темирдан қайчи, пичоқ, болта, омбир, бигиз, арра ва бундан бошқа ускуналарни ясайдилар. Мушукка гўшти бер. Бу ит ҳовлида югуляпти. Бу хўроз ўттиз беш дирҳам туради. Сарик мисдан самоварни ясайдилар. Қозонни мис ва қуйма темирдан ясайдилар.

Ўттиз бешинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

مَا هَذَا؟ حَدِيدٌ. مَا هَذِهِ؟ كَمَاشَةٌ. كَمْ يُسَاوِي هَذَا اللَّحَامُ؟ بِثَلَاثَةِ رُوبَلٍ. مَاذَا يَصْنَعُونَ مِنَ الْحَدِيدِ؟
 يَصْنَعُونَ الْفَأْسَ، السِّكِّينَ وَغَيْرَ ذَلِكَ مِنَ الْأَلَاتِ. أَيْنَ السِّكِّينُ؟ هُنَا، فِي الدَّارِ. أَيْنَ الْمَاءِ؟ فِي الْقَدْرِ. هَلْ
 أَجْمَتَ الْفَرَسَ؟ هَلْ أَسْرَجْتَ الْفَرَسَ؟ يَصْنَعُونَ سَخَانَةَ الْمَاءِ مِنَ النُّحَاسِ. هَاتِ الْمِبْرَدَ. هَاتِ الْمِسْطَرَّةَ.

-36-

Ўттиз олтинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ридоингни кий. Бу ридо жуда узундир. Бу бош кийим чиройлидир. Эски нимчангни ечиб, янги нимчангни кий. Фарид нимчасини ечяпти. Кийимларинг жуда кир, уларни чўтка билан тозала. Хизматчи аёл кийимларни чўтка билан тозалаяпти. Курткангни кий. Нимчамни, шимимни ва курткамни кийдим. Соат саккизда кечки овқатни едик. Эй хизматчи аёл, кечки овқатни келтир. Пайшанба куни мактабдан соат ўн иккида келдим. Озгинадан кейин опам Оиша ҳам мактабидан қайтди. У мендан катта эди. Мени жуда яхши кўрар эди. Соат иккида онамиз бизга тушлик тақдим қилди. Овқатланиб бўлгач, мен отам билан бозорга кетдим, Оиша уйда қолди. Отам бозордан менга бош кийим, нимча ва шим, опам Оишага онам кўйлак тикишлари учун озгина мато сотиб олди. Укам Фаридга тахтадан ясалган от сотиб олиб, соат бешда уйга қайтдик ва Оишага матосини, Фаридга отини бердик.

Ўттиз олтинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

سُرْوَالٌ. قَمِيصٌ. صُدْرَةٌ. هَذَا السَّرْوَالُ طَوِيلٌ. هَذِهِ الصُّدْرَةُ ضَيِّقَةٌ. هَذَا الْقِمَاشُ غَالٍ. هَاتِ بَنْطَالُونِي الْجَدِيدَ. الْبَسْ قَمِيصَكَ الْجَدِيدَ. لَيْسَتْ بَنْطَالُونِي الْجَدِيدَ. هَذَا كَبِيرٌ مِنِّي. هَذَا صَغِيرٌ مِنِّي. أَنَا أَصْعَرُ مِنْ فَرِيدٍ. أَنْتِ أَكْبَرُ مِنْ فَاطِمَةَ. هَذَا وَالِدَتِي. تَعَشَيْنَا فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ مَسَاءً. فَرِيدٌ يَنْزِعُ صُدْرَتَهُ. هَاتِ الْعِشَاءَ، يَا خَادِمَةً!

-37-

Ўттиз еттинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бош кийиминг қаерда? Дўппинг қаерда? Янги бош кийимимни бер. Маҳсимни бер. Эй синглим, галстугим қаерда? Оёқ кийимингни кий. Кўйлагимнинг тугмачаси тушиб кетди. Маҳмуд нимчасини тугмалаяпти. Кўйлагингни тугмала. Кийимингни ҳеч қачон кир қилма. Кийимингни тозала. Бу бош кийим анавинисидан каттароқдир. Маҳсинг менинг маҳсимдан қимматдир. Дўппинг менинг дўппимдан арзондир. Янги дўппинг қаерда? – уйда. Нега уни киймадинг? – мадрасага борганимда кияман. Эй ўғлим, дастрўмолингни олдингми? – ҳа олдим. У қаерда? – чўнтагимда. Эй Оиша, янги кўйлагингни кий, мадрасага борамиз. Хўп бўлади, эй опам. Бу палто арзон ва анавиниси қиммат. Эй Муаззин, саллангни ўраб ол. Эй онажоним, пойабзалим қаерда? Дастрўмолингни чўнтагингга сол. Саллани масжидларнинг имомлари ва муаззинлар киядилар. Кўйлагимнинг тугма боғичи кичкинадир, кўйлагимнинг ёқаси кенг ва кўйлагингни ёқаси тордир.

Ўттиз еттинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا الدَّرْسُ صَعْبٌ. هَذَا البَنْطَالُونُ صَغِيرٌ. هَذِهِ العِمَامَةُ كَبِيرَةٌ. هَذِهِ الطَّاقِيَّةُ صَغِيرَةٌ. هَذَا الحُفُّ أَرْحَصُ مِنْ ذَلِكَ الحُفِّ. هَذِهِ الطَّاقِيَّةُ غَالِيَةٌ مِنْ تِلْكَ الطَّاقِيَّةِ. أَيْنَ مِنْدِيلِكَ؟ فِي جَيْبِي. سِرْوَالِي أَعْلَى مِنْ سِرْوَالِكَ. تَعَالَ، نَتَعَدَّى. تَعَالَ، نَتَعَشَّى. خُذْ مِنْدِيلِكَ. خُذْ جُرْمُوقَكَ. بَيْنَيْتِي ضَيْقَةٌ. قَمِيصِي جَدِيدٌ.

-38-

Ўттиз саккизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Менда пуллар кўп. Сенда мол-дунё кўп. Хат ёзилди. Дарс ёдланди. Дераза очияпти. Қалам синдирилди. Сиёҳдон синдирилди. Кўйлак нимчанинг остидан кийилади. Пальто қиш кунларида кийилади. Доскага бўр билан ёзилинади. Олим ҳурмат қилинади. Янги дафтар кир қилинди. Бу пахтали қалин пайпоқ ва бу буниси юнгли қалин пайпоқ. Пахтали қалин пайпоқ юнгли қалин пайпоқдан арзондир. Бу шляпа анави шляпадан каттароқдир. Савдогар матони сотди. Бозорга бориб, бир дўконга кирдим ва саккиз қулоч мато сотиб олдим. Қиш кунларида қўлқоп кий. Уламолар ҳурмат қилинадилар. Бош кийим дўппини устидан кийилади. Иссиқ кийимни кий. Этигимни кийдим. Эй она, иштонбоғичим қаерда? – бу ерда эй ўғлим. Палтоимни кийиб, ҳовлига чиқдим.

Бу пиёла ва бу самовар.

Фотима ўқияпти ва унинг акаси Фарид ёзаяпти.

Бу дурадгор арра билан арралаяпти.

Ўттиз саккизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

قُرْأَ الدَّرْسُ. لُبِسَتِ الطَّاقِيَّةُ. سَمِعَتِ الْقَوْلَ. فُتِحَتِ النَّافِذَةُ الصَّغِيرَةُ. كُسِرَ الْقَدْحُ الْكَبِيرُ. يُلْبَسُ الْفَرَوُّهُ فِي الشِّتَاءِ. الْمُعَلِّمَةُ تُحْتَرَمُ. نُظِفَ الْجُرْمُوقُ. لَا تُوسِّحُ دَفْتَرِي. وَسَّخَ الدَّفْتَرُ. بَاعَ التَّاجِرُ الْمَالَ. بَاعَ الْمَالَ فِي الدُّكَّانِ. أَنْتُمْ تُحْتَرَمُونَ. نَحْنُ نُحْتَرَمُ. أَيْنَ نُفُودُكَ؟ فِي جَيْبِي. الْبَسْ جُرْمُوقَكَ. الْبَسْ طَاقِيَّتَكَ.

-39-

Ўттиз тўққизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу девор ва мана бу шифт. Бу чўнтак соати ва мана бу девор (осма) соати. Бу туфлини тўққиз сўм қирқ тийинга сотиб олдим. Бу чамадон катта ва буниси кичкина. Қўнғироқ чалинди ва ўқувчилар синфларга кирдилар. Эй Абдуллох,

қўнғироқ чалиндими? – ҳа эй ҳожам, анча олдин чалинди. Ойнани очмадингми? Иссиқ кийимингни кийдингми? Дарсингни ўқимадингми? Бу дафтарни сен кир қилдингми? Бу сўзни сен гапиряпсанми? Уй супурилди. Ойна очиляпти. Мусофир ўз шаҳрига қайтди. Маҳмуд сафаридан қайтмадими? Бу хатни Фарид ёздими ёки Саидми? Бу чамадонни қанчага сотиб олдинг? – эй ҳожам ўн сўмга. Уйни супурмайсанми? Иштонбоғичинг қаерда? Бу Муҳаммаднинг соати. Сизларникига Саид келдими ёки Маҳмудми? Бу уйғотгич (будильник) соат.

Ўттиз тўққизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

مَتَى جِئْتِ؟ الْآنَ. مَنِ الْقَادِمُ مُحَمَّدٌ أَمْ سَعِيدٌ؟ فَتُحِ الْبَابُ. فَتُحِ الشُّبَّاكُ. لُبِسْتَ الطَّاقِيَّةَ. هَلْ أَنْتَ الَّذِي كَتَبْتَ هَذَا الْمَكْتُوبَ؟ هَلْ أَنْتَ الَّذِي وَسَّخْتَ هَذَا الدَّفْتَرَ؟ أَيْنَ حَقِيبَتِكَ؟ هُنَا، فِي الْعُرْفَةِ. أَيْنَ السَّاعَةُ؟ هَلْ رَجَعَ سَعِيدٌ مِنَ السَّفَرِ؟ كَمْ يُسَاوِي هَذِهِ السَّاعَةُ؟ يُسَاوِي خَمْسَةَ رُوبَلًا. أَيْنَ سَاعَةُ الْحَائِطِ. أَيْنَ السَّاعَةُ الْمُنْبَهَةُ. سَاعَةُ الْحَيْبِ عَلَى الْمَكْتَبِ. هَلْ أَنْتَ الَّذِي قُلْتَ هَذَا الْقَوْلَ؟

-40-

Қирқинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Юлдуз кўринди. Ой ёмғирли кечада кўринмайди. Ёмғир ёғди. Тоғга кўтарилдим. Булар тоғдан тушяптилар. Бу тоғ жуда баланддир. Бизникига қачон келасан? – эртага куёш ботаётганда. Ёзда кунлар узайиб, кечалар қисқаради ва апельсин, лимон, олма, узум ва бундан бошқа шу каби мевалар пишади. Ёмғир ёғиб, иссиқ қаттиқ бўлади. Қишда кун қисқариб, тун узаяди, қорлар ёғади ва анҳорлар ва кўллар музлайди ҳамда совуқ жуда қаттиқ бўлади. Ёмғирли кечада юлдузлар кўринмайди. Очиқ кун. Ёмғирли кун. Денгизда

балиқ кўпаяди. Боғимизда мева пишди. Иссиқ кунларда кўлда чўмиламиз. Анҳоримизда балиқ кўп. Пайшанба куни ўрмонга бордик, иссиқ жуда қаттиқ эди. У ердаги кўлда чўмилдик. Ўрмонда Шом вақтигача қолдик. Сўнг уйга қайтдик. Онамиз бизга кечки овқат тайёрлаган эди. Кечки овқатни еб, чой ичдик. Сўнгра Ҳуфтонни ўқидик. Соат ўнда тўшагимиз устида ухладик.

Қирқинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

فِرَاشِي. سَمَاء. أَرْض. جَبَل. مَطَر. ثَلَج. بُحَيْرَةٌ. نَهْر. بَحْر. صَعِدْتُ الْجَبَل. نَزَلَ الْمَطَر. نَزَلَ الثَّلَج. نَزَلَ الْمَطَرُ كَثِيرًا. يَوْمٌ مُصِح. لَيْلٌ مُصِح. نَزَلُوا مِنَ الْجَبَل. غَرَبَ الشَّمْس. سَاءَ ذَهَبٌ إِلَى الْحَدِيقَةِ بَعْدَ غُرُوبِ الشَّمْس. هَذَا قَمَر. هَؤُلَاءِ كَوَاكِب. فِي حُنَيْنَتِكُمُ الْأَثْمَارُ كَثِيرَةٌ.

-41-

Қирқ биринчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Тарозу қаерда? – у ерда дўконда. Узумни тарозуда ўлчадим. Бу масала жуда қийиндир ва буниси осон. Олмани тортиб ўлчадим. Фарид олмани тарозуда ўлчаяпти. Апельсинни қаерга кўйдинг? – бу ерда саватда. Дўстинг Саидни бугун кўрдингми? – йўқ, уни беш кундан бери кўрмадим. Эй Фарид, ўқитувчимизни танийсанми, уни кўрдингми? – йўқ эй хошам, уни ҳеч кўрмаганман. Бугунги дарсимиз жуда қийин, кечаги дарс жуда осон эди. Мен билан бирга бозорга боришни хоҳлайсанми? – ҳа жоним билан. Менинг уйим бозорга яқин. Уйингиз марасадан узоқ. Ўқувчи ўқитувчисини доим ҳурмат қилиши шарт. Биз ота-онамизни ҳурмат қилишимиз шарт. Сен олим инсон бўлишни хоҳласанг, дарсларингда кўп фаол бўлгин. Мен дарсимни ўқишим шарт. Кун совуқ бўлса иссиқ кийимингни кий, агар совуқ кучайса, палтоингни ҳам кийиб ол. Онам бозорга

бориб, бир дўконга кирди ва уч қадоқ узум, тарвуз ва қовун сотиб олиб, сўнгра уйга қайтди.

Қирқ биринчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

التَّفَاحُ فِي السَّلَّةِ. أَيْنَ الْمِيزَانُ؟ - هُنَا. أَيْنَ التَّفَاحُ؟ هُنَاكَ. مَا ذَهَبْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ مِنْذُ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ. يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَحْفَظَ دَرْسَكَ. هَذَا الدَّرْسُ سَهْلٌ. هَذَا الدَّرْسُ صَعْبٌ. هَذِهِ الْمَسْئَلَةُ سَهْلَةٌ جِدًّا. وَهَذِهِ صَعْبَةٌ جِدًّا. بَيْتُنَا قَرِيبٌ مِنْ بَيْتِكُمْ. بَيْتُكُمْ بَعِيدٌ مِنَ الْمَدْرَسَةِ. مَا رَأَيْتُ سَلِيمًا قَطُّ. مَا رَأَيْتُ مُعَلِّمَكُمْ قَطُّ. وَرَزْتُ التَّفَاحَ بِالْمِيزَانِ. هَلْ رَأَيْتَ عُثْمَانَ؟ لَا، مَا رَأَيْتُهُ مِنْذُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ.

-42-

Қирқ иккинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бизникига қачон келасан? – эртага иншааллоҳ! Бир ўзинг келасанми ёки хотининг биланми? – бир ўзим келаман. Маҳмуд Оишанинг эри. Фотима Абдуллоҳнинг хотини. Бу менинг амаким. Бу сенинг амманг. Булар бизнинг амакиларимиз. Булар менинг холаларим. Тоғаларим мени жуда яхши кўрадилар. Фариддан китобини сўрадим, бас у менга бермади. Эй бола, исминг нима? – Абдулғаффор. Отангни исми нима? – Абдулкарим. Отанг ҳозир қаерда? – у Бухорага сафар қилган. Қачон қайтади, билмайсанми? – йўқ эй ҳожам, билмайман. Ўқитувчим мени кўп мақтайди ва ҳаракатчан ўқувчи, деб номлайди, акамни эса мақтамайди. Балки, гоҳида уни ёмонлайди. Бу ўқувчини Муҳмуд, деб ва бунисини Аҳмад, деб номланади. Бу боланинг исми Фарид. Бу аёлнинг исми Зухра. Сендан масала ҳақида сўрадим, жавоб бермадинг. Хотиним ўқитувчидир. Убайдуллоҳнинг хотини солиҳа аёл. Сенинг эринг ўқитувдир. Бу куёв ва бу келинчакдир.

Қирқ иккинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

اسْمُ هَذَا الْوَلَدِ عَبْدُ الْحَكِيمِ. زَوْجُ خَالَتِي عَامٌ. سَأَلْتُكَ عَنْ مُحَمَّدٍ فَمَا أَجَبْتَنِي. جِئْتُ إِلَيْكَ وَحْدِي.
مَا اسْمُكَ، يَا أَيُّهَا التَّلْمِيزُ؟ فَرِيدٌ. ابْنُ مَنْ أَنْتَ؟ ابْنُ عَبْدِ الْكَرِيمِ. فَاطِمَةُ زَوْجَةُ عَبْدِ اللَّهِ. مَدَحَ الْمُعَلِّمُ عَبْدَ
اللَّهِ. يَدُّمُ الْمُعَلِّمُ فَرِيدًا دَائِمًا. سَأَلْتُ الْكِتَابَ مِنْ عُمَرَ. جَاءَ إِلَيْنَا مُحَمَّدٌ. هَذَا عَمِّي، وَهَذَا خَالِي.

-43-

Қирқ учинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Мен соғломман ва сен касалсан. Абдуллоҳ соғлом ва акаси Абдурахим касалдир. Доктор касалга дори берди. Дорилар қаерда сотилади? – дорихонада. Дарс вақтида кулманглар! Усмон беш кун касал бўлди ва бу вақтда мадрасага бормади. Агар касал бўлсанг дори истеъмол қилгин. Ўқувчи совуқ кунда дарёга борди, бас у ерда чўмилиб, касалликка чалинди, уни шифохонага олиб боришди, доктор уни кўздан кечириб, касалини аниқлади ва унга дори берди. Ўқувчи касал бўлиб, бир неча кун тўшагида ётиб қолди. У кўп йиғлар эди. Уч ҳафтадан кейин ўқувчи касалидан тузалиб, мадрасага борди. Бу қийин масала ҳақида ўқитувчидан сўрадингми? – йўқ сўрамадим. Нега сўрамадинг? Сен у ҳақда сўрашинг керак эди.

Қирқ учинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا مَرِيضٌ. هَذَا صَحِيحٌ. هَذَا الدَّوَاءُ مُرٌّ. أَيْنَ يُبَاعُ الدَّوَاءُ؟ فِي الصَّيْدَلِيَّةِ. إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟ إِلَى الصَّيْدَلِيَّةِ. عَايَنَ الطَّبِيبُ الْمَرِيضَ. اسْتَعْمَلَ الدَّوَاءَ. مَا ذَهَبَ سَلِيمٌ الْيَوْمَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. أَنَا صَحِيحٌ. فَرِيدٌ مَرِيضٌ. مَرَضْتُ عِدَّةَ أَيَّامٍ. شَفِيَ الْمَرِيضُ. ذَهَبْتُ إِلَى الْمُسْتَشْفَى.

Қирқ тўртинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Бу киши қариядир. Бу киши ботирдир. Мана бу кишилар қариялардир. Бу иштонбоғич қиммат эмас. Мен ботирман сен қўрқоқсан. Бу қария аёл фазилатлидир. Бу сенинг душманинг. Бу киши қўрқоқ эмас. Бу аёл қария эмас. Сен менинг дўстимсан. Булар бизнинг душманларимиз. Бу қиз анави қариянинг қизидир. Дўстинг олимдир. Дўстим касал эмас. Душманинг ботир эмас. Мен бой эмасман. Улар камбағал эмаслар. Эй Зухра, сен ҳаракатчан эмассан. Сизлар бахил эмассизлар. Мана бу чамадон арзон эмас. Улар ҳурматли эмаслар. Мана бу аёллар қариялардир. Бобом кекса қариядир. Қариялар ҳурмат қилинадилар. Қарияни ҳурмат қил. Қария аёлларни ҳурмат қилинглр. Бу қиз ўқитувчидир. Бу йигит фазилатлидир. Эй ёшлар, қарияларни ҳурмат қилинглр.

Қирқ тўртинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا صَدِيقِي. هَذَا عَدُوِّي. لَيْسَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بِفَقِيرٍ. هَذَا بَخِيلٌ. هَذَا لَيْسَ بِبَخِيلٍ. أَنْتَ لَسْتَ بِشَيْخٍ. هُمْ لَيْسُوا بِأَعْيَاءَ. هَذِهِ عَجُوزٌ. هَذَا الرَّجُلُ جَبَانٌ. هَؤُلَاءِ الرَّجَالُ جَبَنَاءُ. هَذِهِ الْفَتَاهُ مُعَلِّمَةٌ فِي مَدْرَسَتِنَا. لَا أَحِبُّ الرَّجُلَ الْجَبَانَ. أَنْتَ كَسْلَانٌ. هَذَا الْفَتَى عَالِمٌ. أَنَا لَسْتُ بِكَسْلَانٍ. لَا تَكُنْ كَسْلَانًا. لَا يُحِبُّ أَحَدٌ التِّلْمِيذَ الْكَسْلَانَ. أَنْتَ لَسْتَ بِشَيْخٍ.

Қирқ бешинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Узугим тилладан ва кўзи ёқутдан. Денгизда марварид ва маржонлар бўлади. Бу узук жуда қиммат бўлиб, ўттиз динор

туради. Бу билакузук арзон бўлиб, беш динор туради. Эй она, билакузугим қаерда? – шкафда деб ўйлайман. Узугим чиройли. Менинг шодам дурдан. Билакузугим кумушдан ва узугим тилладан. Узук, тилла, кумуш ва бошқа шунга ўхшаш маъданлардан тайёрланади. Бу киши жуда кучли. Бу кишилар кучлилардир. Зирагим қаерда эй синглим? – яхши билмайман, шкафда деб ўйлайман. Сен кучлисан ва мен кучсизман. Бу кишилар кучлидирлар ва булар кучсиздирлар. Қизим кумуш узук тақади. Тилладан билакузуклар, узуклар ва соатлар ясайдилар. Узук такдинг. Бу шода жуда чиройли. Ёш йигит кучли ва қария кучсиз бўлади. Олмос жуда қиммат тошдир.

Қирқ бешинчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

أَيْنَ خَاتَمِي. هَذَا الخَاتَمُ مِنَ الذهبِ. هَذَا القُرْطُ مِنَ الفِضَّةِ. إلبسِ السِّوَارَ، يَا سَعِيدَهُ. أَيْنَ وَضَعْتَ قُرْطِي؟ أَنَا قَوِيٌّ. أَنْتَ قَوِيٌّ. فَصُ هَذَا الخَاتَمِ مِنَ الأَلْمَاسِ. يُصْنَعُ السِّوَارُ مِنَ الذهبِ وَالفِضَّةِ. لِمَنْ هَذَا الخَاتَمُ؟ لِي. خُذِ الخَاتَمَ. لِمَاذَا أَخَذْتَ الخَاتَمَ؟

–46–

Қирқ олтинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Ип қаерда? Ангишвона қаерда? Игнамни келтир. Тикув машинасини ол. Сартарош сочни писка билан олади. Бу бош кийим қизил ва буниси оқ. Дурадгор ўтинни арра билан арралайди. Тикувчига бориб, менга шим ва нимча тикиши учун мато бердим. Тикувчи аёл қизим Ҳамидага кўйлак тикиб берди. Бу кўйлак сариқ ва буниси оқ. Бу ангишвона кимники? – Эй Наима меники. Илтимос, сочимни олиб кўйсангиз. Бу ёлланган ишчи бизда, беш (фунт) сўм миқдоридаги ойлик маошга ишлайди. Онам кўйлагимни тикув машинасида тикиб берди. Кўйлагимни игна билан тикма. Ойлик маошинг қанча?

– ойлик маошим эллик дирҳам. Тўғнағични бер эй Фаҳима.
Сочинг узун экан, уни пискада олгин.

Қирқ олтинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

الْقَمِيصُ الْأَحْمَرُ، الْقَمِيصُ الْأَبْيَضُ. هَاتِ الْخَيْطَ، فَخُذِ الْإِبْرَةَ. أَيْنَ الْقَمِيصِ الْأَصْفَرُ؟ خَاطَ الْحَيَّاطُ
السِّرْوَالَ. خَاطَتِ الْحَيَّاطَةُ الْقَمِيصَ. حَلَقَ الْحَلَّاقُ الشَّعْرَ. هَذَا صَدِيقِي. يَنْشُرُ النَّجَّازُ الْخَشَبَ. خِطَّ
سِرْوَالِي. أَيْنَ الْكُشْتَبَانُ؟ أَيْنَ الدَّبُّوسُ؟

-47-

Қирқ еттинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Дехқон ерни омоч билан ҳайдаяпти. Менинг ўроғим ўткирдир. Дехқон аёл экинни ўроқ билан ўриб оляпти. Эй Фотима, дарсингни ўқи. Эй қизлар, дарсларингизни ўқинглар. Сенинг ўроғинг ўтмасдир. Бу чалғи жуда ўткирдир. Ҳаракатчан ва фаол ўқувчи қизлар дарс вақтида кулмайдилар. Сингилларим, отамга хат ёзптилар. От, ўт-ўлан, пичан, арпа ва кепак ейди. Эй қизлар, сизлар ҳаракатчанмисизлар? Эй қизлар, дарсларингизни ўқидингизми? – ҳа, ўқидик. Дехқонлар ёзда кўп ишлайдилар, ер ҳайдайдилар, экин экадилар, пичанни ўриб оладилар ва экинни йиғиб оладилар. Биз дарсдан кейин ўйнаймиз, эй Зухра сен ҳам ўйнайсанми?

Қирқ еттинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

هَذَا مُجْتَهِدٌ. هَؤُلَاءِ الْفَلَاحُونَ مُجْتَهِدُونَ. هَؤُلَاءِ الْبَنَاتُ نَشِيطَاتٌ. هَلْ فَتَحْتِ الشَّبَابِيكَ، أَيَّتُهَا
الْحَادِمَاتُ؟ هَذَا الْمِنْجَلُ حَادٌ. هَذَا الْمِحْشُ كَهَامٌ. أَفَهَمَنَ الدُّرُوسَ، أَيَّتُهَا التَّلْمِيذَاتُ. ذَهَبَ التَّلَامِيذَةُ إِلَى
الْمَدْرَسَةِ. الْفَلَاحُ يُحْشُ الْحَشِيشَ. الْفَلَاحُونَ يَشْتَعِلُونَ فِي الصَّيْفِ كَثِيرًا وَيَحْرِثُونَ الْأَرْضَ.

-48-

Қирқ саккизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Бу мактубни ёзган сенмисан? Бу иштонбоғични сотиб олган сенмисан? Бу ўқувчи қизни ўқитадиган сенмисан? Бизга чой келтирган сенмисан? Кеча бизникига келган ўқувчини кўрдингми? Ўқувчи қизларни ўқитадиган аёл ўқитувчи аёл деб номланади. Тикувчи аёллар кийим тикадилар. Агар доктор сенга берган дориларни истеъмол қилмасанг, ҳеч қачон тузалмайсан. Ўқитувчисига итоат қилмайдиган қиз ҳеч суюкли бўлмайди. Олдимга мен яхши кўрадиган дўстим келди. Хотини йўқ эркак бўйдоқ, дейилади, эри йўқ аёл эса бева, дейилади. Камбағалларга эҳсон қиладиган киши сахий, дейилади. Кеча биз боғда кўрган аёл Алининг хотинидир. Кеча биз катта кўчада кўрган қиз Маҳмуднинг қизидир. Пешиндан олдин биз боғда кўрган ўқувчилар Ҳусайния мадрасасида ўқийдилар. Болаларни ўқитадиган киши ўқитувчи, деб номланади. Кеча уйимизда кўрган киши Ҳусайния масжидининг муаззинидир.

Қирқ саккизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

الرَّجُلُ الَّذِي جَاءَ إِلَيْنَا أَمْسٍ هُوَ مُعَلِّمٌ. الْمَرْأَةُ الَّتِي تُعَلِّمُ الْبَنَاتَ هِيَ تُسَمَّى الْمُعَلِّمَةَ. أَنَا مُعَلِّمٌ هَذَا التَّلْمِيذِ. نُعْطِي هَذَا الْكِتَابَ لِلتَّلْمِيذِ الَّذِي فَهَمَ الدَّرْسَ جَيِّدًا. الرَّجُلُ الَّذِي يُعَلِّمُ الْأَوْلَادَ هُوَ يُسَمَّى الْمُعَلِّمَ. الرَّجُلُ الَّذِي يُحْسِنُ إِلَى الْفُقَرَاءِ يُسَمَّى سَخِيًّا. الرَّجُلُ الَّذِي لَيْسَ لَهُ زَوْجَةٌ هُوَ عَزَبٌ.

-49-

Қирқ тўққизинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Уй ҳайвонларидан: сигир, эчки, қўй, ҳўкиз, ит, мушук, эшак, от ва қуён кабилари бор.

Улардан ёввойилари: Оху, тулки, шер, йўлбарс, айик, бўри, арслон кабилари бор.

Уй паррандаларидан эса: товуқ, хўроз, ўрдак, ғоз, товус, кабутар, тўтиқуш ва булбул кабилар бор.

Улардан ёввойилари: чумчуқ, бойўғли ва бургут кабилари бор.

Қуённинг думи калта ва тулкининг думи эса узундир. Ўрмонда олмахон, бўри, тулки, айик ва қуёнлар бор. Кучук қуённинг орқасидан югуряпти. Товуқ ва ўрдак уй паррандаларидандир.

Қирқ тўққизинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

طَيْرٌ، طَيْرٌ، حَمَامٌ، عَصْفُورٌ، أَرْزَبٌ، بَطٌّ، وَرٌ، نَعَلَبٌ. الْبَطُّ يَسْبُحُ فِي الْمَاءِ. أَكَلْتُ لَحْمَ النَّعْجَةِ.
الْعَنْزَةُ — حَيَوَانٌ أَهْلِيٌّ. لَحْمُ الرُّومِيِّ لَدِيدٌ. النَّسْرُ طَيْرٌ كَبِيرٌ. صَوْتُ بُبْلِلٍ عَجِيبٌ. الْأَرْزَبُ حَيَوَانٌ جَبَانٌ.
الطَّائِفُوسُ طَيْرٌ جَمِيلٌ. الْفَهْدُ حَيَوَانٌ شَجَاعٌ. هَذَا الْوَرُّ، وَهَذَا الْبَطُّ.

-50-

Эллигинчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Ёйиладиган ширин мевалардан: олма, узум, анжир, хурмо, тарвуз ва қовунлардир.

Улардан нордонлари: апельсин, мандарин, анор, ўрик кабилардир.

Лимон эса нордон мевалардандир.

Сабзавотлардан кўк ҳолича ёки тузлаб ейиладиганлари: бодринг ва тарррадир.

Улардан пишириб ёки тузлаб ейиладиганлари: карам ва бақлажондир.

Улардан овқат ёки салатга қўшиладиганлари: сабзи, шолғом, редиска, помидор, саримсоқ, пиёз ва қалампирдир. Аммо картошка эса, фақат пишириб ейилади. Боғимизда олма, апельсин, мандарин ва ундан бошқа мевалар ўсади. Ўтган пайшанба куни боғга бориб, у ерда тарвуз, қовун ва бодринг, сабзи, шолғом ва пиёзлардан кўплаб тердик.

Эллигинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

يُوحَدُ فِي جُنَيْتِنَا التُّفَّاحُ، وَالرُّمَّانُ، وَالْعَنْبُ وَعَيْرُ ذَلِكَ مِنَ الْأَثْمَارِ. أَحَبُّ يُوسُفِي وَاللَّيْمُونَ كَثِيرًا. ذَهَبْتُ يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ الْمَاضِي إِلَى السُّوقِ فَاشْتَرَيْتُ عِنَبًا. اللَّيْمُونَ حَامِضٌ. إِشْرَبْ شَايِكَ بِاللَّيْمُونَ. أَمَا تَأْكُلُ اللَّفْتِ؟ هَاتِ أَكُلْ. أَنَا لَا أَحِبُّ التُّومَ.

-51-

Элик биринчи дарсинг арабча матнидаги таржима:

Фотима ҳовлига чиқди ва кучук билан ўйнай бошлади. Опаси уни деразадан кўриб, эй Фотима ўйнама, уйга кириб дарсингни ўқи, деди. Фотима опаси Оишанинг гапини эшитиб, унга итоат қилди ва уйга кириб, дарсини ўқий бошлади.

Фарид мактабдан уйга қайтгач, унинг олдида синглиси Фаҳима келиб, эй ака! Мактабда нима қиласизлар? деб сўради. У: "Биз таълим оламиз", деди. Нимани таълим оласизлар? Деган эди, у: "Ўқиш, ёзиш, ҳисоб ва расм чизишни ўрганамиз", деди.

Қария аёл курсига ўтириб, кўйлак тика бошлади. Унинг олдида набираси Али келиб: "Эй бувижон! Нима қиляпсиз?"

деб сўради. Бувиси: "Тарвуз еяпман эй ўғилчам", деди. Али: "Йўқ, сиз кўйлак тикяпсиз", деди. Ундай бўлса, нега мени безовта қилиб, сўраяпсан? деди.

Бир аёлнинг кумуш тухум кўядиган товуғи бор эди. У: "Агар емини кўпайтирсам, иккита тухум кўяди", деди. Қачонки, емини кўпайтирган эди товуғи ўлиб қолди.

Эллик биринчи дарснинг ўзбекча матнидаги таржима:

خَرَجَ فَرِيدٌ إِلَى الدَّارِ وَأَخَذَ يَلْعَبُ. قَالَتْ أُخْتُهُ الكَبِيرَةُ: "لَا تَلْعَبْ، يَا أَحِي، ادْخُلْ فَاقْرَأْ دَرْسَكَ". فَاسْتَمَعَ فَرِيدٌ كَلَامَ فَاطِمَةَ، فَقَرَأَ دَرْسَهُ. قَالَ عَبْدُ الكَرِيمِ الصَّغِيرُ لِعَبْدِ اللّهِ: "تَتَعَلَّمُ القِرَاءَةَ وَالكِتَابَةَ وَالحِسَابَ وَالرَّسْمَ". كَانَتْ فَاطِمَةُ مَرِيضَةً مُنْذُ خَمْسَةِ أَيَّامٍ. دَخَلَ فَرِيدٌ إِلَى حُجْرَتِهَا، وَأَخَذَ يَلْعَبُ. قَالَتْ لَهُ أُمُّهُ: "يَا بُنَيَّ، لَا تَلْعَبْ هُنَا إِزْعَاجًا لِأُخْتِكَ؛ أَخْرِجْ إِلَى الدَّارِ فَالْعَبْ هُنَاكَ". فَاسْتَمَعَ فَرِيدٌ كَلَامَ أُمِّهِ، وَأَخَذَ يَلْعَبُ فِي الدَّارِ.

-52-

Эллик иккинчи дарснинг арабча матнидаги таржима:

Ўқитувчи ўқувчиларига: "Эй болаларим, ким сизлардан ўзининг ва отасининг исмини ёзишни билади?" деди. Шокир: "Мен биламан эй ҳожам", деди. Ундай бўлса доскага чиқиб, ўзингни ва отангни исмини ёз деди. Шокир доскага чикди ва уни латта билан артиб, бўрни олди ва Ориф ўғли Шокир, деб ёзди.

Зухра қизларига: "Биз учун қайси ҳайвон яхшироқ, сигирми? Қўйми? отми? Ёки кучукми?" деган эди, Фотима: "Биз учун сигир яхшидир, чунки у бизга сут, қатиқ ва сарёғ беради", деди. Оиша: "Биз учун қўй яхшидир, чунки у бизга юнг ва гўшт беради", деди. Фарида: "Биз учун ҳайвонлардан от яхшидир, чунки у бизга ерни ҳайдайди ва араваларни

тортади", деди. Карима: "Бизга барчасидан кучук яхшидир, чунки у уйимизни кўриқлайди", деди.

Бир кучук оғзида бир бўлак гўшт билан кўприкдан ўтди. Ўз соясини сувда кўриб, уни, оғзида бир бўлак гўшт бўлган бошқа ит деб ўйлади. Ундан гўштни тортиб олишни хоҳлаб, ўзини сувга отди. Оғзидаги гўшт сувга тушиб кетди ва унинг ўрнига ҳеч нарса топа олмади.

Эллик иккинчи дарсинг ўзбекча матнидаги таржима:

قَالَ الْمُعَلِّمُ لِلتَّلَامِذَةِ: "يَا أَوْلَادِي! أَيُّكُمْ فَهِمَ دَرَسَ الْأَمْسَ جَيِّدًا؟" قَامَ عَبْدُ اللَّهِ فَقَالَ: "أَنَا فَهِمْتُ جَيِّدًا". قَالَ الْمُعَلِّمُ لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ: "هَلْ أَنْتَ فَهِمْتَ جَيِّدًا؟" قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ: "لَا، أَنَا مَا فَهِمْتُ جَيِّدًا".
قَالَ الْمُعَلِّمُ: "لِمَاذَا؟". قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: "لِأَنِّي بِالْأَمْسِ كُنْتُ مَرِيضًا".